

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 218 (13.751)

Trst, četrtek, 27. septembra 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Fax 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Na dnevnem redu kriza v Zalivu, boj proti kriminalu in gospodarski manever

Dokajšnje soglasje na srečanju med vlado in večinskimi tajniki

Pozitivna ocena o vladnih ukrepih v zvezi z Zalivom - Tajniki zahtevajo od Andreottija učinkovitejše ukrepe proti mafiji in kamori - Vlada bo morala najti kritje za 47 milijard

Umrli je pisatelj Alberto Moravia

RIM — »Samota se je tako globoko zakoreninila v mojo dušo, da se še danes čutim odmaknjenega od drugih ljudi,« je v svojo zadnjo avtobiografsko knjigo, ki bo izšla v prihodnjih dneh, zapisal Alberto Moravia, če ne največji prav gotovo najbolj znan sodobni italijanski pisatelj. Z avtobiografsko knjigo s preprostim naslovom »La vita di Alberto Moravia«, v katero je še zapisal, da je »literatura vse, ker ona vsebuje boga, hudiča, prihodnost, sedanost, vse ...« se je veliki italijanski pisatelj za vedno poslovil od svojih bralcev. Alberto Moravia, ki bi 28. novembra slavil 83 let, je včeraj umrl v svojem rimskem stanovanju, kjer ga je zadela možganska kap. Prav včeraj bi moral pregledati prvo kopijo svoje nove knjige, s katero se idealno zaključuje njegova človeška in literarna pot.

Kot marsikateri velik pisatelj, si je tudi Moravia, ki je napisal več kot 40 leposlovnih in drugih knjig, privoščil ob koncu svojega življenja avtobiografijo. Vendar se tudi v njegovih drugih leposlovnih delih najde marsikatero avtobiografsko prvino, prizvoke kulturnega sveta, iz katerega je izhajal. Skoraj vsa njegova pripovedna dela — zlasti pa še prva dela, s katerimi se je imponiral bralcem — prikazujejo namreč meščanstvo, njegove (ne)vrednote in njegov svet. Njegovo literarno udejanjenje meščanstva je bilo leta 1929, ko je izšel njegov prvi roman »Gli Indifferenti« v kričečem nasprotju z akademsko, estetizirano in dekadentno literaturo, ki je prevladovala v Italiji. Zlasti pa je razkrivala šibkosti in »življenjsko nesposobnost« tistega družbenega sloja, ki je najvztrajneje podpiral fašizem in mu držal krinko.

»Gli Indifferenti«, ki je po peti izdaji izzval fašistično cenzuro, je napovedoval vse poznejše teme Alberta Moravie (tako najdemo Le ambizioni sbagliate, Il conformista, La bella vita itd.). To sicer ne pomeni, da je Moravia v svojih knjigah premleval vedno iste probleme, da se je ukvarjal samo z meščansko eksistenco, saj je (z različnimi estetičnimi rezultati) obravnaval tudi življenje najšibkejših (La Romana, La Ciociara), motiv doraščajočih (Agostino), bivanjski vakuum (La noia) in v povojnih letih tudi kočljiva družbena vprašanja, kot sta terorizem in jedrska bomba.

Moravia, čigar pravo ime je bilo Pincherle (kot Žid je bil tarča rasnih zakonov), pa je imel še veliko drugih interesov, saj je že leta 1938 začel sodelovati z dnevnikom La Stampa, svoje sodelovanje s časopisi pa je nadaljeval vse do danes, tako s filmskimi ocenami kot z reportažami. Ustanovil je prestižno literarno revijo Nuovi Argomenti, sodeloval pa je pri številnih drugih, nazadnje pa se je »angažiral« (kako je sovražil to besedo!) tudi v političnem življenju, saj je bil leta 1983 izvoljen iz vrst KPI v evropski parlament.

Smrt Alberta Moravie je včeraj odjeknila tudi v tujini. Tako je njegova družina poleg sožalja predsednika republike Cossiga in številnih drugih italijanskih političnih in kulturnih osebnost prejela ganjena sporočila tudi od predsednika evropskega parlamenta Crespa, francoskega ministra za kulturo Langa idr.

RIM — Morali bi se sicer sestajati vsaj enkrat na mesec, vendar pa se tajniki petih strank vladne večine in predsednik vlade niso sestali že šest mesecev, v tem času pa so naraščale polemike in napetost. V palači Chigi so bili včeraj prisotni predsednik Andreotti, podpredsednik Martelli, podtajnik Cristofori, tajniki PSI Craxi, KD Forlani, PSDI Cariglia, PLI Altissimo in PRI La Malfa. Poleg njih pa so bili prisotni obrambni minister Rognoni ter gospodarski ministri Cirino Pomicino, Carli in Formica. Na dnevnem redu razprava o krizi v Perzijskem zalivu, boj proti organiziranemu kriminalu in gospodarski manever.

Glede prvega vprašanja ni bili velikih razhajanj, zato so se ga lotili najprej. Ugotovili so, da obstaja popolno soglasje glede ciljev italijanske vojaške odprave: z njo se je Italija angažirala v smislu resolucij združenih narodov, s katerimi je hotela svetovna organizacija ponovno vzpostaviti pravni red v Zalivu, doseči umik iraških obo-roženih sil iz Kuvajta, ter povratak legitimne vlade v Kuvajt. Da bi to dosegli po politično diplomatski poti in brez uporabe sile, temveč samo z gospodarskim embargom, se je Italija angažirala v največji možni meri. Razprava o tem vprašanju je trajala poldrugo uro ter je nekoliko omilila napeto vzdušje, v katerem se je seja začela.

Druga točka na dnevnem redu je bil boj proti organiziranemu kriminalu. V prejšnjih dneh so republikanci in socialisti večkrat izrazili svoje

pomislike glede ukrepov, ki jih je napovedal Andreotti. Republikanski tajnik La Malfa je pred začetkom seje komentiral, da vlada v bistvu bi sprejela nobenega ukrepa. Po njegovem mnenju je treba storiti to, kar zahteva predsednik republike in sicer sprejeti izredne ukrepe, ki naj dokažejo, da država hoče uveljaviti svojo avtoriteto. Pčav na podlagi Cossigovih zahtev, pa je pet tajnikov večinskih strank našlo zametek sporazuma s predsednikom vlade. Sedaj bo treba sporazum izpiliti ter izdelati načrt za boj proti mafiji in kamori. Tudi socialisti podpirajo zahteve državnega poglavarja in menijo, da so ukrepi, o katerih je v začetku govoril predsednik vlade, povsem nezadostni. Boj proti kriminalu, menijo socialisti, mora imeti danes absolutno prednost. Ljudje so naveličani umorov, katerih žrtve so zadnje čase tudi otroci in mladoletniki, ki so vpleteni tudi kot morilci, razpečevalci mamila, itd.

Glede gospodarskega manevra pa predlaga Formica reformo davčnega sistema, ki naj bi bil bolj učinkovit pri preprečevanju davčnih utaj. O tem vprašanju pa si v vladi niso edini. Treba bo vsekakor najti dodatnih 47 tisoč milijard, do katerih bodo prišli s pomočjo novih davkov in s klestenjem nekaterih izdatkov. PSDI vztraja, da bi bilo več klestenj kot davkov, medtem ko republikanci zahtevajo bolj dosledno in strožjo gospodarsko politiko z zmanjšanjem javnih izdatkov.

G. R.

Ponovna razhajanja med Ingrao in tajnikom Occhettom

RIM — V vrstah komunistične skupine v poslanski zbornici je prišlo včeraj do ponovnega razkola med poslanci, ki podpirajo politično linijo sekretarja Occhetta in tistimi, ki zagovarjajo tako imenovano fronto za ne. Načelnik komunistične skupine Giulio Quercini je predlagal poslan-cem KPI, naj se vzdržijo pri glasovanju o finančnem kritju pomorske odprave v Perzijski zaliv, vendar je najuglednejši predstavnik fronte za ne Pietro Ingrao Quercinijev predlog zavrnil in z zelo trdim govorom zahteval, da se glasuje proti vladi.

Ingrao je bil mnenja, da je KPI zgrešila že avgusta, ko se je vzdržala pri glasovanju glede pomorske odprave, sedaj pa je po njegovem mnenju čas da se ta napaka odpravi in da se glasuje proti vladnemu predlogu, še več, da se zahteva njen odstop.

Povsem drugačen je bil poseg Giorgio Napolitana, ki pravi, da sta Italija in Evropa v soglasju z OZN. Gre za smernico, ki jo je treba podčrtati, KPI pa je proti vladnemu sklepu, da pošlje osem tornadov v Zaliv.

Svetovna organizacija zagrozila tudi z vojaškim posegom

Letalska blokada zadnji poskus miroljubne rešitve zalivske krize

NEW YORK — S samo enim glasom proti (glas kubanskega predstavnika) je varnostni svet OZN v torek ponoči sprejel najnovejšo resolucijo (številka 670) o sankcijah zoper Irak. Po trgovinski in finančni blokadi je zdaj zoper to državo proglašena še zračna zapore.

Poleg sovjetskega zunanjega ministra Ševardnadzeja, ki je vodil sejo varnostnega sveta (SZ je namreč ta mesec predsedujoča v tem telesu), je bilo na sestanku navzočih še dvanajst zunanjih ministrov (med njimi tudi ameriški), medtem ko sta Kubo in Slonokoščeno obalo predstavljala njuna stalna predstavnika v OZN. Zavoljo te ravni ima najnovejša resolucija še toliko večjo težo, od vseh držav pa zahteva, da zapro svoja letališča in zračni prostor za vse polete letal, ki so namenjena v Irak in Kuvajt oziroma iz njiju. Izjema so lahko le tista letala, katerih polete je iz humanitarnih razlogov odobril varnostni svet. Toda celo ta letala, ki naj bi tvorila hrano in zdravila za najnujnejše primere, morajo biti pred poletom dosledno pregledana. Resolucija 670 tudi dopušča, da države v svojem zračnem prostoru prestrežajo letala, ki jih sumijo, da tvorijo blago za Irak, in jih prisilijo k pristanku. Pač pa resolucija prepoveduje sostreljevanje letal, ker bi bilo to v nasprotju s čičaško konvencijo iz leta 1944 o mednarodnem zračnem prometu.

Nova resolucija varnostnega sveta poziva tudi države, naj

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Iraški predstavnik je dejal, da je sklep OZN agresija zoper Irak

(AP)

Tridnevni izredni kongres se je začel včeraj v Berlinu Od danes bo tudi SPD enotna

BERLIN — V bodoči vsenemški prestolnici se je včeraj začel izredni kongres obeh nemških socialdemokratskih strank (SPD), ki se bosta danes združili v enotno stranko. Včeraj sta zahodna in vzhodna stranka imeli namreč še ločen kongres, medtem ko bo jutri izvoljen oziroma proglašen socialdemokratski kandidat za kanclerja na decembrskih volitvah.

Kongres sta včeraj otvorila zahodnonemška liderja predsednik socialistične internacionale Willy Brandt in kandidat za kanclerja Oskar Lafontaine. Le-ta je ostro napadel vzhodnonemško vlado, ki si je po njegovem mnenju med pogajanjmi za združitev Nemčije prizadevala bolj za osebno korist kot pa za blagostanje svojih državljanov. Tako Lothar De Maiziere kot drugi ministri naj bi si namreč zagotovili prestižna mesta v bodoči vsenemški vladi (De Maiziere naj bi postal minister). Prav ti ljudje pa naj bi sploh ne vzeli v poštev cene, ki jo bodo morali vzhodni Nemci plačati za združitev: padanje vrednosti pokojnin in plač, brezposelnost, rušenje socialnega varstva itd. Lafontaine je na koncu izrazil pre-

pričanje, da ima SPD precej možnosti, da na volitvah zmaga.

Manj optimističen je bil Brandt, ki je priznal, da je SPD storila v zadnjih mesecih precej napak. Vendar, je dejal, Nemčijo ne bo mogoče voditi brez SPD. Še več napak je po njegovem storila CDU, ki je Nemcem zakrivala gospodarske posledice združitve in se je preneglila pri združevalnem postopku. Združitev pa je seveda dobrodošla tudi za socialdemokrate, saj so se zavzemali zanjo, še ko je bila samo sanja.

Nemškim socialdemokratom, združenim na kongresu, je sekretar PSI Bettino Craxi poslal sporočilo, s katerim poudarja pomen nove enotnosti nemške SPD. Ta enotnost bo po njegovem pomembna ne samo za nemško družbo in demokracijo, pač pa za vse socialistično gibanje.

Po socialdemokratih se bodo 1. oktobra združili tudi krščanski demokrati, ki se bodo sestali na kongresu v Hamburgu. Za prvega predsednika vsenemške CDU naj bi proglasili Helmuta Kohla, za podpredsednika pa Lotharja De Maiziera.

Prijateljska nogometna tekma

Solidna Italija
premagala
Nizozemsko

□ □ □

Košarkarski turnir AA

Postojna
premočna
za Jadran TKB

NA 10. STRANI

Sadamova diktatura bo s 1. oktobrom ukinila dobavo hrane vsem tujcem v Iraku

Iraško vodstvo obsoja letalski embargo in napoveduje nove ukrepe proti talcem

BAGDAD — Iraške oblasti so očitno nejevoljno sprejele torkov sklep Varnostnega sveta OZN za letalski embargo proti njihovi državi. Včeraj se je namreč oglašil predsednik iraškega državnega zbora Saadi Mahdi Saleh, ki je označil novi embargo kot izživ moralni in mednarodnemu pravu. Poleg tega je izrazil možnost novih še ostrejših ukrepov kar zadeva bivanje zahodnih talcev v Iraku.

V posebnem intervjuju za francosko tiskovno agencijo AFP je Saleh med drugim poudaril, da bo letalski embargo prav gotovo močno škodoval že itak skromno iraško gospodarstvo. Iraška letalska družba Iraqi Airways je medtem še edina družba, ki nudi vsakodnevne polete iz Bagdada v Aman. Tako sta tudi včeraj prileteli v Aman dve iraški potniški letali. Ravnatelj iraških letalskih povezav je namreč dejal, da se letalski embargo, ki ga je v torek izglasoval Varnostni svet OZN, nanaša le na letala, ki prevažajo raznorazni material. Sicer je bilo včeraj s tem v zvezi še precej nejasnosti, saj je bil tekst resolucije Varnostnega sveta nekoliko dvomljiv. V popoldanskih urah so sicer diplomatski viri OZN potrdili, da velja embargo le za tovorna letala, vendar ne

sovjetski zunanji minister Ševardnadze, ne ameriški zunanji minister Baker nista s tem v zvezi nudila izčrpnega odgovora. Pri vsem tem pa se poraja še dodatno vprašanje: ali so jordanški pregledi zadostno natančni. Včeraj so namreč jordanški vojaki napadli italijansko tv ekipo, ki je skušala posneti prihod iraškega letala v Aman ter ji odnesli, sicer napačno, kaseto. Ali je morda letalo prevažalo kakšen prepovedan tovor?

Saleh je poudaril tudi dejstvo, da embargo ne omogoča prihoda prepotrebne hrane in mleka za otroke, da popolnoma hromi izvoz in da je zato na podlagi mednarodnega prava prava vojna napoved proti Iraku. Kar zadeva usodo talcev - teh naj bi bilo okrog 5.500 - je še dodal, da še niso sprejeli novih ukrepov proti glasnikom miru, kot jih imenujejo Iranci. Italijansko zunanje ministrstvo je včeraj sporočilo, da je v Iraku in Kuvajtu zadržanih 336 Italijanov. Njihovo zdravstveno stanje je dobro.

Vsekakor tujcem, ki so v Iraku, se ne piše rožnata bodočnost. Včeraj je namreč Bagdad sporočil, da bodo iraške oblasti od 1. oktobra dalje prekinile do-

bavo hrane vsem talcem. To vest naj bi sicer iraški zunanji minister Aziz uradno sporočil mednarodnemu komiteju Rdečega križa že v začetku septembra.

Iraške oblasti so včeraj komentirale ponedeljkov ostri nastop šefa sovjetske diplomacije Ševardnadzeja. Predstavnik iraške tiskovne agencije Ina je dejal, da je Ševardnadze to dejal pod znatnim pritiskom ZDA in šejikov in kot posledica očitnega podkupovanja. Iraško natančevanje je kmalu zatem demantiral glasnik sovjetskega zunanjega ministrstva Gerasimov, češ da je SZ ukrepala v omenjenem smislu sporazumno z ostalimi državami.

Včeraj je zapustil Bagdad tudi avstrijski veleposlanik v Kuvajtu. Napotil se je v ZDA, kjer bo nekaj dni na razpolago članom Generalne skupščine OZN. Avstrijski veleposlanik bo sicer nadaljeval svoje poslanstvo, najverjetneje v Savdski Arabiji.

Voditelj teroristične palestinske organizacije Abu Abas je včeraj v intervjuju za francoski dnevnik Le Figaro izjavil, da se bo njegova organizacija, če bo prišlo do pravega napada na Irak, lotila brezpogojnega terorističnega napadanja na vse zahodne države.

● Zračna blokada

NADALJEVANJE S 1. STRANI

v svojih pristaniščih zadrže vse iraške ladje in jim preprečijo izplovitev. S tem naj bi Iraku preprečili zasluzek, ki bi ga utegnil dobiti z ladijskim prevozom za druge države.

Resolucija opozarja Irak, da njegovo nespoštovanje zahteve po umiku iz Kuvajta »lahko privede do novih resnih akcij varnostnega sveta, vključno s sedmim poglavjem«. Po tem poglavju ima varnostni svet pravico uporabiti vojaško silo, s katero zagotovi izpolnitev svojih sklepov. Menda je na tistem sprejet sklep, da bo svetovna organizacija počakala do božiča, nato pa začela izvajati ostrejša ukrepe, če se Irak do tedaj ne umakne iz Kuvajta. Tako Ševardnadze kot Baker in večina drugih zunanjih ministrov so na seji opozorili na možnost uporabe vojaške sile. »Združeni narodi ne morejo biti mirni, dokler agresija ni porazena,« je dejal britanski zunanji minister Douglas Hurd. Pač pa je kitajski zunanji minister Qian Qichen nedvoumno izjavil, da »uporaba sile za nas v nobenem primeru ni sprejemljiva«.

Iraški predstavnik pri OZN Abdul Amir al-Anbari, ki je potek seje varnostnega sveta opazoval z opazovalskega sedeža, pa je resolucijo označil kot »dejanje agresije. To je vojno dejanje«. (mm)

Proti mafiji zagovarja Cossiga posebne ukrepe v okviru ustave

RIM — Na včerajšnji komemoraciji sodnika Livatina na sedežu Višjega sodnega sveta je predsednik republike Cossiga ponovno pozval k enotnosti v boju proti mafiji. Pojansil je, da s svojo zahtevo po posebnih ukrepih ni mislil na izredne ukrepe, »saj je še mogoče delovati v okvirih ustave«. Boj proti mafiji je boj za pravno državo, za omikano sožitje. V tem boju pa je treba dosledno izvajati zakone in pravne instrumente, kot je nov kazenski postopnik. Zakoni (kot je zakon o zaporih Gozzini) niso odgovorni za današnje stanje. Lahko jih spremenimo, na odgovornost pa moramo najprej klicati tiste, ki jih izvajajo slabo. »Večkrat je politični razred sprejemal dvoumne zakone, ker se ni znal izmazati iz zagate,« je dejal, »tako da je vso odgovornost, tudi o usodi skesanecv, prepuščal sodstvu. Sedaj moramo te probleme reševati skupaj in s pogumom.«

Predsednik republike na komemoraciji sodnika Livatina na plenumu Višjega sodnega sveta. (Telefoto AP)

Po vesteh treh avstrijskih uglednih dnevnikov So res avstrijskima otrokoma odnesli v Lignanu ledvico?

BENETKE — Letošnji skromnejši obračun tujih gostov, ki so prebili teden ali dva v obmorskih turističnih središčih Furlanije-Juljske krajine in Veneta, gre menda pripisati mafijski tajni organizaciji, ki je kradla človeške organe. To skoraj neverjetno vest je včeraj posredoval beneški Gazzettino, kot so o njej že v preteklih dneh pisali kar trije avstrijski dnevnik, in sicer Kärnten Tageszeitung, Kleine Zeitung in Kronen Zeitung. Člani neke zločinske organizacije naj bi namreč letos poleti po poročanju avstrijskih dnevnikov ugrabili vsaj dva otroka, 13-letno deklico z Vrbskega jezera in 6-letnega dečka iz Beljaka, ter jima odvzeli ledvico.

Dnevnik trdijo, da sta se omenjena otroka mudila na počitnicah v Lignanu, ko so ju člani mafijske organizacije ugrabili ter nad njima opravili kirurški poseg. Nato so oba vrnili staršem, vendar tako fantek kot deklica

sta bila močno zabuhla ter sta imela na hrbtu daljšo, sicer že zaceljeno rano. Starši so nato peljali oba otroka k zdravnikom, ki naj bi ugotovili, da so deklici res odvzeli ledvico.

Včeraj se je s tem v zvezi oglašil deželni odbornik za zdravstvo za deželo Veneto Luigi Covolo, ki je obsodil takšen nečloveški način blatenja turističnih ponudb Veneta in Furlanije-Juljske krajine. Izrazil je tudi upanje, da se bosta upravi dežel ostro oglašili v smislu mednarodnega prava za varstvo neoporečnosti tukajšnjega turizma in proti obrekovalnemu alarmizmu.

Tudi lignanski župan Carlo Barberis se je izrazil v tem smislu. Dejal je, da so vesti treh avstrijskih dnevnikov iz trte izvirne, saj se lignanski policiji ni nihše pritožil. Sicer, je dodal župan, bodo organi varnosti skušali najti ka-terokoli sled, ki naj bi dokazala neoporečnost deželnih turističnih ponudb.

Albanci na Kosovu zanikajo trditve o pripravljanju oborožene vstaje

PRISTINA — Na Kosovu oblasti s pomočjo novih upraviteljev posameznih podjetij oziroma dejavnosti, ki so po uvedbi izrednih ukrepov prišli iz Srbije, ter z uporabo policije, še nadalje odpuščajo delavce albanske narodnosti. Zaposlitev bi jim bila zagotovljena samo v primeru, če bi podpisali posebno izjavo, o svoji lojalnosti sedanji srbski politiki in njenim ukrepom na Kosovu. Tega pa Albanci ne bodo storili.

Kot so predstavniki zveze neodvisnih sindikatov Kosova povedali na včerajšnji novinarski konferenci v Pristini, je v metalurgiji svinca, ki je eno izmed podjetij kombinata Trepča, 1.000 delavcev albanske narodnosti, začelo stavkati. Za zdaj še uspešno kljubujeju pritiskom in grožnjam policije. Upravitelj osrednje kosovske banke, znanega Bankosa, je prepovedal uporabo albanskega jezika, tako, da se morejo tudi uslužbenci albanske narodnosti v službenem času, med seboj pogovarjati v srbskohrvaškem jeziku. Sicer pa bodo oblasti omenjeno banko, kljub temu da je med najbolj uspešnimi in največjimi v državi,

zaprle. Na novinarski konferenci so tudi sporočili, da se štirje novinarji albanske narodnosti nahajajo v zaporu. Od prvega septembra pogrešajo rudarja albanske narodnosti Adema Ibrahima, ki je delal v rudniku svinca Leposavič. Njegova usoda je neznana.

Dvajset delegatov albanske narodnosti s Kosova se iz protesta proti nasilju nad prebivalstvom večinske narodnosti ne udeležuje zasedanja skupščine Srbije. Predstavnik sindikata bivših miličnikov albanske narodnosti sta danes odločno zanikala trditve Petra Mišovića, pomočnika zveznega sekretarja za notranje zadeve, češ, da Albanci na Kosovu pripravljajo oboroženo vstajo, v kateri bi imeli bivši policaji, pripadniki večinske narodnosti, posebno vlogo. Če bi bilo to res, sta poudarila predstavnik omenjenega sindikata, bi ji miličniki, ki nočejo sodelovati s sekretariatom za notranje zadeve Republike Srbije, ne oddali svojega orožja.

MARJAN DROBEŽ

Slovenija v primežu nelikvidnosti Zahteve po devalvaciji dinarja

LJUBLJANA — Pred slovensko skupščino je bilo predvčeršnjim vse živo. Delavci ljubljanskega podjetja "Snaga" so pripeljali okrog dvajset posebnih vozil, ki jih uporabljajo za odvoz smeti in so za več ur povsem ustavili promet. Protestirajo proti novi ljubljanski oblasti, ki je zamenjala njihovega direktorja in imenovala novega.

Spor traja že dober teden in nič ne kaže, da se bo poravnal, saj delavci novemu direktorju niso niti dovolili, da bi vstopil v podjetje. Sedaj pričakujejo, da bo njihove probleme rešila republiška skupščina. Vsa zadeva je zapletena, saj opozarja na spore nove ljubljanske demokratske oblasti z nekaterimi podjetji in ima zato tudi odkrit politični prizvok.

Seveda pa gre tudi v tem primeru za izraz gospodarske krize, ki vedno ostreje sega tudi v slovensko gospodarstvo. O tem je včeraj razpravljaj upravni odbor slovenske gospodarske zbornice, ki je ugotovil, da se je industrijska proizvodnja v Sloveniji v prvih osmih mesecih zmanjšala za 10 odstotkov. Uvoz se je povečal za 40%, izvoz pa za 30%, tako da znaša negativni saldo slovenske trgovinske bilance že 100 milijonov dolarjev.

Edina svetla točka tega sicer negativnega razvoja so cene, ki že nekaj časa mirujejo, tako da inflacije v bistvu ni. Toda zelo naglo se povečujejo plače, julija so se kar za 4,5%, avgusta pa je prišlo do nenadnega in nenadzorovanega zvišanja.

Vse to seveda vodi k večji nelikvidnosti in k novim stečajem, tako da je sedaj 46 podjetij pred stečajem in dokončno likvidacij.

Slovenska zbornica vidi edino rešitev v novem tečaju dinarja, ki je precenjen za 30 odstotkov in bi ga bilo treba devalvirati za 16 odstotkov, hkrati pa razbremeniti gospodarstvo in zmanjšati uvozne carine, tako da ne bi prišlo do nebrzdane rasti cen.

Svoje zaključke bo slovenska zbornica sporočila zvezni in republiški vladi, pri čemer sploh ne računa na to, da bi zvezna vlada spremenila valutna razmerja. Lahko pa se doseže razbremenitev gospodarstva, kar bo prav tako težko, saj je zvezna skupščina prav včeraj uvedla nov potrošni davek v višini 3-4 odstotkov na vse cene (med redkimi izjemami so kruh, zdravila itd.) v korist JLA, da bi zagotovili sredstva za armado. (B. S.)

Obsojen vojak ker je streljal na množico

LJUBLJANA — Dopisnik ljubljanskega Dela Esad Dujaka je poslal iz Pristine zanimivo vest o sojenju na vojaškem sodišču v Nišu. Sojenje se je nanašalo na dogodka iz letošnjega februarja, ko je v Podujevo pripeljala kolona tankov, da bi zadušila demonstracije. Takrat je bil ob dogodku navzoč novinar Dela Danilo Slivnik, katerega je srbski tisk obdolžil, da laže. Toda na sodišču se je izkazalo, da je takrat nekdo iz enega od tankov nekajkrat ustrelil in ubil 24-letnega Fadila Tallo, medtem ko je Ruzhdija Berisho in Nexhmija Manija ranil. Na zahtevo prizadetih je bil pred vojaškim sodiščem v Nišu uveden kazenski postopek proti višjemu vodniku I. razreda Ljubišu Višnjevcu, ker je obstajal sum, da je tistega dne streljal v nedolžne ljudi, ki so samo prišli pozdravit vojsko in nič drugega.

Ekspertiza je pokazala, da je bil Talla ubit s pištolo, ki je bila osebna last Ljubišu Višnjevca.

Vojaško sodišče v Nišu je s prvostopenjsko sodbo spoznalo višjega vodnika I. razreda Ljubišu Višnjevca za krivega in ga kaznovalo z osmimi leti zapor.

K temu lahko dodamo, da je bil obtoženec disciplinsko že kaznovan s 30 dnevi, ker je vojake nagovarjal naj pretepejo svojega tovariša albanske narodnosti.

V Jugoslaviji se je tokrat prvič zgodilo, da se je moral nekdo kazensko zagovarjati, ker je ubil Albana.

Agencija Tanjug te vesti ni objavila.

B. S.

Skupščina v Beogradu zaključuje razpravo o novi srbski ustavi

LJUBLJANA — Srbska skupščina zaseda v Beogradu v izrednem stanju, obkoljena z močnimi policijskimi oddelki, mestna oblast pa je uradno prepovedala zborovanja pred predsedniško in skupščinsko palačo, v kateri se je včeraj pričelo zaključno zasedanje; v petek bodo nadvse slovesno razglasili novo srbsko ustavo.

Včeraj pa je priredil miting Vuk Drašković, ker je še vedno prepovedano glasilo njegove stranke "Srbska reč" (zapolnili so 150 tisoč izvodov). Enoten protest združene srbske opozicije je bil že v ponedeljek in takrat je Vuk Drašković napovedal, da bodo protestni shod v sredo ponovili, v kolikor prepoved ne bo preklicana. Tega seveda niso naredili, zato pa so prepovedali vsa zborovanja pred predsedniško palačo. Drašković je kljub temu zborovanje sklical, toda nekoliko stran, na Trgu republike, da ne bi po nepotrebnem poteptali trave in parka pred predsedniško palačo. Na shodu je točno na istem kraju, kjer je Milošević napovedal aretacijo Azema Vlasija, Drašković tokrat zakričal: »Treba je zapreti Slobu.«

V skupščinski dvorani pa je bilo izredno slovesno. Zasedanja sta se udeležila tudi oba predsednika, Srbije Slobodan Milošević in Jugoslavije Borisav Jović. Razprava se bo nadaljevala še danes, končala pa jutri v centru Sava, ko bodo na najbolj slavnosten način razglasili novo srbsko ustavo.

Predsednik skupščine Sokolović je tudi včeraj v uvodnem poročilu ponovil trditve, da je nova srbska ustava najbolj demokratična v Evropi. Toda združena srbska opozicija je mnenja, da je totalitarna, ker ohranja popolno oblast Slobodana Miloševića in je napisana zanj. Po ustavi lahko predsednik republike skliče sejo vlade in jo vodi, predsednik imenuje sodnike, razglasi izredno stanje, skratka ima več pooblastil in oblasti, kot so jih imeli stari srbski ustavni monarhi. Nova srbska ustava odpravlja obe avtonomni pokrajini, ki ne bosta imele več ustav, temveč statute, ki pa bodo pričeli veljati šele, ko jih bo potrdila srbska skupščina.

Zanimivo pa je, da se je zasedanje srbske skupščine pričelo s predlogom delegata Žarka Jokanovića, da naj odpokličejo miličnike, ki so zasedli vse vhode v skupščino, in da naj povabijo predstavnike opozicije na zasedanje in tudi k besedi. Njegovih predlogov seveda niso sprejeli, zavrnili so jih s psovkami in žvižgi. Jokanović se je izrekel tudi proti privilegijem, ki jih bo v novi ustavi imela družbeno lastnina, ohranjena kot glavna in prevladujoča oblika lastnine, in proti izrednim pooblastilom predsedniku republike. (B. S.)

S seje Izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze

Špetrskemu šolskemu centru omogočiti preživetje in obstoj

TRST — Slovenski šolski center v Špetru je sad velikega napora Slovencev iz videmske pokrajine, ki so se pred leti, ob solidarnosti Slovenske kulturno-gospodarske zveze in drugih organizacij Beneških Slovencev odločili, da na reševanje tega življenjskega vprašanja ni bilo več mogoče čakati. Šlo je nedvomno za tvegano in pogumno odločitev, do katere je prišlo zaradi dveh očitnih dejstev: italijanska država ni bila pripravljena priznati Benečanom pravice do šolanja v materinščini, po drugi strani pa je demografsko upadanje povzročilo položaj, ki bi bil iz leta v leto težje rešljiv.

Rezultati takšne odločitve so na dlani, kajti po začetnem obdobju nasprotovanja uživa danes slovenska šola z vrtcem v Špetru ugled, ki si ga je pridobila z resnim strokovnim delom.

Tako je na zadnji seji ocenil Izvršni odbor SKGZ, potem ko je predsednik Zavoda za slovensko izobraževanje Pavel Petričič orisal položaj in probleme te, za našo skupnost edinstvene in nad vse dragocene ustanove.

Vrtec in šola sta lahko zaživel na osnovi dolgoletnih izkušenj tečajev, letovanj in pošolskega pouka, s katerimi so kulturni delavci in pedagogi iz videmske po-

krajine skušali vsaj delno omiliti pomanjkanje resnične šolske strukture. Mnogi domačini, ki so na te pobude spočetka gledali s skepto in nezaupanjem, danes izobraževanje v slovenščini sprejemajo kot nekaj normalnega. Zato je tembolj nujno, da se šolskemu centru omogoči preživetje in razvoj, za kar je v prvi vrsti poklicana država in sicer s tem, da šolsko strukturo tudi uradno prizna ter reši vse upravne in materialne ovire, zaradi katerih sta vrtec in šola še vedno v nekakšnem začasnem stanju.

Petričič je med nujne probleme, ki jih je treba rešiti, uvrstil tudi vprašanje perspektive, ki se za šolo postavlja bodisi s potrebo po učnem osestvu, kot tudi prevozom učencev in o prostorih, ki so v nekaj letih postali pretesni. Z letošnjim šolskim letom bo namreč zaključen peti razred in nujno je razmišljati kako naprej.

Člani izvršnega odbora so izrazili mnenje, da je potrebno na vsak način preprečiti vsakršen možen zastoj pri razvoju slovenskega šolstva v videmski pokrajini, kajti nadaljnje zamude bi imele za razvoj slovenskega življa v videmski pokrajini usodne posledice.

V nadaljevanju seje je predsednik Palčič poročal o obisku delegacije SKGZ pri ministru Maccanicu, kateremu je bilo izrecno poudarjeno, da z reševanjem odprtih problemov Slovencev v Italiji ni mogoče odlašati. Ob tem je izvršni odbor z zadovoljstvom vzel na znanje, da so se komponente bivše enotne delegacije odzvale pozivu SKGZ o skupnem nastopanju, ki je v zadnjem obdobju doživljalo zaskrbljujoč zastoj.

Izvršni odbor SKGZ je nato sprejel odločno kritično stališče v zvezi z diskriminacijo Dežele Furlanije-Juljske krajine na račun Zveze slovenskih kulturnih društev, kateri naša Dežela ni priznala statusa kulturne organizacije, ki izpolnjuje posebno poslanstvo v F-JK. ZSKD zaradi tega tudi ni prejela ustrezne finančne podpore. Protest proti takšnemu ravnanju je povsem upravičen, ker ni mogoče gladko prezreti organizacije, ki vključuje šestdeset društev z več kot sedemtisot člani v treh pokrajinah.

Darko Bratina je na seji poročal o zadevi šole Fran Erjavca in podčrtal potrebo, da se pri reševanju tega problema ne ostane na pol poti. V ta namen je SKGZ napovedala obisk pri šolskem skrbniku.

Po uspeli nedeljski manifestaciji Zahvala organizatorjev zborovanja v Kazljah

Predstavniki oblasti na nedeljski manifestaciji v Kazljah (Foto Križmančič)

SEŽANA — Organizacijski odbor za izvedbo vseljudskega zborovanja v Kazljah pri Sežani, se v svojem in v imenu občinskih odborov ZZB NOV Primorske najtopleje zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli prispevali k tako množični udeležbi primorskih ljudi na zborovanju. Posebej izreka zahvalo in priznanje pokrajinskim in sekcijским odborom Vsedržavnega združenja partizanov Italije (ANPI-VZPI) ter Združenju aktivistov in invalidov NOB na Tržaškem ter Združenju bivših političnih preganjenec na Tržaškem in seveda vsem udeležencem zborovanja iz zamejstva. Tako smo še enkrat vsi skupaj, primorski ljudje z obeh strani meje in z nami demokratični Italijani in borci v skupnem protifašističnem odporu in boju, potrdili zvestobo vzvišenim idealom svobode in demokracije, za katere smo se borili in zmagali.

V obmejnih občinah cena bencina višja?

KOBEGLAVA — Na posvetu vseh primorskih poslancev iz republiške skupščine so delegati iz Nove Gorice predlagali, da bi v vseh šestih primorskih obmejnih občinah povečali ceno bencina za 15 odstotkov. Predlog so utemeljili s tem, da je v Italiji bencin skoraj dvakrat dražji (trenutno stane 14,26 din), to pa povzroča vsaj nekaterim primorskim krajem obilo težav pri urejanju prometa in prehodov čez mejo. Tudi onesnaževanje zraka v takih primerih presega vse meje. V obmejne kraje prihajajo točit bencin predvsem Italijani iz oddaljenih krajev, le delno tudi iz Goriške in Tržaške pokrajine, saj so v teh dveh pokrajinah pred časom že vpeljali bone za cenejši bencin (trenutno 6,44 dinarja).

Seveda novogoriški poslanci republiške skupščine predlagajo, da bi tudi prebivalcem v slovenskih obmejnih občinah razdelili bencinske bone 700 litrov bencina letno (neglede na velikost vozila), s temi boni pa bi Primorci lahko kupovali bencin po normalnih (slovenskih) cenah. Povišanje cen za 15 odstotkov ne bi zmanjšalo zanimanja Italijanov za naš bencin, ocenjujejo v Novi Gorici, bi pa dobili nekaj prepotrebne denarja za gradnjo novih namesto zanemarjenih in zdavnaj odsluže-

nih cest. Z razliko v ceni bencina naj bi razpolagale posamezne občine, glede na količino prodanega bencina v občini.

V Sloveniji so lani prodali nekaj manj kot 600 milijonov litrov bencina, od tega v obmejnih občinah z Italijo kar eno tretjino. Podatki iz letošnjega prvega polletja pa kažejo, da se je delež prodanega bencina na obmejnem območju še povečal, občini Tolmin in Nove Gorice prodata 73 odstotkov bencina za konvertibilne devize. Če bi cene bencina povečali samo za 1,3 dinarja, bi to obmejnimi občinam prineslo kakih 94 milijonov dinarjev razlike, če pa bi ceno povišali za 3,30 dinarja, pa bi to prineslo dodatnih 240 milijonov dinarjev. Seveda ima tak predlog hibo, ker ni ponudil rešitve za druge prebivalce Slovenije, oziroma Jugoslavije in bi torej tudi oni morali v obmejnih občinah plačevati dražji bencin. To pa preprosto pomeni, da bi bila večina v republiški skupščini verjetno proti takemu predlogu.

Primorskim poslancem je podjetje za PTT promet Nove Gorice predlagalo tudi za 150 odstotkov dražje telefonske impulze, vendar nad takim predlogom primorski poslanci niso bili navdušeni.

BORIS ŠULIGOJ

Čudne stvari v zgodovini portoroškega turizma V hotelih Palace ne vedo kam

PORTOROŽ — Kar se dogaja v portoroških hotelih, se v dolgi zgodovini portoroškega turizma še ni zgodilo. Septembra, tako rekoč ob koncu glavne turistične sezone, ko bi morale biti hotelske blagajne najbolj polne, so v resnici prazne in marsikje si morajo sposojati denar, če hočejo normalno obratovati. Razumljivo je, da v takih podjetjih kar vre od nezadovoljstva. Najbolj očiten primer je v teh dneh podjetje Hoteli Palace, kjer so nekateri direktorji že zahtevali ugotavljanje odgovornosti direktorja Maria Valiča.

V Hotelih Palace je zaposlenih 380 delavcev, sodijo med večja slovenska hotelska podjetja, saj imajo 1300 ležišč, 5000 restavracijskih sedežev, veliko vrtnarijo in zdraviliško enoto Terme Portorož. Mario Valič, direktor, nam je zagotovil, da dosega podjetje približno enake fizične rezultate kot lani, da bodo devetmesečne rezultate zaključili brez izgub, da si morajo občasno sposoditi denar za normalno poslovanje in da bodo resne likvidnostne težave nastopile šele januarja, oziroma zgodaj spomladi. Do takrat naj bi s paketom ukrepov uredili položaj podjetja. To je obljubil tudi delavcem, ki so zahtevali zbor in pojasnila direktorja o teh ukrepih, ki jih je pripravil. V njih namreč zelo splošno navaja nujnost zmanjševanja števila delavcev, nihče pa ne ve, na katere delavce to zmanjšanje leti. Nam je zagotovil, da v podjetju ne nameravajo odpustiti delavcev: »In to iz razloga, ker je kar 180 delavcev nastanjenih v naših delavskih domovih in če bi te delavce odpustili, bi poleg službe izgubili še stanovanja. To pa bi bil preoster poseg v njihov socialni položaj...« Iz drugih virov pa smo zvedeli, da direktor ne namerava odstopiti od zahteve po »zmanjšanju števila delavcev«. Očitno namerave direktor zmanjšati število delavcev brez odpustanja. Koliko mu bo to uspelo, se bo še izkazalo. Dejstvo je, da so poleti, kljub obilici redno zaposlenih, zaprosili še 70 sezonskih delavcev,

krivi pa naj bi bili (po Valičevi razlagi) šefi enot, ki so zahtevali zaposlitev sezonskih delavcev.

Z ukrepi naj bi v zimskem času zaprli večino obratov in hotelskih zmogljivosti — odprti naj bi ostali le lokali v strogem središču Portoroža, Grand Hotel Palace in Terme. Medtem, ko večina slovenskih zdravilišč posluje odlično, je število storitev v portoroških Termah občutno padlo. Razlog je seveda v tem, da so največ storitev ponujali predvsem prebivalcem bližnjih občin, za katere pa so zdaj zdravstveni odbori nehali plačevati prispevke. Upadanje števila storitev v Termah tudi pomeni, da še zdaleč niso uredili napovedi, ki so jih dali ob odprtju novih Term, o večji uveljavitvi Portoroža kot zdraviliškega turističnega kraja. Mario Valič je med ukrepi tudi predlagal, da bi morali klasificirati hotelske goste — na tiste, ki plačujejo več (in bi dobili obilnejše zajtrke), drugi pa bi dobili le preprost zajtrk z marmelado.

Kdor od delavcev ne bo izvajal zastavljenih ukrepov, tvega disciplinsko obravnavo in 20 odstotkov nižjo plačo. Mario Valič tudi trdi, da je za slab finančni položaj najbolj kriv precejšen dinar, saj imajo kar 95 odstotkov gostov tujcev. Drugi razlog pa je takorekoč izgubljeno posojilo Elanu v znesku petih milijonov dinarjev (poleg tega pa še obresti). Ob koncu leta pričakujejo, prvič po dolgi letih, izgubo, ki naj bi znašala nekaj manj kot 17 milijonov dinarjev. Bolj pa se seveda bojijo nelikvidnosti, ki bi jih lahko pripeljala do stečaja. Kako bo vse to vplivalo na predvideno prenovalo starega Hotel Palace, še ni jasno, oktobra bi morali podpisati pogodbo z italijanskim sovlagateljem. Glede na vse razmere pa so se delavci v Palaceu začeli spraševati, ali bodo s takimi ukrepi (večina meni, da so presplošni in premalo koreniti) uspeli dočakati prihodnjo pomlad.

B. Š.

Literarni večeri Kluba Istra

KOPER — Koprski Klub Istra in Osrednja knjižnica Srečka Vilharja sta pripravila obsežen in zanimiv program literarnih srečanj, ki se bodo začela že danes, 27. septembra, v koprski knjižnici. Prvič bo književnik in kritik dr. Taras Kermauner predstavil delo primorskega (istrskega) pisatelja Marjana Tomšiča. Zatem pa bodo sledile predstavitve naslednjih avtorjev: Milana Jesiha, treh ča-kavskih pesnikov (Načinovič, Biletič, Filipi), Milana Rakovca, Dajana Zajca, Renata Quaglie, Gustava Januša in Nedjeljka Fabria (ali pa namesto enega od teh Andreja Moroviča). Literarni večeri bodo na sporedu enkrat mesečno, koprskim ljubiteljem literature pa naj bi ponudili stalen in neposreden stik z uveljavljenimi pesniki in pisatelji (ne le iz Slovenije).

B. Š.

V koprski skupščini so si zavihali rokave...

KOPER — Delegati koprške občinske skupščine so že na začetku zadnje torkove seje pokazali, da so delo na četrtem rednem zasedanju vzeli zelo resno in precej časa (nekdo je ugotovil, da kar 48 minut) namenili dnevnemu redu. Ko so ga sprejeli, so se začele razprave ob posameznih točkah. Vsaka zase je delegate oziroma poslanca (različno se namreč naslavlja med seboj) razvnela do te mere, da jim je do 15. ure z nekaj odmori (za počitek, ali pa za dogovarjanje v DPZ) uspelo predelati le šest od 17 točk dnevnega reda. Nato so ugotovili, da skupščina ni več sklepna ("zmanjkalo" je delegatov v zboru KS in ZZD) in drugoga kot prekinitve niso mogli sprejeti. Seja je bila pri sedmi oziroma osmi točki (obravnavali naj bi ju združeno, šlo pa je za proračun in financiranje strank) prekinjena, nadaljevala pa naj bi se prihodnji teden, predvidoma v torek.

Že pri določanju dnevnega reda se je začelo zapletati, saj so različni razpravljalci menili, da je treba program

dela in operativnih aktivnosti občinskega IS uvrstiti na dnevni red kot točko s katero se bi odločalo o sprejetju oziroma podpori programu IS, drugi pa so menili, da prepozno prejeto gradivo in sploh premalo dodelan program zasluži obravnavo kot informacija. Večina je, da je bolje, če se govori o informaciji in program sprejema na naslednji seji. Tako se je dnevni red tudi spremenil in okrog 15 razpravljalcev je program ocenilo kot presplošen, preveč narejen po starem vzorcu, ko je bilo v resoluciji vnešeno skorajda vse, kar smo si želeli, potem pa od velikih želja ni bilo moč kup stvari uresničiti. Tako je delegat Demosa menil, da na področju družbenih želja ni moč uresničiti niti 25 odstotkov od zapisanega, delegatka v zboru KS, da usmeritev pri gradnji infrastrukture in še zlasti višinskega vodovoda (prizadevali si bomo "kot doslej") ne daje nikakršnih garancij, da bi se na tem področju kaj izboljšalo itn. Delegati so nanizali še vrsto konkretnih pripomb na račun razvoja podeželja, urejanja

prostora (mimogrede: "ni stališča o štiripasošnici in če se bo gradnja ceste nadaljevala ob obali (ne skozi tunel, za kar je večina prebivalstva Žusterne) lahko v Žusterni pričakujemo druge Vevčane", je poudaril delegat Demosa) in razvoja gospodarstva ter družbenih dejavnosti. Tako je nekdo poudaril, da se še vedno premalo zavzemamo za zniževanje stroškov in povečevanje produktivnosti na vseh ravneh, drugi, da program premalo selektiven in preveč zbira želja ter zato ne sproža plemične razprave o predlogih ("govorimo o omejenih možnostih, hkrati pa v program vnašamo vse potrebe") itn. Skratka, informacija je sprožila skoraj dveurno razpravo, na osnovi katere bodo za prihodnjo sejo na občinske IS morali pripraviti nov, boljši, selektivnejši in ne resolucijski program dela, ki naj bi vseboval tudi rokovnik za izpeljavo nalog.

Pobuda za sprožitev postopka za spremembo statuta občine ni bila sprejeta, ker je niso sprejeli v DPZ, nekaj podobnega pa se bi kmalu zgo-

dilo tudi z Odlokom o lokacijskem načrtu vodovoda Koper - Izola. Gre za načrt, ki določa traso gradnje najnovejšega dela magistralnega vodovoda na obalnem območju med drugim predvideva tudi 1,7 kilometra dolg predor med Olmom in Izolo. Zeleni Kopa so sprožili pobudo, da bi predor naredili večji in v prihodnosti morebiti skozenj speljali tudi tramvaj. Pobuda je naletela na različne odmeve, rezultat nejasnih razprav in morebiti celo preskromne utemeljitve projekta pa je bil, da v DPZ sklep ni bil sprejet in je Odlok "padel". Posledic te odločitve (ustavitve gradnje, izguba možnosti za mednarodni kredit...) so se delegati zavedli kasneje po dodatnih obrazložitvah in prekinitvi seje (vsi delegati DPZ so se srečali na neformalnem pogovoru) ter nato glasovali še enkrat in tako odlok vendarle sprejeli. Seveda z zahtevo, da IS pripravi strokovne odgovore o možnostih za povečanje tunela in vpeljavo tramvaja, ko bo to mogoče...

DUŠAN GRČA

Socialisti pozvali vse politične sile k skupnim zavzemanjem Zakon za obmejna območja je za Trst in za celotno deželo izrednega pomena

Tržaška federacija PSI se namerava odločno zavzeti, da bi v najkrajšem možnem roku odobrili zakon o obmejnih območjih tudi v duhu popravkov, ki jih je izdelal predsednik senatne proračunske komisije Beniamino Andreatta. Zato poziva vse politične sile, večinske in opozicijske, da se v zvezi s tem vprašanjem čimprej izrečejo in da podprejo predloge, katerih uresničitev bi v luči nove evropske stvarnosti zagotovila Trstu in celotni deželi kakovosten razvoj. Tako je pokrajinski tajnik Alessandro Perelli povzel smisel in pomen včerajšnje tiskovne konference o pomembnih novostih glede zakona o obmejnih območjih. S skupnim zavzemanjem tržaških in deželnih političnih sil bi lahko med drugim tudi zajezili »vdor Veneta« v zakon. Včerajšnje tiskovne konference so se udeležili še senator Arduino Agnelli, ki je sodeloval tudi na rimskem srečanju o tem vprašanju, deželni odbornik za prostorsko načrtovanje Gianfranco Carbone, predsednik Pokrajine Dario Crozzoli in tržaški podžupan Augusto Seghene.

Osnovni tezi socialistične stranke sta v bistvu naslednji: zakon za obmejna območja je za Trst izrednega pomena in zato mesto s celotno deželo nikakor ne sme zamuditi te izjemne priložnosti, istočasno pa je bilo treba glede na velike spremembe, do katerih je prišlo v zadnjem času v Evropi, besedilo, ki ga je poslanska zbornica odobrila že pred dvema letoma, ustrezno popraviti. Ob tem je treba upoštevati še zahteve, ki jih v vidiku integracije evropskega tržišča, postavlja EGS. S tem v zvezi so znane težave, ki jih ima Furlanija-Juljska krajina v odnosih z evropskimi organizmi, ko zagovarja nekatere zakone (v prvi vrsti seveda tako imenovani paket za Trst in Gorico), ki na osnovi »nelojal-

ne konkurence« (takšno je mnenje EGS) podpira deželne dejavnosti.

Vsekakor pa današnji ni več čas »podpor« ali neposrednega finansiranja posameznih dejavnosti: po oceni sen. Agnellija, ki je podrobneje predstavil predloge sen. Andreatte, predstavljeni členi upoštevajo zahteve današnjega in jutrišnjega dne. Kar z drugimi besedami pomeni, da je treba podporo izraziti v obliki storitev, ne pa finančnih podpor, ki so dodeljene s posebnimi zakoni. Prav ta »italijanska posebnost«, da se vsaka pomoč zagotovi preko zakonskih določil (kar je seveda istočasno porok, da se nakazana sredstva ne stečejo drugam), pa je Italijo spravila na prvo mesto v »črni knjigi«, v kateri so zapisane vse kršitve evropskih norm, ki so jih glede uživanja posebnih podpor zagrešile članice EGS.

In prav glede uresničitve sodobnega centra za storitve nudi Trst dragocene pogoje, je poudaril sen. Agnelli, ker razpolaga z brezcarinskimi conami. Te mednarodne cone pa med drugim zagotavljajo bistveno znižanje vseh davčnih dajatev, istočasno pa nudijo velike finančne in zavarovalne ugodnosti. Tržaško območje »off shore« naj bi bilo, po hipotezi, ki je izrečena na sestanku v Rimu, usmerjeno v sodelovanje z Vzhodno Evropo, medtem ko naj bi slično, ki bi ga ustanovili v Benetkah, »skrbelo« za bližnji vzhod. Vendar pa prav usklajevanje odnosa med našo deželo in Venetom sodi med točke, o katerih se morajo dogovoriti na naslednjih sestankih.

Med bistvene postavke Andreattovega predloga sodi seveda ustanovitev deželne delniške finančne družbe, ki naj bi prvenstveno skrbela za snovanje in sodelovanje pri mešanih družbah tipa joint-venture. Družbo bi

ustanovili z državnimi, deželnimi in zasebnimi sredstvi, pri njej pa bi sodelovala tudi Dežela Veneta: v ta namen bi Država dodelila FJK 350, Deželi Veneta pa 50 milijard lir.

Prav denarna osnova, ki naj bi jo v novem finančnem zakonu dodelili zakonu za obmejna območja, seveda sodi med neznanke, ki jih ne bodo razrešili na nadaljnjih srečanjih o tem zakonskem osnutku. Kot smo že poročali, se bodo najprej sestali pristojni ministri in predsednika obeh dežel, ki bi morali med drugim uskladiti Andreattove predloge z besedilom, ki ga je poslanska zbornica že odobrila, točneje z njegovim »nezastarelim« delom. V ta kontekst sodi tudi podpora kulturnim dejavnostim slovenske manjšine v Italiji in italijanske v Jugoslaviji. Po zagotavljanju predsednika Biasuttija naj bi ta postavka ostala v »preoblikovanem« zakonu za obmejna območja, seveda pa višina sredstev odvisi od finančne osnove, ki jo bodo dodelili celotnemu zakonu.

»Presenečenja« glede tega vidika so možna do zadnjega trenutka, je dejal Agnelli, ki pa je izrazil zmeren optimizem v zvezi s pozitivnim zaključkom razprave o zakonu kot takem. V ta zakon pa želijo socialisti vnesti popravke, ki se določene nanaša na nekatere tržaške ustanove, v prvi vrsti na Ustanovo za tržaško industrijsko cono (EZIT) in na Avtonomno ustanovo za tržaško pristanišče. Predlog PSI glede koordinacije, racionalizacije in razširitve dejavnosti omenjenih ustanov ter ustrezne spremembe njihovih pravilnikov je obrazložil deželni odbornik Carbone. Glavni namen tega popravka, ki ga bo dalje posredoval sen. Agnelli, pa je težnja, da bi se tržaške ustanove v vidiku novega zakona ustrezno opremile. (bip)

Tiskovna konferenca CGIL, CISL in UIL Sindikati proti sklepu IACP o zvišanju stanarin

Sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL ter sindikati stanovalcev SUNIA, SICET ter UNIAT so včeraj priredili na sedežu agencije ANSA tiskovno konferenco v zvezi z odločitvijo upravnega sveta tržaške Ustanove za ljudska stanovanja IACP, da podraži stanarine.

V uvodnem poročilu je tajnik CGIL Roberto Treu najavil, da bodo sindikati vložili na deželno upravno sodišče TAR sodno pritožbo zoper odločitev tržaškega IACP, da podraži stanarine. Mimo tega je Treu opozoril, da je tržaški IACP edina tovrstna ustanova v deželi, ki je podražila stanarine za več kot 6 odstotkov. Treu je še poudaril, da je v deželi 3261 ljudskih stanovanj, ki bi jih morali po mnenju posebne deželne komisije obnoviti. Kar 91 odstotkov teh stanovanj, in sicer 2988, je last tržaškega IACP. Tržaški IACP pa dobiva samo 29 odstotkov vseh finančnih sredstev, ki jih Dežela nakaže za obnovo stanovanjskega fonda vseh petih ustanov za ljudska stanovanja, ki so prisotna na ozemlju F-JK.

Tajnik CGIL je še opozoril na hudo stanovanjsko krizo, ki že nekaj let pesti tržaško pokrajino. V Trstu je na primer nekaj tisoč prisilcev, ki čaka, da bi jim IACP dodelil stanovanje. Temu nasprotno pordenonski IACP celo nima zadostnega števila prisilcev za vsa svoja stanovanja. Drug zanimiv podatek: za dodelitev stanovanja zahteva tržaški IACP, da prosilec zbere najmanj 14 točk na posebni lestvici, v Vidmu pa prosilec potrebuje samo 2 točki in pol. Treu je menil, da je glavni krivec za nastali položaj deželna uprava in še posebej odborništvo za javna dela, ki ni opravilo svoje naloge. Dežela se je že leta 1988 obvezala, da bo izdelala poseben zakon, ki bi kril vse stroške za izredno vzdrževanje stanovanjske imovine tržaškega IACP.

Poleg tega je deželno odborništvo dve leti odlašalo z imenovanjem novega upravnega sveta tržaške Ustanove za ljudska stanovanja. V tem času, ko nihče ni vedel, kdaj pije in kdo plača, pa se je proces upravnega razsula tržaške ustanove se pospešil.

Pokrajinski tajnik UIL Trebbi je novemu vodstvu tržaškega IACP očital, da ni sprejel ponudbe sindikatov, da bi složno nastopili proti politiki deželnega odbornika Adina Cislina. Trebbi je obrazložil, da je moral predsednik IACP podpisati odlok o podražitvah, ker je tako pač predvideval deželni zakon. Sindikati so prosili deželnega odbornika, naj preloži rok, ki ga je predvideval zakon, da bi skupaj preučili vse možne rešitve. Cislino pa je te prošnje gladko spregledal in je celo grozil z možnostjo, da bi tržaški IACP vodila komisarska uprava.

Tajnik CISL Luciano Cacovic je opozoril, da bo danes v Vidmu sestanek med deželnim odbornikom Cislinom, župani vseh pokrajinskih glavnih mest iz naše dežele ter predsedniki vseh deželnih ustanov IACP. Na sestanku bi se morali domeniti, kako bo deželna uprava porazdelila finančna sredstva med raznimi pokrajinskimi IACP. Cacovic je menil, da bi na tem sestanku morala Dežela jasno pokazati več pozornosti za potrebe našega mesta. Obžaloval je, da v tem sporu z deželno upravo Občina Trst in ostali krajevni politični dejavniki niso znali učinkovito braniti interese Trsta.

Sindikalisti od deželne uprave zahtevajo, naj z posebnim zakonom zagotovijo finančna sredstva za vzdrževanje stanovanjskega fonda tržaške Ustanove za ljudska stanovanja. Obenem pa so opozorili, da bi moralo tudi vodstvo te ustanove bolj učinkovito upravljati javno premoženje, ki mu je zapupano. (w)

Novi zakon ni le domena večine Protest komunistov

Gre za zgodbo, ki ji ni videti konca: tako so komunistični senatorji ocenili zadnje dogodke v zvezi z zakonom za obmejna območja. V njihovem imenu je protest zaradi ne-nehnega vladnega zavlačevanja glede tega zakona (najprej je bilo namreč rečeno, da bodo že na sestanku v palači Chigi v torek popoldne v bistvu odločali o predlogih sen. Andreatte) izrazil senator Stojan Spetič.

V tiskovnem sporočilu Spetič ugotavlja, da so se v drugih evropskih državah že ustrezno »opremili« za sodelovanje z vzhodnoevropskimi državami, medtem ko v naši deželi zanemarjamo ponujene možnosti zaradi političnih iger in kampanilističnih sporov.

Spetič je še dejal, da so nekatere iznešene hipoteze zanimive, vendar pa si je pridržal pravico, da bo točno oceno izrazil, ko bodo popravki predstavljeni. Obžaloval je, da ni bil povabljen na »rimski vrh«, saj je bila KPI pobudnica zakona o mednarodnem sodelovanju. Glede tega pa ga je Andreatta zavrnil, češ da obstaja institucionalno ločevanje med večino in opozicijo.

Dejstvo, da so se rimskega sestanka od deželnih udeležili samo predstavniki večine, je obžaloval tudi komunistični evroparlamentarec Giorgio Rossetti. S tem, piše v posebni noti, se dejansko ruši enotnost vseh političnih sil FJK, ki bi bila glede sličnih vprašanj več kot nujna. Ob upoštevanju dejstva, da se je KPI prva zavzela za zakon o obmejnih območjih, je izključitev njenih predstavnikov neopravičljiva. Prav tako ni po Rossettijevem mnenju opravičljivo zadržanje Dežele in tržaških javnih uprav, ki se niso v predvidenem roku izrekle o predlogu sen. Andreatte glede ustanovitve območja off-shore (predstavil ga je namreč v Trstu že 9. februarja).

Maturantki Trgovskega zavoda Žiga Zois Barbari Mazza naslov praporščaka dela

»Slovenska šola mi je dala dobro osnovo«

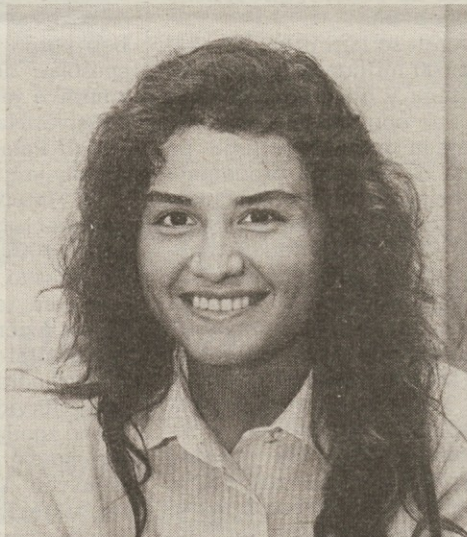
Predsednik republike Francesco Cossiga bo 16. oktobra z naslovom praporščaka dela nagradil 25 mladih študentov, ki so se po mnenju posebne komisije najbolj izkazali med šolanjem na višjih srednjih šolah. Med nagrajenci bo tudi 19-letna Barbara Mazza, ki je letos s šestdesetico zaključila svoje šolanje na Trgovskem zavodu Žiga Zois v Trstu, pa tudi v letih pred maturo je poznala le visoke ocene. Da bi zvedeli, kako je sploh prišla v konkurenco za podelitev tega naslova in kakšni so njeni načrti, smo se z Barbaro na kratko pogovorili.

Kako si prišla v izbor za imenovanje?

Imenovanje za praporščaka dela me je izredno prijetno presenetilo in še sama ne vem, kako sem sploh prišla v izbor. Najbrž me je predlagala šola, saj mi je tudi vest o tem, da sem bila izbrana med 25 najuspešnejših dijakov v državi, sporočil ravnatelj Trgovskega zavoda prof. černic. Kako bo celotna ceremonija v Rimu potekala, prav točno še ne vem, povedali pa so mi, da si bomo po srečanju s predsednikom Cossigo v štirih dneh ogledali tudi Vatikan in parlament.

Kaj ti ta nagrada pomeni?

Prav zaradi tega, ker je prišla povsem nepričakovano, mi pomeni predvsem veliko zadovolženje in nagrado za delo, ki sem ga opravila v vseh letih šolanja na višji srednji šoli. V nekem smislu mi pomeni tudi več od še-

Barbara Mazza

stdesetice na maturi, ki kljub temu da je nisem povsem naglas pričakovala, pomeni neko logično posledico rednega dela v šoli.

V zadnjem času se je na straneh našega dnevnika razvnela polemika o kakovosti slovenske šole. Ti si pred kratkim zapustila slovenske šolske klopi in tvoji spomini na

šolo so še gotovo sveži. Kaj ti je šola nudila in kaj meniš o njeni kakovosti?

Kvalitete slovenske trgovske šole s podobnimi italijanskimi zavodi ne morem primerjati, ker italijanskih šol pač ne poznam. Mislim pa, da je nerealno pričakovati, da bi ti šola dala prav vse in te v celoti pripravila na življenje in poklic. Na to imajo ob šoli odločilen delež tudi drugi faktorji. Po mojem mnenju ti mora šola dati primerno osnovo, na kateri ti potem lahko gradiš. Na splošno lahko rečem, da je meni slovenska šola dala precej, kar pa konkretno zadeva zavod Žiga Zois pa mislim, da svoje dijake dokaj dobro pripravi tudi na poklicno udejstvovanje in da gotovo nivo na tej šoli ni nižji od nivoja na italijanskih šolah.

Kakšni pa so tvoji načrti za prihodnost?

Vpisala sem se na ekonomsko fakulteto, razmišljala pa sem tudi o vpisu na šolo za prevajalce, ker me zelo veseli tudi jeziki. Takoj po končani šoli sem pomislila tudi na zaposlitev, da bi se ekonomsko osamosvojlila. Toda konkretnih možnosti za kaj takega ni bilo in zato je bila moja odločitev za nadaljevanje študija precej lahka. Šola mi je namreč v veselje in doslej mi ni povzročala velikih težav - to sicer ne pomeni, da živim samo za šolo - in upam, da bo tudi na univerzi tako. (rg)

Velike težave miljskih Slovencev pri ohranjanju kulturnega življenja

Društvo Slovencev miljske občine kuje načrte za novo sezono ter se s svojimi člani sooča s številnimi problemi, ki jih bo treba rešiti, če naj nova sezona pokaže res nekaj novega, če bodo tudi Slovenci te občine, predvsem mladi, pokazali dovolj interesa in razumevanja za kulturno dejavnost, za skupno družabno življenje, za vse pobude pač, ki naj čim bolj povežejo Slovence te občine.

Pretekli petek so se v slovenskem centru sestali pevci zbora »Jadran«. Kakih 15 jih je prišlo na sestanek; nekaj se jih je opravičilo, nekaj obljubilo svoje sodelovanje. A vse to je premalo, so pevci ugotovili, saj so preteklo sezono zaključili z 20 pevci in pevkami in že to število ni bilo dovolj veliko.

»Naša pevovodkinja je Mirjana Bonin, ki jo moramo vsestransko pohvaliti,« nam je povedal predsednik društva Kiljan Ferluga, ko smo ga obiskali na domu v Miljah. »Toda samo dobra volja ni dovolj. Zbor sestavlja tudi nekaj starejših pevcev, ki bi se, če iz zdravstvenih vzrokov, želeli umakniti iz zbora. Svoj odhod pa vedno odlašamo v upanju, da se bodo našli mladi pevci. In imamo pri nas kar precej

mladih, a se nočejo resno vključiti v nobeno dejavnost. Sedaj smo pripravili seznam vseh teh mladih ter bomo šli od hiše do hiše, da jih pritegnemo v našo sredo.«

Že sinčiči je bil v Miljah drugi staneček, na katerega so bili vabljeni mladi. »Zelo se pozna, da nimamo v naši občini srednje šole, niti športnega društva. Naši mladi odhajajo v šolo v Trst, ali v Dolino, na športno dejavnost pa tudi izven naše občine. Vse to jih od nas oddaljuje, saj izgubljajo, poleg ostalih obveznosti, veliko časa prav na voznjah v Trst in nazaj.«

Potem pa se v zboru in drugih dejavnostih križajo, po mnenju Ferluge, tudi drugačna gledanja starejših in mlajših generacij na razna vprašanja. Starejši se bolj držijo discipline, reda, radi pojejo slovensko pesem, ker jim je bila ta med fašizmom zabranjena; mladi imajo vse drugačne možnosti za razvedrilo — avte, motorje, televizijo, disco-klube itd.

»Tudi politična dogajanja tu pri nas, v svetu, pa v sami matični domovini, ne vplivajo dobro na počutje v naših organizacijah in ustanovah. Ljudje so bolj pesimistično razpoloženi,

ni; nič ni več med nami tistega navdušenja, s katerim smo še do nedavno delovali in organizirali vrsto lepih prireditev.«

Čeprav je bil naš sogovornik bolj slabe volje, ni pripravljen vreči puške v koruzo. »15 let obstaja naše društvo in toliko časa sem tudi njegov predsednik. Iz zdravstvenih razlogov sem se mislil že večkrat umakniti, pa se ne bom, ker upam in čakam, da se bo le nekaj zganilo, da bomo našli nove mlade člane, da se bo položaj tudi v naši občini za nas izboljšal.«

Saj se Slovenci v miljski občini trudijo, da bi bili čimbolj strnjeni in enotni, nam je še povedal. V nedeljo bo v Žavljah slovesno somaševanje, ki ga bo vodil škof Bellomi ob 25-letnici ustanovitve župnije sv. Benedikta opata. Ker so cerkve in župnije v miljski občini pomemben del njene zgodovine, se bodo te verske slovesnosti domačini polnoštevilno udeležili.

10. novembra bo imelo društvo svoj občni zbor. »Tudi to bo pomembna priložnost, da se bomo o vsem pogovorili in napravili načrte za bodočnost, ki si jo želimo lepšo,« nam je ob odhodu še povedal.

NEVA LUKEŠ

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ABONMA 1990-91

IVAN CANKAR: HLAPCI, drama, režija Boris Kobal
DAVID POWNALL: MOJSTRSKA LEKCIJA, komedija, režija Mario Uršič
FEDERICO GARCIA LORCA: KAJ PRAVIJO ROŽE, pesnitev s petjem in plesom, režija Meta Hočevar
EUGENE O'NEILL: DOLGEGA DNE POTOVANJE V NOČ, drama, režija Dušan Jovanovič
CAMPANILE, FO, SCIASCIA: TRIPTIH, komične enodejanke
NICCOLÒ MACHIAVELLI: MANDRAGOLA, komedija, gostovanje PDG Nova Gorica
ALEXANDRE DUMAS: POKVARJENEC ALI LEPOTA IN MOČ, zgodovinska komedija, gostovanje SLG Celje

Vpisovanje abonentov, vsak dan, razen nedelje, od 10. do 14. in od 17. do 19. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4.

TRŽAŠKI
PARTIZANSKI
PEVSKI
ZBOR

Jutri, 28. t. m., bo ob 20.30 v Bazovici v Partizanskem domu

GENERALNA VAJA

za sobotni nastop v Bertokih ob 15. uri.

V primeru slabega vremena bo koncert v dvorani.

Ul. sv. Frančiška 20

Vas vabi danes, 27. t. m., ob 18. uri na otvoritveno razstavo letošnje sezone

TIHOMIR PINTER

100. razstava

Fotografski portreti umetnikov v ateljeu.

Razstavo bo predstavil prof. Brane Kovič. Na otvoritvi bo sodeloval kitarist Igor Starc.

V pričakovanju morebitnega vstopa SSK v večino Pokrajinski svet je sinoči začasno zamrznil odstop odbornika Braita

Pokrajinski svet je sinoči zamrznil odstop demokristjanskega odbornika Braita, na mesto katerega bi moral biti v bližnji bodočnosti izvoljen svetovalec Slovenske skupnosti Harej. Pogojnik je v tem primeru obvezen, saj bo vstop SSK v koalicijo, ki vodi Pokrajino in Občino Trst, odvisen od poteka političnega preverjanja znotraj večine, katere pokrajinski tajniki se bodo znova sestali jutri. Začasno odložitve odstopa odbornika so glasovali predstavniki večinske koalicije, opozicija je bila proti, Harej pa je pred glasovanjem zapustil sejno dvorano.

Izid glasovanja je bil do zadnjega v dvomu, saj je kazalo, da se bo socialdemokrat Pertusi politično distanciral od večine, kateri pripada, čeprav že dve leti čaka za vstop v upravo. V tem primeru bi prišlo že sinoči do krize, saj je bila resolucija, ki jo je predložil demokristjan Locchi, odobrena le z dvanaestimi glasovi, medtem ko je proti njej glasovalo enajst svetovalcev. Razprava je bila precej polemična. V precejšnji zadregi so bili demokristjani in socialisti, ki so se še pred izvolitvijo devinsko-nabrežinske uprave obvezali, da bo SSK vstopila v pokrajinski odbor, njihove račune pa so jim kasneje prekrižali republikanci. Komunisti in zeleni so bili kritični do zadržanja SSK, medtem ko je Harej povedal, da njegova stranka nima nobenih oblastniških ciljev, ampak hoče samo prispevati svoj delež pri vodenju pokrajinske uprave.

Pokrajinski svet je na sinočni seji odobril dopolnila k finančnemu proračunu, ki zadevajo nekatere dolge pri poslovanju uprave. Za odobritev tega sklepa je bila nujno potrebna absolutna večina glasov, zato je bil ta upravní odlok odobren z odločilnim prispevkom svetovalca Hareja, ki se je tako pridružil predstavnikom petstrankarske koalicije. Proti proračun-

skim spremembam so glasovali komunisti, neofašisti in zeleni Capuzzo, listarji pa so se vzdržali. V razpravi sta se oglasila komunist Spaccini in zeleni Capuzzo. Predstavnik KPI je očital odboru, da je s tem sklepom kršil reformo krajevnih uprav, ki zelo strogo urejuje vprašanje dolgov. Proti zadržanju Crozzolijeve uprave je glasno protestiral tudi Capuzzo, medtem ko je kratko izmenjavno mnenj o tem vprašanju sklenil odbornik za finance Cannone, ki je podčrtal, da so za večji del dolgov vsekakor odgovorni prejšnji pokrajinski odbori.

Predsednik Crozzoli je uvodoma spregovoril o nerešenem vprašanju sprejema albanskih državljanov, ki tedensko prihajajo v Trst s trajektom Tipopol, po nekaj dneh pa prosijo politično zatočišče v Italiji. Gre za pojav, ki močno zaskrblja krajevne upravitelje, saj mesto pravzaprav nima ustreznih struktur za dostojen sprejem tolik-

šnega števila beguncev. V torek je na prefekturi zasedal pokrajinski odbor za javni red, ki pa je dejansko vse odgovornosti za hude težave zvrnil na državo in na pomanjkljivosti sedanje zakonodaje na tem področju.

Crozzoli je podčrtal, da pokrajinska uprava nima konkretnih pristojnosti na tem področju, vseeno pa bo v bližnji bodočnosti naredila nekatere korake za dostojnejši sprejem albanskih državljanov. V tem okviru sta predsednik in odbornik za socialno skrbstvo Martini že stopila v stik z deželno zvezo pokrajinskih in občinskih uprav, da sensibilizira rimsko vladno o kočljivem vprašanju albanskih beguncev. Gre v glavnem za ljudi, ki samo začasno ostajajo v našem mestu in jih po nekaj dneh bivanja pri nas napotijo v razna begunska taborišča v notranjost Italije. Nekatere albanske begunce bodo v kratkem sprejeli v Jesolu in v Lignanuu.

S. T.

Razhajanja med raznimi komponentami se tudi v tržaški federaciji KPI očitno stopnjujejo

»Il lavoratore« tokrat izšel v dveh inačicah

Naročniki krajevnega glasila KPI »Il Lavoratore« so v teh dneh dobili na dom dve številki časopisa. Redna številka objavlja intervju s pokrajinskim tajnikom in Occhettovim pristašem Nicom Costo. Drugo številko (z vidnimi rdečimi naslovi), ki je izšla dejansko istočasno s prvo, pa so v glavnem napisali tukajšnji vidni pristaši Ingraove in Cossuttove komponente Sergio Perini, ki je tajnik strankine sekcije v Naselju sv. Sergija, Paolo Sema, Fausto Monfalcon, Antonino Cuffaro in Stojan Spetič. Ta številka (formalno gre sicer za prilogo uradnega glasila tukajšnje federacije KPI, katerega odgovorni urednik je Dennis Visioli, pristaš Ingraove struje) objavlja v notranjih straneh tudi poseg tajnika Coste.

Pristaši Cossuttove resolucije pa v zvezi z ostro notranjo debato v KPI napovedujejo bližnji obisk milanskega senatorja, ki na raznih shodih vse bolj odkrito namiguje na

razkol »med« tistimi, ki hočejo ohraniti ime in simbol KPI ter med tistimi, ki podpirajo Occhettovo linijo». Armando Cossutta bo na Tržaškem v ponedeljek, 8. oktobra.

V Ljudskem domu v Naselju sv. Sergija (Ul. di Peco 7) bo medtem od danes do nedelje »Rdeči praznik«, ki ga prireja krajevna sekcija KPI Davide Pescatori, v kateri odločno prevladujejo Cossuttovi pristaši. Danes ob 19.30 bo na shodu govoril bivši poslanec Antonino Cuffaro, jutri pa bo proslava 69-letnice ustanovitve stranke, na kateri bo spregovoril Paolo Sema. V nedeljo pa bo predsednik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI Arturo Calabria govoril o aktualnem pomenu odporniškega gibanja ter o nedavnem blatenju partizanskega in antifašističnega boja. Tudi ta shod bo na sporedu ob 19.30. Vsi trije govorniki pripadajo komponentam, ki nasprotujejo politiki vsedržavnega sekretarja KPI Achilleja Occheta.

V Dolini in Zgoniku se drevi sestaneta občinski skupščini

Danes zvečer bosta zasedala zgoniški in dolinski občinski svet. Zgoniška skupščina (seja se bo začela ob 20. uri) ima na dnevnem redu odobritev zapisnikov prejšnje seje, poročilo župana Miloša Budina o upravnih zadevah, ratifikacijo nujnih sklepov odbora ter dopolnitev sestave občinske gradbene komisije. Nadalje bo tekla razprava o finančnem obračunu za leto 1989, o opravljanju službe občinske zakladnice ter o oskrbi onemoglih in starejših občanov. V tem sklopu bo govor o spremembi pravilnika in o tarifah za določitev samoprispevka.

Dolinski občinski svet, ki se bo sestel ob 18.30, ima na dnevnem redu poročilo župana Marina Pečenika o raznih tekočih zadevah, ratifikacijo nujnih sklepov občinskega odbora, obračun finančnega poslovanja v preteklem letu ter odobritev osnutka za začasno konvencijo z občinskim podjetjem ACEGA za dobavo ter vzdrževanje občinskega plinskega omrežja. Beseda bo tekla tudi o izvršilnem načrtu za gradnjo sprejemnega centra za park Doline Glinščice.

Večji nadzor pred srednjimi šolami

Da bi zagotovili primerno varnost pred šolami, je z začetkom novega šolskega leta tržaški kvestor Servidio pripravil izredni načrt, ki ga izvaja policija, pri njem pa sodelujejo tudi karabinjerji in finančni stražniki. V okviru tega načrta so še posebej poostri varnostne ukrepe pred nižjimi in višjimi srednjimi šolami.

S temi ukrepi želijo zagotoviti varen prihod dijakov v šole, istočasno pa tudi preprečiti morebitne poskuse razpečevanja mamil med šolsko mladino. Za večjo učinkovitost so pred šole poslali tudi policiste v civilnih oblačilih. Kvestorjeva pobuda je že naletela na odobravanje med šolniki in tudi nekaterimi starši.

■ Čez nekaj dni zapade rok za zbiranje podpisov za deželne ljudske referendume o vprašanju krajinske zaščite. Tržaška federacija KPI sporoča, da bodo danes njeni predstavniki zbirali podpise na Trgu sv. Jakoba med 10. in 12. uro ter na Trgu Stare mitnice med 17. in 19. uro.

Ukrepi tržaške občinske uprave v pričakovanju omejitve prometa v ulicah Terezijanske četrti

Tržaška občinska uprava bo delno zaprla za promet nekatere ulice v Terezijanski četrti. Večji del ukrepov bo stopil v veljavo v nedeljo, 28. oktobra, tako kot je pred časom sklenil občinski odbor na predlog odbornika za urbanistiko Cecchinija. Za vsa pojasnila in za izdajanje dovolilnic za vožnjo in za parkiranje v Terezijanski četrti (v glavnem za stanovalce in za lastnike trgovin ter javnih lokalov in obratov) bo od danes naprej na razpolago edinole občinska izpostava v Ul. Battisti 14. Do vključno 20. oktobra se bo ta urad ukvarjal le s to zadevo, druge njegove funkcije pa bo do tega datuma oprav-

ljala občinska izpostava v Ul. Foscolo 7. Izpostava v Ul. Battisti bo odprta od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro ter med 14. in 17. uro, v soboto pa samo dopoldne med 9. in 12. uro.

Od danes do sobote, 6. oktobra, bodo v Ul. Battisti razdeljevali zainteresiranim občanom formulare za izdajanje zgoraj omenjenih dovolilnic ter informativno okrožnico, ki jo je posebno za to priložnost oblikovala občinska uprava. Od 8. do 13. oktobra bodo v izpostavi sprejemali te prošnje, njihovo razdeljevanje pa se bo začelo 15. oktobra.

Identificirali petrolejsko ladjo ki je onesažila tržaške vode

Tržaško pristaniško poveljstvo je sporočilo, da je identificiralo ladjo, ki je v preteklih dneh v lažji obliki onesažila tržaške morske vode z nafto. Gre za petrolejsko ladjo z malteško zastavo Silver Energy, ki je od nedelje zasidrana pri petrolejskem terminalu SIOT.

Naftne madeže so opazili v ponedeljek med terminalom SIOT in 7. pomolom. Pristaniško poveljstvo je vir onesaženja (se pravi ladjo Silver Energy) določilo po zapletenih in poglobljenih raziskavah, pri katerih so sodelovali enote obalne straže, operativno jedro za obrambo morja in tehniki italijan-

Mednarodni posvet na Univerzi v Trstu Tržaška znanost kritično razmišlja sama o sebi

Časi, ko so se znanstveniki lahko omejili na gojenje svojega specialističnega vrtička, so minili (če so že kdaj res bili). Danes vsak raziskovalec prav med opravljanjem svojega poklica občuti, da se ne more zadrževati izključno v mejah lastne stroke. Pa ne samo zaradi gospodarskih, socialnih, ekoloških in drugih izvenstrokovnih razlogov, ki jih sicer nihče ne more zanamari, ampak tudi zato, ker bi takšno samoomejevanje naposled imelo negativne posledice za sam razvoj njegove stroke. To splošno spoznanje po svoje dozoreva tudi v Trstu in je tudi glavni vzgib, ki je vodstvo tržaške prirodoslovne fakultete privedel, da je v teh dneh v svoji konferenčni dvorani v Ul. Valerio 22 priredilo mednarodni posvet z naslovom »Pojmovna sredstva za razumevanje narave«. Posvet se je pričel včeraj in se bo zaključil jutri zvečer, udeležujejo pa se ga filozofi znanosti in znanstveniki najrazličnejših prirodoslovnih in humanističnih

strok iz različnih evropskih in celo izvenevropskih držav.

Skoraj vsa včerajšnja predavanja so se sukala okrog vprašanja kompleksnosti. Govorili so epistemologinja M. L. Dalla Chiara (Firence), zgodovinar znanosti A. I. Miller (Cambridge), fizik H. Haken (Stuttgart), akademik V. K. Borok (Moskva), biolog A. M. Liquori in fizik I. Antoniu (Bruxelles). Danes bodo na vrsti fiziki C. Bernardini (Rim), G. C. Ghirardi in D. Amati (Trst), epistemolog G. Toraldo di Francia (Firence), astronomka M. Hack (Trst) in biolog L. Orloci (Kanada), medtem ko bodo jutri prevladovali psihologi in informatiki.

Posvet so prireditelji sinoči predstavili širšemu občinstvu v kavarni S. Marco. Kot je povedal prof. Marcello Giorgi, je posvet pravzaprav nadaljevanje seminarja, ki so ga priredili nekateri profesorji tržaške prirodoslovne fakultete prav zato, da bi didaktična dejavnost ne podlegla nevarnosti specialističnega vrtičkarstva. Na predstavitvi posveta so govorili tudi dekan tržaške prirodoslovne fakultete G. Costa, tržaški fizik Paolo Budinich in razni drugi udeleženci seminarja, ki so med drugim poudarili misel, da bi Trst lahko postal stičišče tudi za kritično razmišljanje o znanosti.

Obvestili SSŠ

Sindikat slovenske šole sporoča učiteljem, ki so se prijavili na tečaj, da bo jutri, 28. t. m., in v torek, 2. oktobra, od 17. do 19. ure v Ul. Donizetti 3 predavala didaktična ravnateljica Miroslava Braini o reformi osnovne šole, o novih vzgojnih metodah in modulih ter o novih učnih načrtih.

Tržaški odbor SSŠ vabi profesorje zgodovine in državljanske vzgoje na višjih srednjih šolah v Trstu in Gorici danes ob 16. uri na sedež SSŠ, Ul. Carducci 8, II. nad., tel. 370301. Dnevni red bo sledeč: 1. vprašanje zgodovinskega učbenika, 2. razno.

Arnaldju Pittoniju naslov komturja

Predsednik republike Cossiga je podelil naziv komturja (commendatore) z redom »za zasluge« predsedniku deželne finančne družbe Finfidil Arnaldju Pittoniju. V imenu predsednika mu je visoki naziv podelil vladni komisar De Felice.

Pittoni je eden vidnejših predstavnikov krajevne socialistične stranke, v preteklosti pa je bil tudi občinski in deželni svetovalec. Dolga leta je bil tudi predsednik deželnega sveta in Sklada za Trst, načeloval pa je tudi deželni komisiji, ki je obravnavala probleme v zvezi z Osimom. Potem, ko je bil najprej podpredsednik finančne družbe Friulia, je zdaj predsednik Finfidila. Znan je tudi v športnih in kulturnih krogih kot predsednik AICS Furlanije-Juljske krajine, njegovo ime pa je povezano tudi s športnim društvom Inter 1904 in krožkom Salvemini iz Trsta.

† Naznanjamo žalostno vest, da je v daljnem Buenos Airesu umrla

Milka Kralj

Za njo žalujeta teti Justina in Elvira z družinama.

Opčine, Trst, 27. septembra 1990

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Rafaele Ferluge vd. Ferfolja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njen spomin.

SVOJCI

Trst, 27. septembra 1990

Združenje staršev osnovne šole Josip Ribičič izreka iskreno sožalje mlalima Iztoku in Lari ter Rudiju Skrinjarju ob izgubi drage mame oz. žene.

Učenci, učiteljice in starši osnovne šole Josip Ribičič izrekajo iskreno sožalje družini Skrinjar ob prera- ni izgubi gospe Tatjane.

Drveni zadnje iz ciklusa predavanj v organizaciji SDGZ

V Nabrežini o novih pokojninah za obrtnike, trgovce in gostince

Slovensko deželno gospodarsko združenje prireja nocoj ob 20. uri v dvorani kulturnega društva Igo Gruden v Nabrežini predavanje o pokojninski reformi za samostojne delavce: obrtnike, trgovce in gostince. Predaval bo Boris Simoneta, izvedenec za tovrstno vprašanje pri patronatu INAC. Srečanje bo zaključilo ciklus prireditve, ki jih je združenje izvedlo na Opčinah, v Trstu in v Boljuncu. Uspeh pobude, udeležba je bila povsod namreč izredno številna, gre pripisati zelo ugodnim novostim, ki jih uvaja novi normativ, na podlagi katerega bodo pokojnine odslej na dostojni, dobri ali celo odlični ravni. Vse odvisi od podjetniškega dohodka oziroma prispevkov posameznika. Pričakovati je, da se bo tudi nocojšnjega srečanja udeležilo veliko število sedanjih in bivših članov SDGZ. Za udeležbo se še posebej priporočimo prav slednjim, saj je novi normativ retroaktiven, kar pomeni, da za novo odmero pokojnine lahko zaprosijo vsi tisti, ki so se upokojili po 1. januarju 1982. Z vsemi podrobnostmi se bodo lahko interese

seznanili nocoj, zato jih vabimo, da se predavanju gotovo udeležijo.

Na sliki (foto Magajna) številni poslušalci na prvem predavanju, ki je bilo prejšnji teden v Prosvetnem domu na Opčinah.

Tovarna Sintermec Trieste bo imela svoje proizvodne obrate pri Orehu

Ustanova EZIT je novoustanovljene mu podjetju Sintermec Trieste (glavni sedež Sintermeca je v Bresciji) prodalo 150 arov veliko zemljišče v dolini Pri Orehu, kjer naj bi Sintermec zgradil svoje proizvodne obrate. Dogovor o nakupu so v prisotnosti predsednika EZIT Tabacca, upravitelja Sintermeca Trieste Sodinija, podpredsednika Sintermeca iz Brescie Sabbadinija in predsednika družbe Trieste Impresa Tombesija uradno podpisali včeraj.

Sintermec bo izdeloval izdelke, ki jih bodo uporabljali predvsem v avtomobilski industriji in pri izdelovanju električnih gospodinjstvih strojev. Za-

poslitev v tovarni bo dobilo približno 100 ljudi, s proizvodnjo pa naj bi začeli v prvi polovici prihodnjega leta. Ko bo deloval s polno zmogljivostjo, bo njegov promet po predvidevanjih znašal približno 30 milijard letno.

Vodstvu Sintermeca iz Brescie in Alifin iz Milana, ki imata v podjetju Sintermec Trieste večinski delež, sta izbrali Trst za sedež novega proizvodnega obrata zaradi ugodnih in razpoložljivih finančnih možnosti, za katere je v precejšnji meri poskrbela tudi družba Tieste Impresa, in zaradi ugodnega strateškega položaja Trsta samega.

gledališča

ROSSETTI
 Gledališča sezona 1990/91 - Začetek sezone bo 6. novembra s Pirandellovim HENRIKOM IV. v interpretaciji G. Bossettija.

VERDI
 Simfonična sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

Simfonična sezona 1990/91 - Nocoj ob 20. uri (red E) sedma ponovitev baleta v izvedbi baletne skupine BALLET S DE MONTE CARLO. Na sporedu skladbe Mahlerja, Shoenberga in Stravinskega. Dirigent David Garforth, pri klavirju Natascia Kersevan; igra orkester gledališča Verdi. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča.

LA CONTRADA - Gledališče Cristallo
 Pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

SSG
 Cenjene obiskovalce Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, naše stalne abonente in vse, ki bi to želeli postati, obveščamo, da je potrjevanje in vpisovanje novih abonmajev vsak dan, razen nedelje, od 10. do 14. in od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, ali po tel. na št. 734265.

Gledališče MIELA
 Danes, 27. t. m., ob 20.30 premiera filma BARBABLU, BARBABLU Fabia Carpija; v glavni vlogi nastopa Sir John Gielgud. Vstop izključno z vabili, ki so na razpolago pri blagajni gledališča.

koncerti

Repentabsrka cerkev
 V nedeljo, 30. t. m., ob 18. uri bo v repentabsrski cerkvi tretji glasbeni popoldan stare in sodobne glasbe, ki jih prireja GALLUS CONSORT v sodelovanju s tržaškim deželnim sedežem RAI in Pokrajino Trst. Na sporedu koncert IRENE PAHOR (viola da gamba) in DINE SLAMA (čembalo). Koncert nosi naslov "Viola da gamba skozi stoletja".

Glasbeni september
 Danes, 27. t. m., ob 20.30 bo v evangelizacijski luteranski cerkvi na Trgu Panfili nastop skupine CONTEMPO ENSEMBLE iz Benetk, ki raziskuje sodobno glasbo z elektronskimi tehnikami.

razstave

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V Vili Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v Muzeju Revoltella »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik: vsak dan 10.00-13.00, ob četrtnih in petkih 10.00-22.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v bivšem anglikanskem templju pa je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità je na ogled razstava »Načrti za cesarja«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

Na gradu sv. Justa je razstava ruskega slikarja, kostumista in designerja Erteja odprta do konca septembra. Urnik: od 10. do 19. ure.

V galeriji Cartesius je do 3. oktobra na ogled razstava slikarja GIOVANNIJA DIJIZA.

V pritličnih prostorih TKB v Ul. F. Filzi 10 je na ogled razstava akvarelov JOŽETA ŠAJNA.

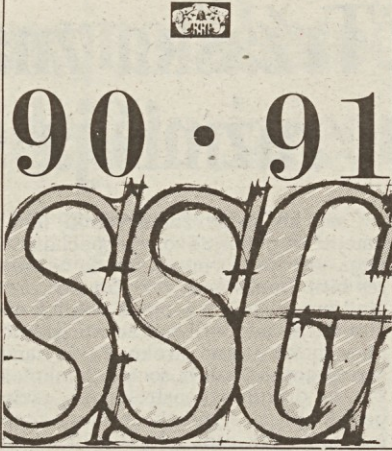
V galeriji Rettori Tribbio 2 bo do 12. oktobra na ogled retrospektivna razstava slikarja DYALMA STULTUSA.

Grad sv. Justa (Bastione fiorito) - Na gradu bo do 14. oktobra na ogled antološka razstava del slikarja SANTA TOMAINA po rodu iz Kalabrije. Na ogled je tudi skupinska razstava slikarjev in kiparjev E. Cafiera, F. Ferzinija, G. Granerisa in R. Tigellija. Urnik vsak dan od 10. do 13. in od 15. do 18. ure.

V Miramarskem parku (Konjušnica) je odprta razstava risb na platnu slikarke MIELE REINA. Slike se nanašajo na obdobje 1956 - 1961, v galeriji Torbandena pa razstava risb na papirju iz istega obdobja. Razstavi bosta na ogled do konca oktobra po sledečem urniku: v Miramarskem parku vsak dan od 10. do 18. ure; v galeriji Torbandena vsak dan od 10. do 13. ter od 16. do 20. ure, ob praznikih samo zjutraj.

Včeraj je na tržaškem konservatoriju G. Tartini uspešno diplomiral iz klavirja
 MARKO OZBIČ
 Iz srca mu čestitajo in želijo še nadaljnjih uspehov na Dunaju mama, oče in sestra.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 27. septembra 1990
 VINCENC

Sonce vzide ob 6.58 in zatone ob 18.54
 Dolžina dneva 11.56 - Luna vzide ob 15.19 in zatone ob 23.46.

Jutri, PETEK, 28. septembra 1990
 VENCELJ

PLIMOVANJE DANES: ob 11.03 najvišja 18 cm, ob 24.12 najnižja -23 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 16 stopinj, zračni tlak 1019 mb, ustaljen, brezvetrje, vlaga 95-odstotna, v jutranjih urah je padlo 5,2 mm dežja, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 20,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alicia Mantoan, Stefania Barbagallo, Gianluca Muto, Iacopo Blondini.

UMRLI SO: 87-letna Valentina Facchin, 78-letni Paolo Giorguli, 80-letni Nicolo Pugliese, 63-letna Renata Dabino-vich por. Lenarduzzi, 83-letna Iolanda Franovic, 70-letna Sebastiano Alessio, 93-letna Albina Sibella vd. Cuccagna, 57-letni Glaucio Plahuta, 82-letni Domenico Peratello, 79-letni Pietro Calligari, 83-letni Milano Farnetti.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 24., do sobote, 29. septembra 1990
 Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
 Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski dvored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavia 89 (Žavljje).
 Prosek (tel. 225141-225340) - samo po telefonu za nujne primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
 Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski dvored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Ul. Flavia 89 (Žavljje).
 Prosek (tel. 225141-225340) - samo po telefonu za nujne primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
 Istrska ulica 35, Trg Ospedale 8, Ul. Flavia 89 (Žavljje).
 Prosek (tel. 225141-225340) - samo po telefonu za nujne primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
 Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

Slovenski kulturni klub (višješolska mladina in akademiki), Ul. Donizetti 3, vabi ob začetku sezone vse stare in nove člane na zabavo ZBOGOM POLETJE, ki bo v soboto, 29. t. m. Pridite v poletnih pisanih oblačilih. Vabila dobite pri referentih na šolah. Začetek ob 18.30.

Vaške skupnosti iz Gročane, s Peska in iz Drage prirejajo v sodelovanju z Občino Dolino TRETJO RAZSTAVO SEJMA KMETIJSKIH PRIDELKOV KRASA, ki bo v Gročani v soboto, 29., in v nedeljo, 30. t. m. Program: v soboto, 29. t. m., ob 16. uri odprtje razstave sejma, od 19. ure dalje ples z ansamblom Lojzeta Furlana, v nedeljo, 30. t. m., ob 10. uri odprtje razstave sejma, ob 15. uri pozdravi in nastop pihalnega orkestra Breg iz Doline ter klepetavih Vanke in Tonce iz Boljunca, od 19. ure dalje ples z ansamblom Happy Day. Obiskovalcem bodo na razpolago tipične domače jedi in specialitete na žaru. Oba dneva bodo obiskovalci lahko kupili domače pridelke in si ogledali kmetijske pripomočke in hleve.

KD Lonjer-Katinara in KK Adria prireditva v soboto, 29., in v nedeljo, 30. t. m., PRAZNIK GROZDJA V LONJERJU. Oba večera ples z ansamblom Zvezde, v nedeljo, 30. t. m., ob 16.30 nastop Godbe na pihala iz Ricmanj.

Ob rojstvu hčerke
 SAMANTE
 čestitajo mamici Mirjam
 direkcija in sodelavci
 Centralspeda

izleti

Bi si rad ogledal lepote Rima od 18. do 21. oktobra za 205.000 lir? Za informacije telefonirati na št. 200150 (Škrk Fran-ka) od 19. do 21. ure. Vpisovanja vključno do 5. oktobra t. l.

Zveza upokoјencev CGIL - Nabrežina prireja izlet v Buzet in Poreč v soboto, 6. oktobra. Za informacije tel. na št. 200036 ob uradnih urah.

SPDT organizira avtomobilski izlet na Bavški Grintavec 29. popoldne in 30. t. m., ki je bil najavljen za 22. t. m. in je odpadel zaradi slabega vremena. Vsa pojasnila daje Marjan Milič, tel. 229258 v večernih urah.

Ogled razstav o Langobardih - Klub prijateljstva sporoča, da je odhod avtobusa jutri, 28. t. m., točno ob 7.15 s Trga Oberdan.

razna obvestila

Društvo kardiopatikov Sweet Heart - Dolce Cuore Trst naznanja, da poteka tečaj telovadbe za kardiopatik. Vpišejo se lahko bivajoči v občinah: Devin-Nabrežina, Repentabor, Zgonik, Dolina in bivajoči v okoliških vaseh Bazovica, Padriče, Trebče, Opčine, Prosek, Kontovel in Križ. Vpisovanje v tajništvo društva, Ul. Massimo D'Azeglio 21/c, tel. 724646, ob ponedeljkih in četrtnih od 9.30 do 11.30, ali telefonsko pri g. Luigiju Padovanu, tel. 211463, v večernih urah.

Jesen skozi gib: od 2. do 6. oktobra t. l. plesni seminar za vzgojitelje, mentorje otroških skupin, kulturne delavce... Vodka Igor Jelen iz Studia za ples iz Celja. Povezava likovne, gibalne, plesne dejavnosti, videoposnetki, ogled plesne predstave Soba 3-6-6. Informacije in prijave: ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 767303, od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure ter od 16. do 18. ure.

Jesen skozi gib: plesne delavnice za otroke. Vsako soboto popoldne od 13. oktobra do 24. novembra 1990. Vodi Igor Jelen - Studio za ples iz Celja. I. delavnica - starost od 6. do 8. leta, II. delavnica - starost od 9. do 12. leta ter III. delavnica - starost od 13. do 18. leta (plesni trening in jazz balet). Informacije in prijave: ZSKD - Ul. sv. Frančiška 20, tel. 767303, od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure ter od 16. do 18. ure.

Sklad Mitja Čuk prireja tudi letos popoldanske lekcije v pomoč šolskemu delu učencev in dijakov. Vpisovanje še jutri, 28. t. m., med 9. in 12. uro na sedežu Sklada, Proseška ul. 131-133, Opčine.

Na Skladu Mitja Čuk se bodo z oktobrom zopet začele šiviljske usluge za mala popravila. Zglasite se lahko vsako sredo do 12. ure.

SKD Tabor - Opčine, Prosvetni dom, danes, 27. t. m., ob 20. uri se začenjajo tedenska srečanja za žene in dekleta "Ob pletenju še kaj". Vabljeni!

SKD Tabor - Opčine, Prosvetni dom - začetek rekreativne telovadbe bo v ponedeljek, 1. oktobra. Potrditev vpisov pred vsakim tečajem.

Sekcija VZPI-ANPI iz Boljunca vabi na masovni sestanek, ki se bo vršil v Kulturnem domu F. Prešeren v Boljuncu jutri, 28. t. m., ob 19.30. Vabljeni borci, aktivisti in politični preganjanci.

Slovensko stalno gledališče - Baletna šola. Mnogim med nami se je v prejšnji sezoni tožilo po baletni šoli. Zato je SSG sklenilo nadaljevati z dolgoletno tradicijo in znova odpira vrata vsem, ki jih zanima klasični in jazz balet. Pričetek pouka bo 1. oktobra. Vpisovanje in informacije na upravi SSG, Ul. Petronio 4, tel. 734265, vsaj delavnik od 10. do 14. ure. Sestanek s starši ter novimi in starimi gojenci bo v vadbениh prostorih Kulturnega doma istega dne ob 16. uri.

Godbeno društvo Nabrežina vabi mlade godbenike v glasbeno šolo. Informacije dobite na telefonsko številko 200897 in 200554 ali pa vsak ponedeljek in četrtek od 20.30 dalje na sedežu društva v Nabrežini - Trg sv. Roka.

SKD Slavec - Ricmanje-Log organizira plesni tečaj standardnih plesov v Kulturnem domu v Ricmanjih. Vpisovanje v sredo, 3. oktobra, od 20.30 do 22. ure na sedežu društva.

Slovensko dobrodelno društvo vabi otroke, ki obiskujejo vrtce, osnovne in srednje šole na slikarski ex tempore, ki bo v nedeljo, 30. t. m., v Prosvetnem domu v Barkovljah, Ul. Cerreto 12, od 9. do 12. ure.

Otroški pevski zbor Fran Venturini obvešča, da bo prva vaja v soboto, 29. t. m., ob 14.30 v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju. Vabljeni!

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši - Opčine, Prosvetni dom. V torek, 2. oktobra, ob 20.30 bo srečanje na temo: Kako iz risbe odkrijemo otrokovo osebnost. Predaval bo psihopedagog prof. Egidij Košuta.

NOVI URNIK

sprejemanja raznih objav, osmrtnic, sožalij, čestitk, malih oglasov

OD 1. 10. 1990 DALJE

PUBLIEST Srl. - Ul. Montecchi 6, III. nadstropje, tel. 7796-611

vsak dan 8.30 - 12.30

popoldne - samo osmrtnice in sožalja 13.30 - 17.00

Uredništvo Primorskega dnevnika - tel. 7796-600 - sprejema samo osmrtnice in sožalja od 17.00 do 21.00

UREDNIŠTVO PRIMORSKEGA DNEVNIKA V TRSTU
 SPREJEMA OBJAVE "PRISPEVKOV"

od ponedeljka do sobote med 9. in 15. uro

Prispevke lahko izročite tudi v Tržaški knjigarni

kino

ARISTON - 16.45, 22.15 Quei bravi ragazzi, r. Martin Scorsese, i. Robert De Niro.

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 Pretty Woman, r. Garry Marshall.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.45, 22.00 L'africana, r. Margarethe Von Trotta, i. Stefania Sandrelli.

NAZIONALE I - 16.15, 22.15 Sotto shock, r. We Craven, □

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 L'orologio, krim., i. Klaus Maria Brandauer.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Altri piaceri particolari, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 Ragazzi fuori, r. Marco Risi, □

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 Ritorno al futuro parte III, r. R. Zemeckis, i. M. J. Fox.

MIGNON - 17.00, 22.15 Ancora 48 ore, i. Eddie Murphy.

EDEN - 15.30, 22.00 Lolita call-girl - Ragazza squillo, porn., □□

CAPITOL - 17.30, 22.00 Mr. and Mrs. Bridge, i. P. Newman, J. Woodward.

LUMIERE - 17.00, 22.15 Le porte girevoli, kom.

ALCIONE - 17.00, 22.15 House party, kom.

RADIO - 15.30, 21.30 Incontri morbosi, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □
 - 18. letom □□

šolske vesti

Sklad Mitja Čuk bo organiziral v šolskem letu 1990/91 od oktobra dalje izpopolnjevalni tečaj 70 ur pod vodstvom strokovnjakov, namenjen šolnikom in vsem, ki se poklicno ukvarjajo z mladino, posebej z razvojno moteno in z otroki, ki imajo učne težave. Informacije in prijave po telefonu št. 212289 ali osebno v uradu, Proseška ul. 131-133, Opčine, še jutri, 28. t. m. med 9. in 12. uro.

Sindikat slovenske šole organizira s prihodnjim tednom tečaj za nestalne učitelje, ki se bodo udeležili izrednega in rednega natečaja, ki bo v kratkem razpisan. Prijave sprejema SŠS - Ul. Carducci 8, II. nadstr., tel. 370301, ob torkih in četrtnih med 11. in 12. uro in ob sredah in petkih med 16. in 17. uro.

Slovenski visokošolski sklad "Sergij Tončič" v Trstu razpisuje v akademskem letu 1990/91 štipendije oz. podpore, namenjene rednemu študiju ali izredni raziskavi ali izrednemu študijskemu potovanju v tujini. Pogoji so naslednji: 1. prosilci so lahko visokošolski študenti slovenske narodnosti s stalim bivališčem v deželi Furlaniji-Juljski krajini; 2. imeti morajo dober šolski uspeh: vsaj 42/60 kot oceno zrelostnega izpita ali vsaj dve tretjini opravljenih izpitov s srednjo oceno 24/30, ako so univerzitetni študenti ter 3. pripadati družini s skromnimi finančnimi dohodki. Lastnorodne prošnje s kratkim curriculum, opremljene z družinskim listom prosilca in kopijo zadnje družinske davčne prijave, nasloviti do 31. oktobra 1990 na: Visokošolski sklad "S. Tončič", pisarna Boris Kuret, Ul. Genova 13, Trst. Informacije na tel. št. 742405 ali 365260.

Darujte v sklad
 Mitje Čuka

menjalnica

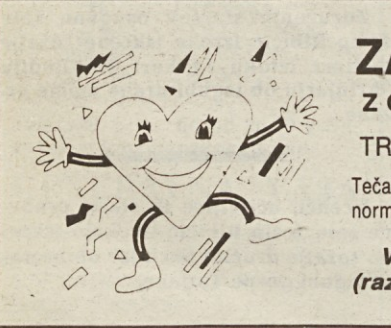
TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1175,500	1150.—
Nemška marka	747,900	740.—
Francoski frank	223,400	219.—
Holandski florint ...	663,680	655.—
Belgijski frank	36,344	35.—
Funt sterling	2189,800	2170.—
Irski sterling	2008,500	1970.—
Danska krona	196,040	191.—
Grška drahma	7,600	7.—
Kanadski dolar	1015,800	980.—

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	8,573	8.—
Švicarski frank	898,2210	885.—
Avstrijski šiling	106,348	104,500
Norveška krona	193,1250	189.—
Švedska krona	203,620	199.—
Portugalski eskudo ..	8,418	7.—
Španska peseta	11,181	11.—
Avstralski dolar	978,250	900.—
Jugoslov. dinar	—	100.—
ECU	1544.—	—

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
 TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedez 040/67001
 Agencija Domjo 831-131
 Agencija Rojan 411-611

ZALJUBLJENI V NEMŠČINO
 Z GOETHEJEM V SRCU SPOZNAŠ NEMŠKI JEZIK

TRST — Ul. del Coroneo 15 — Tel. (040) 732057

Tečaji s posebnim urnikom (13.00-14.30), jutranji intenzivni tečaji, normalni večerni tečaji, tečaji za otroke, tečaji za komercialni jezik.

Vpisovanje od 24. septembra do 5. oktobra 1990
 (razen ob sobotah) od 10. do 14. in od 16. do 19.30.

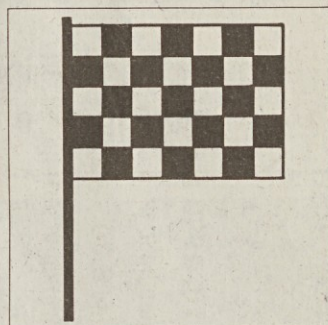

IZ SVETA MOTORJEV

MESEČNA PRILOGA PRIMORSKEGA DNEVNIKA
Ureja: IVAN FISCHER

Št. 31
September 1990

Oplova corsa za konec stoletja

Oplova corsa je spet doživela pomladitev: zunanje spremembe so najbolj

opazne v novi maski, ki je sedaj odločno bolj moderna. Corso ponujajo v Italiji v

17 različnih modelih tako z bencinskim motorjem kot z dizlom in turbodizlom. Kar

zadeva motorje pa gre omeniti novi 1,2-litrski motor s katalizatorjem.

Clio, renault za 90. leta

Novorojenček nima lahke naloge: v polni krizi avtomobilske industrije bo moral v dobri meri nadomestiti petico

Nadomestiti tako uspešen avto kot je že celo vrsto let Renaultova petica, ni enostavno. Vsak spodrselj tovarno lahko zelo drago stane. Zato so načrtovanju clia posvetili toliko truda in časa. Že samo ime je sad dolge in zapletene študije, iz katere je končno izšlo, da je »clio« ime, ki se zelo lepo sliši v vseh jezikih in ki ostane prav tako z lahkoto v spominu.

Petic so v raznih izvedbah do danes v Italiji prodali več kot milijon primerkov, zato cliova naloga prav gotovo ne bo lahka. V tem preostalem delu leta 1990 predvidevajo, da bo kar 23.000 Italijanov seglo v žep in kupilo Renaultovega novorojenčka. Zunanost clia je seveda sad kompjuterske obdelave in ima nekaj nedoločeno japonskega v svoji obliki. Avto je dolg 3,7 metra, širok pa 1,61, v primerjavi z drugimi avti teh mer pa ima nenavadno dosti notranjega prostora. Za volanom pa tudi na zadnjem sedežu lahko udobno sedijo tudi dolgi. Sicer pa je zunanost nekoliko okrogla, zaobljeni so tudi boki, prednja šipa je močno nagnjena, zadnja pa skoraj poševna. Kolesa so postavljena pravzaprav na

štiri vogale karoserije, kar je, od Issigonisovega minija naprej, porok za dobro lego na cesti. Omejeni dolžini navkljub, ima clio dokaj zajeten prtljažnik, če pa zložimo naslonjalo zadnjega sedea se prostor za prtljago še poveča.

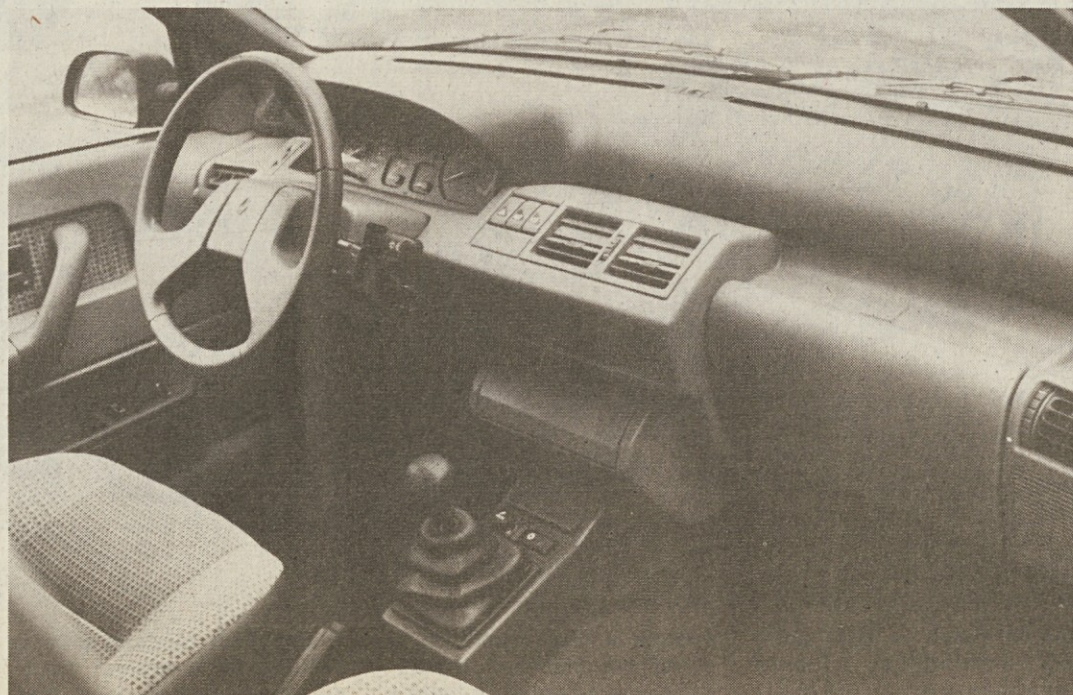
Za sedaj je clio na voljo s tremi različnimi motorji in, kar zadeva opremo, v dveh različicah: izbirali boste lah-

ko med 1100-kubičnim motorjem (49 KM), 1200-kubičnim motorjem (60 KM) in 1400-kubičnim motorjem (80 KM), kaj kmalu pa bo Renaultova ponudba obsegala tudi športno različico s 1700-kubičnim motorjem in 16 ventili ter dizel, katerega za sedaj spriču neupravičenih kritik na račun motorja, ki ga je v prejšnjem stoletju izumil inž. Diesel, v Italiji ne bodo prodajali. Glede na

opremo pa sta tu različici RN, se pravi nekoliko bolj špartanska, in RT, ki pa se lahko ponaša z bogatejšo opremo. Vsi trije so opremljeni z uplinjačem in vsi trije rabijo neosvinčeni bencin, pa čeprav niso opremljeni s katalizatorjem, kar resnici na ljubo okolju prej škodi kot koristi. Motorji so seveda štirivaljni z vodnim hlajenjem ter z odmično gredjo v glavi. Najmanjši, 1100-kubični stroj, zadošča, da požene clio 1.1 do najvišje hitrosti 146 kilometrov na uro, clio 1.2 doseže 155 km/h, za sedaj najmočnejša in najhitrejša različica clio 1.4 pa dosega 175 kilometrov na uro. Poraba je vseskozi zmerna: 4,5, 6,1, 6,9 za clio 1.1, 4,6, 6,2, 7,3 za clio 1.2, 4,8, 6,6, 7,6 za clio 1.4.

Čeprav sodi clio gotovo v nižji srednji razred je vožnja z novim francoskim malčkom prijetno tiha: tudi pri visokih hitrostih se potniki lahko pogovarjajo brez kričanja. Dinamično drsenje zraka ob karoserijo skoraj ne povzroča nobenega šuma, le brnenje motorja je slišati.

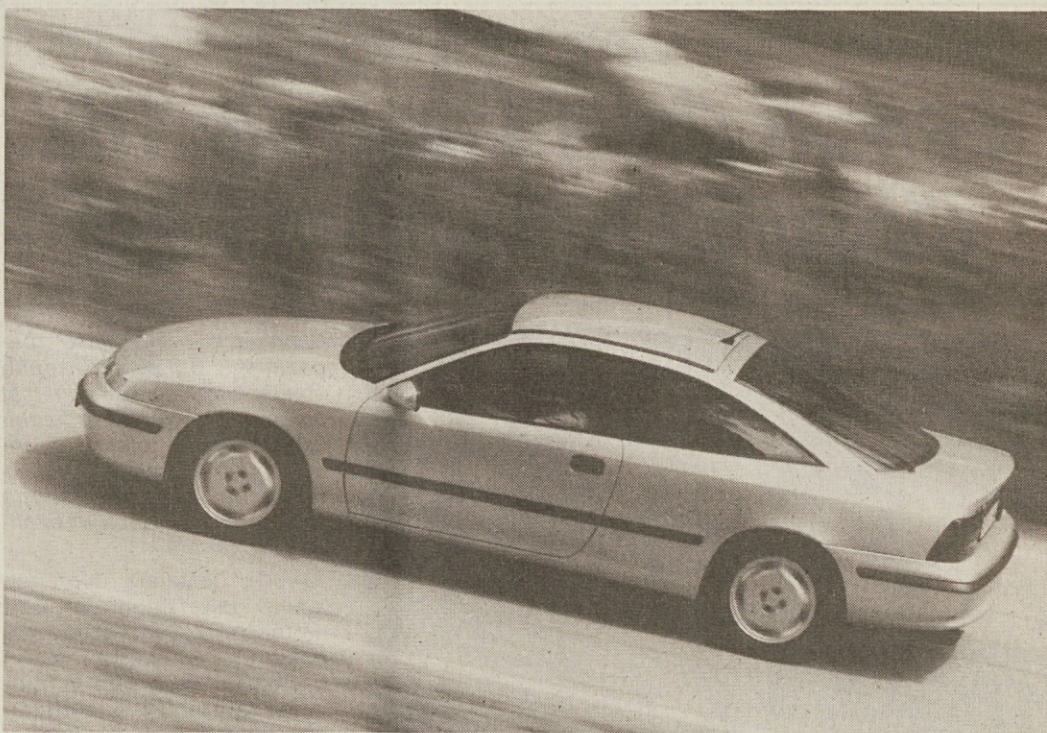
Velja spregovori še o cenah, ki gredo od 11,9 milijona lir za clio 1.1 RN s tremi vrati, preko 14,2 milijona lir, kolikor velja clio 1.2 RT, do 15,5 milijona za najpopolnejšo različico, clio 1.4 RT. Temu lahko dodate še celo vrsto dodatne opreme, ki gre od pomične strehe, do radia, platišč iz lahke litine, klimatske naprave, avtomatskega menjalnika in servovolana ter prednjih meglenk.

Calibra je doživela svoj krst že na salonu v Frankfurtu, ko je s svojo prikupno zunanostjo zasenčila marsikateri bolj prestižni kupe. In zunanost tega aerodinamičnega kupeja je res omembe vredna: dokončno obliko je calibra dobila po dolgih urah poskusov v najsodobnejšem evropskem vetrovnem kanalu, tako da je dokončni količnik zračnega upora Cx zelo dober in znaša 0,26, kar je boljše, trdijo pri Oplu, od vsakega drugega štirisedežnika v prodaji na svetu.

Oplov kupe je zelo kompakten, čeprav je dolg 4,5 metra, širok pa 1,67, označujejo ga relativno visoki boki, nizke stranske šipe, medtem ko sta prednja in zadnja zelo razkošni odlični vidljivosti na ljubo. Prednja šipa je nagnjena za 64 stopinj, kar daje notranjosti izredno luč. Zašiljeni nos je brez odvečnih detajlov, končuje se z odbijačem, pod njim in nad njim pa so reže za hladilni zrak. V nosu ima elipsaste žaromete, ki so zelo nizki, merijo namreč le 70 mm v višino, kljub temu pa zagotavljajo 40 odstotkov močnejši svetlobni žarek kot navadni žarometi.

Notranjost je tipična za kupeje. Zelo udobna prednja sedeža, z debelimi stranskimi oporami, ki telo dobro držijo tudi v najostrejših ovinkih. Z ergonomskega vidika je voznikov delovni prostor dobro oblikovan. Calibra, ki smo jo vozili na cestah, kjer poteka Rally Montecarlo, v času ko je poletno sonce močno pripekalo, ima zelo učinkovito klimatsko napravo, kar je spričo velikih zasteklenih površin in spričo razreda, v katerega avto sodi, skoraj neizogibna izbira. Čeprav je kupe, ima calibra dovolj prostora tudi za dva potnika na zadnji klopi. Oba imata dovolj prostora za kolena in ne zadevata z glavo v streho, kot se dogaja pri drugih kupejih. Naslonjalo zadnjih sedežev je deljivo in zložitljivo, s čimer se od-

Novo nemško športno vozilo sad stotin ur poskusov v vetrovnem kanalu

Oplova calibra - kupe ki ga je narisal veter

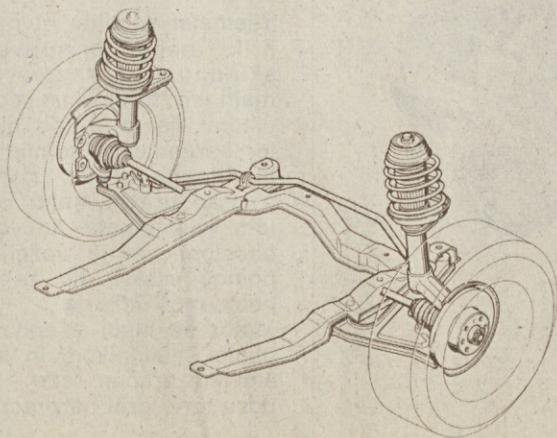
ločno poveča prostornina prtljažnika, ki je vse prej kot obilen, kar je sicer za športni avto, kot je calibra, povsem normalno. V prtljažniku je tudi rezervno kolo, ki odžira prostor prtljagi, pa čeprav je skrito na dnu.

Calibri so namenili dva dvelitrška motorja: skromnejši zmora 115 KM pri 5200 vrtljajih, močnejši pa ima 16 ventilov in zmora 150 KM pri 6000 vrtljajih. Slednji ima dve odmični gredi v glavi, oba motorja pa krmili Boschov motronic. Na voljo je tudi calibra s pogonom na vsa štiri kolesa, tako s 16-ventilskim kot z 8-ventilskim

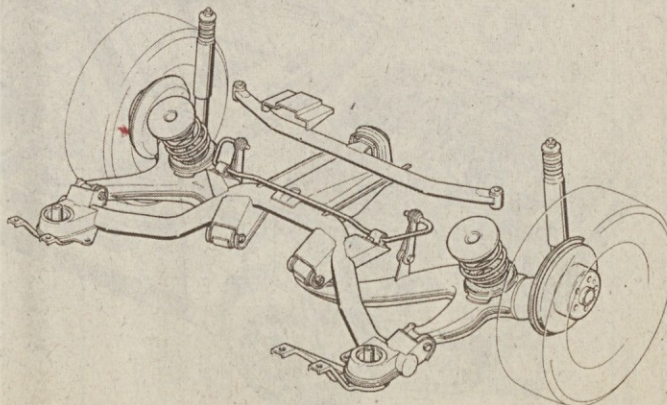
motorjem, menjalnik je petstopenjski, za doplačilo pa dobite tudi elektronsko avtomatiko. Zavore so seveda kolutne, spredaj prisilno hlajene. Dvokrožni zavorni sistem ima seveda servonapravo pa tudi ABS, zoper blokiranje koles.

Vozne značilnosti calibre so zelo dobre. Na ovinkastih cestah nad Montecarlom so pokazale izredne sposobnosti podvozja in zelo dobre zavore ter natančen volan. Tudi štirikolesni pogon je odlično odigral svojo vlogo. Edina opazka, ki bi jo lahko naredili calibri, gre na račun menjalnika, ki je sicer natan-

čen in hiter, so pa razmerja preračunana bolj za turistično kot za športno vožnjo, tako da smo ob izhodu iz ovinkov imeli vedno težave pri pospeševanju, kljub 16-ventilskemu pogonu. Sicer pa so pospeški in najvišja hitrost vsega spoštovanja vredni: 115-konjski motor pospeši od 0 do 100 km/h v 10 sekundah in dosega najvišjo hitrost 205 km/h, medtem ko 16-ventilski štirivaljnik s 150 KM pospeši od 0 do 100 kilometrov na uro v 8,5 sekunde, in požene calibro do najvišje hitrosti 223 kilometrov na uro.

Prednja prema - posamične obese in nihajoča vodila...

...zadnja prema - trikotna prečna vodila

Kljub visoki porabi in zastareli obliki še vedno odličen avto

Lancia delta integrale 16V ***dirkalnik prilagojen cesti***

Slovenska revija Avto magazin je v eni svojih zadnjih števil objavila izčrpen test lancie delte 16V, ki je zadnji krik dirkaške tehnike turinske tovarne. Test, v originalu izpod peresa Martina Česnja, objavljamo v nekoliko skróčeni obliki.

Seveda obstajata dve vrsti lancie delte integrale 16 V — takšna kot jo vozijo gospodje BIASION & Comp., in takšna, ki se blešči v trgovinski izlozbi. Prva je dirkalnik skupine A, druga je značilen homologacijski izdelek: ustvarjena za dirkanje, namenjena pa cesti. Greš in jo kupiš.

Delta je fenomen. Njena zgodovina sega v leto 1979, apak že takrat smo rekli: saj je njena zadnja prema takšna kot pri formuli 1! Potem so delte dozorele v vrhunski izdelek, o katerem pravkar govorimo in ki je najzmogljivejša delta doslej. Ampak skoraj oglata karoserija je ostala. Razvoj pa je prinesel dodatne luči, izbočene blatnike, več zračnih rež, večja kolesa z nizkopresečnimi gumami, surovejše podvozje, dodelan štirikolesni pogon in daljše ime. Tudi na račun motorja v nosu.

Izvolite sesti! Prednja sedeža sta Recarova in oblečena z alcantaro. Sedalni površini se lahko podaljšujeta, bočna objema sta dovolj te-

meljita. Vzдолžna pomika prav tako. Kdor hoče sedeti visoko, bo moral v drugačen avto. Kdor hoče sedeti udobneje, naj kupi themo. Komur je preprosta športnost všeč, bo obsedel. Imate taščo in otroke? Zadnja klop zadošča. Prtljaga? Težko bo, ker je v prtljažniku že (zasilno) rezervno kolo, ampak zadnje naslonjalo je deljivo in zložljivo. In polico nad prtljažnikom je mogoče sneti. Da kovčki ne gredo noter, pravite? Kupite prismo, station wagon, kupite, kar hočete! Ali pa potujte z vlakom. Delta HF ni za vas!

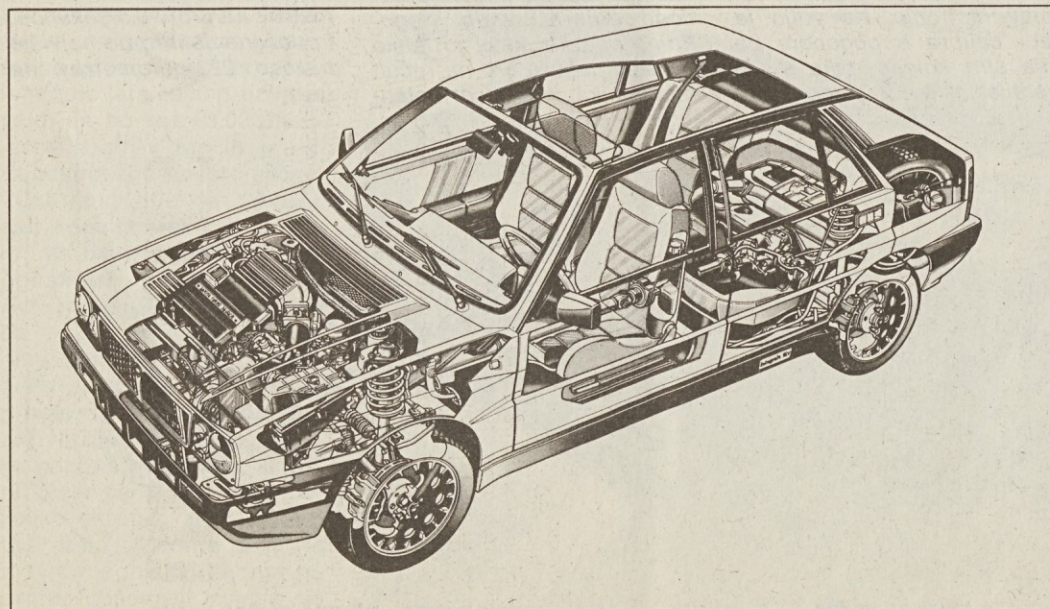
Ste se odrekli kovčkom? Pametno. Vzemite si čas in uživajte z merilniki: hitrost, voltaža, polnilni tlak, gorivo, temperatura hladilne tekočine, vrtljaji, oljni tlak, temperatura olja. Merilna skala za motorne vrtljaje se začne na desni, da je kazalec v najbolj delovnih območjih viden navkljub volanskemu obroču. Ta je zajeten, obdan z usnjem in vpet s tremi prečkami. V usnju je tudi prestavna ročica: kratka, hitra, a ne vedno vzorno natančna. Pedal za plin je iz preluknjane pločevine. Z veseljem se boste učili nožne spretnosti, ki se ji reče »prsti-peta«.

Kar zasukajte ključ! Motor noče vžgati? Dodajte plin in poskusite znova. Je že v redu. Teče. Začetno stresanje je običajno, malce težak vžig prav tako. So se kazalci na merilnikih zganili? Vse je OK. Ne, ni: rdeča kontrolna lučka vbrizgovalnega sistema sveti. Ni vredna vznemirjanja. Ta luč sveti skoraj pri vseh lanciah. In ponavadi brez vzroka.

Motor je razmeroma znan Lanci in Fiatov izdelek: 1995 kubikov, lahka glava in dve odmični gredi v njej, dodaten par gredi zoper tresljaje, po štirje ventili za vsak valj, elektronika za vbrizgavanje goriva in vžig, turbinski polnilnik na izpušne pline.

Šestnajst ventilov ni modni krik, ampak prispevek k skladnosti z razmeroma majhnim turbinskim polnilnikom. Ta je vodno hlajen ter opremljen s polnilnikom hladilnega zraka, z elektronsko uravnavanim ventilom »waste-gate« in »overboostom«, ki je vozniku v pomoč vsakič, ko zahteva polno moč motorja.

Motor se hladi z dodatnim oljnim hladilnikom in skozi številne zračne reže — na nosu ter v grbi na prednjem

Japonska ofenziva se nadaljuje

Terrano s 4 vrati in prikupna micra

Tudi v Italiji je na razpolago vedno več japonskih modelov. Nisan je zadnje čase močno ofenziven: v začetku poletja je predstavil micro (370 cm dolga, 1235 kub. cm, 150 km/h) in pa terrano s štirimi vrati s 6-valjnim 3000-kubičnim bencinarjem ali z 2700-kubičnim turbodizlom.

Lancia delta integrale 16V dirkalnik prilagojen cesti

➡ s 4. strani

pokrovu. Zmore najvišjo moč 200 KM pri 5500 vrtljajih in največji navor 30 kpm pri 3000 vrtljajih v minuti. Za skupino A je motorna moč skoraj še enkrat večja, ampak, saj tole zdaj ni rally. Menjalnik so presadili iz theme, mu na novo izračunali prestavno razmerja, ga oskrbeli s hlajenjem skozi rezo v prednjem spojlerju in ga ojačili, večjim navorom na lju-bo. Pogon je pri tej lancii stalen na vsa štiri kolesa: z viskozno sklopko kot sredinskim diferencialom ter s samodejno zapornim torsenom med zadnjima kolesoma. Razdelitev motornega navora med prednjimi in zadnjimi kolesi poteka v razmerju 47:53. Voznik na to ne more vplivati. Lahko pa se prilagaja, s plinom, z volanom in z zavorami.

Prva prestava in start! Sedem tisoč vrtljajev, druga prestava, 7000 vrtljajev, tretja prestava, vse do pete. In motor se do 7000 vrtljajev

rad zavrti. Njegov zvok je zdrav in poln, pri vožnji pa se delta integrale obnaša kot dobro vodeni izstrelek.

Moj bog, zdaj pa poraba goriva. Surovež na pedal za plin se bo s 57 litri bencina, kolikor drži posoda zanj, pripeljal kvečjemu kakih 250 km daleč. Rekordna poraba, ki smo jo izmerili na testni »hitrostni« etapi, je znašala 28,2 litra bencina na 100 km. Poprečna poraba celotne preskušnje pa je znašala 17,3 litra.

Še vedno hočete prav ta avtomobil? Prav, gremo dalje. Asfaltni ovinek, čvrste vzmeti tiščijo avto k tlorajski tudi pri najvišjih hitrostih. Če že zdrsne, zdrsne cel avtomobil hkrati. Ampak dovolj zlagoma in brez presenečenja za voznika. Drvenje s tem avtom je užitek.

Peščeni ovinek: kolesni prijem je še vedno dober. Celotna stabilnost seveda manjša, ampak bočno zdrsanje je enakomerno in kdor zna avtomobil že pred ovinkom spraviti v drsenje, bo zavozil v pravi smer. Kdor ga ne zna, bo zapeljal čez zunanji rob. Če bo zaviral, pa čez notranji. Moker asfaltni ovinek: spet ista pesem. Pirellijeve gume dobro držijo. Poskusimo znova in hitreje; še vedno držijo. Še malo hitreje: ne držijo več. Vse je odvisno od sreče, mokrota tej delti ne prija preveč.

In končno: pozabim porabljenno gorivo, pozabim zastarelo oglato zunanost, kakšno postarano notranjo nadrobnost in včasih zoprni trušči, ki ga je treba prenašati v tem avtu. Vprašajte me, ali hočem to delo, pa vam bom rekel: »Si, grazie!«.

Vzel bi jo in je ne bi več vrnil.

A.W.S. GORICA

PRESTIAUTO

■ Do trideset milijonov lir, ki jih boš lahko vračal z ugodnimi mesečnimi obroki v časovnem roku do štirih let

■ V prvem letu boš brezplačno razpolagal z vrsto posebnih zavarovanj, ki smo si jih zamislili v sodelovanju s SAI

■ (0481) 387333
NEPOSREDNA ZVEZA PRESTIAUTO
Posebna telefonska številka, na kateri boš dobil katerokoli pojasnilo

**Banca
Agricola
Kmečka
banka
Gorica**

Odslej na voljo tudi s 1800 in 2000-kubičnim motorjem

Fiat razširil paleto modelov družine tipo

Sadam Husein jo je zagodel vsem evropskim izdelovalcem avtov, pa tudi italijanskemu Fiatu. Veter, ki veje iz Zaliva, ne prinaša nič dobrega za avtomobilsko industrijo, ki je upočasnila korak še pred izbruhom zalivske krize, sedaj pa gre celo rākovo pot. V takem vzdušju so pri Fiatu predstavili novo serijo tipa, ki je že postal kar zajetna družina: v Italiji na voljo v kar 23 različicah z osmimi motorji (šest bencinarjev in dva dizla). Kljub 35.000 delavcem v dopolnilni blagajni so v Turinu še kar optimistično razpoloženi. Sicer pa predstavitev štirih novih modelov tipa lahko gledamo tudi kot poskus turinskega velikana, da izpopolni ponudbo v srednjem razredu, ki bi moral spriču zalivske krize postati, še bolj kot do sedaj, nosilni steber avtomobilske prodaje v Evropi.

Pa pogledajmo, katere so novosti v Fiatovi ponudbi. Predvsem je tu sedaj **tipo 1.8 i.e.**, ki ga poganja, kot je razvidno iz sigle, 1800-kubični motor z elektronskim vbrizgavanjem goriva. Elektronika igra veliko vlogo pri tem motorju. Vbrizgavanje je multipoint, dve odmični gredi v glavi, ki omogoča 4-veljniku dokaj ugodno krivuljo navora, ki je zelo visok tudi pri relativno nizkem številu vrtljajev. Motor do-

sega najvišjo moč 110 KM, pospeši pa od 0 do 100 km/h v 10 sekundah. Tudi najvišja hitrost je še kar zanimiva: kljub omejitvam lahko doseže tipo 1.8 i.e. 187 kilometrov na uro. Zmogljivosti, udobna notranjost in omejene zunanje mere so trije aduti tega avta, od katerega si pri Fiatu mnogo obetajo. Tudi ta model je na voljo tako z digitalnimi kot s klasičnimi instrumenti.

Tipo 2.0 i.e cat sodi v serijo Europa, v katerem so avti s katalizatorjem in v tem smislu prehiteva direktivo

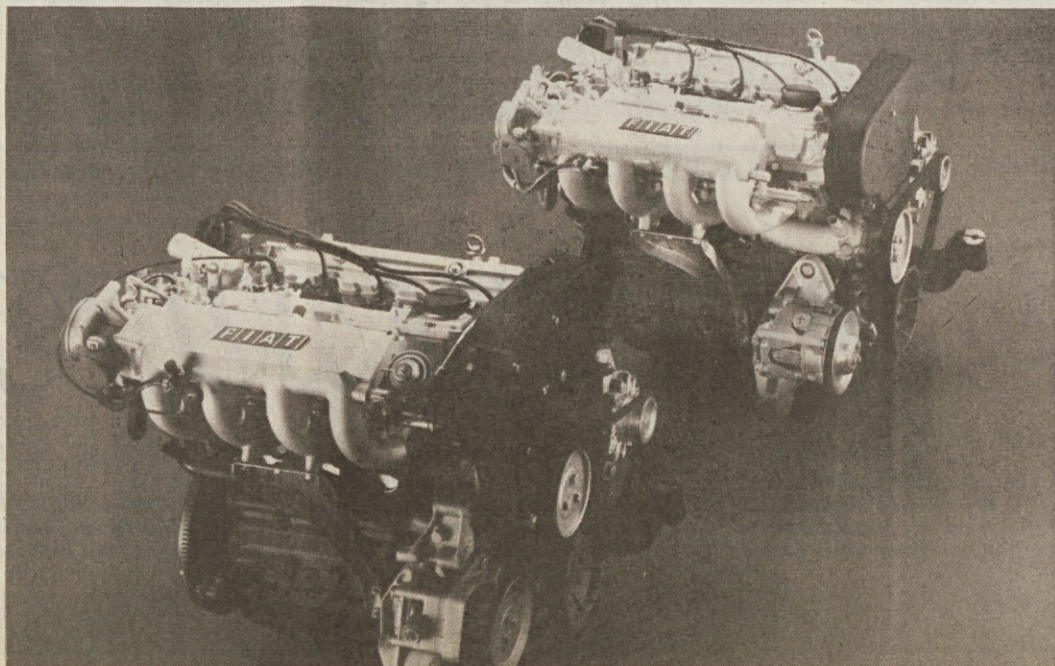
Evropske skupnosti glede izpušnih plinov. Struktura motorja je enaka kot pri 1800-kubičnem modelu, poleg večje prostornine pa ima dvelitrski motor tudi dve gredi zoper tresljaje, kot ju že poznamo pri thre-mi, delti HF integrale in croma. Kot vidimo postajajo nekatere prefinjene tehnične rešitve domena tudi manj dražih avtov. Odprava tresljajev pripomore k tišji in udobnejši vožnji pa tudi k umirjenemu teku, kar je bilo do pred kratkim glavna značilnost šestvaljnih motorjev. Kljub katalizatorju dosega

fiat tipo 2.0 i.e. cat največjo moč 115 KM, kar mu omogoča 190 in več kilometrov na uro. Na voljo je samo z digitalnimi instrumenti.

Tretja novost je **tipo 1.6 selecta**, katere glavna značilnost je samodejni brezstopenjski menjalnik. Največja moč 86 KM pri 5600 vrtljajih v minuti in največji navor 13,5 kpm pri 2900 vrtljajih omogočata menjalniku zelo postopno delovanje. Pospešek je za avto z avtomatskim menjalnikom in s 1591-kubičnim štirivaljnikom zelo zanimiv: 13,6 sekunde od 0 do 100 kilometrov na uro, pa tudi najvišja hitrost je zanimiva — 165 km/h.

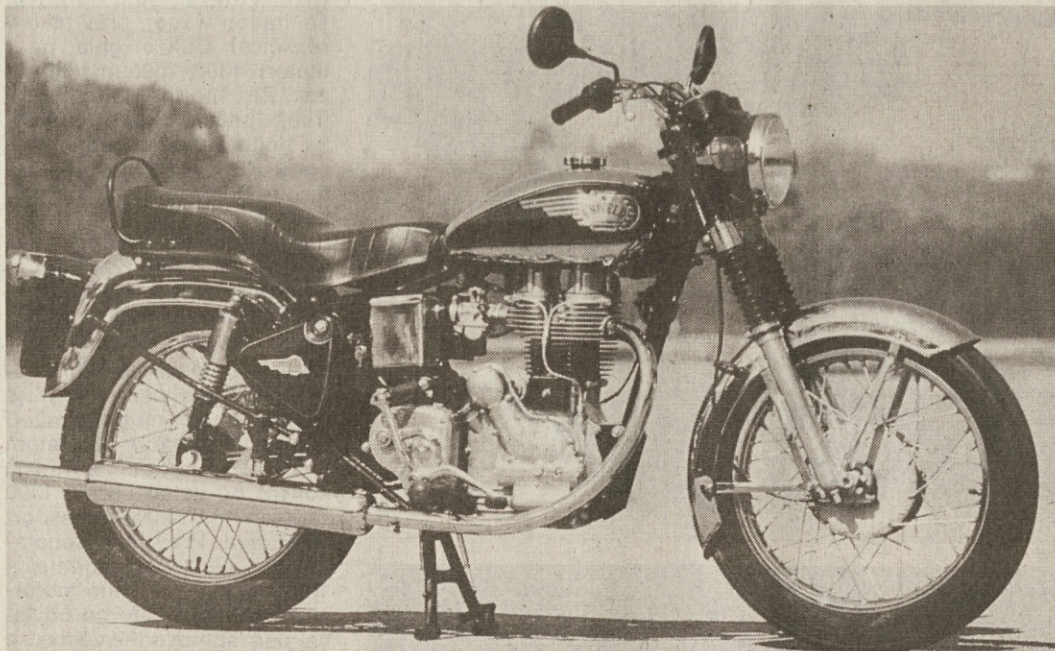
Četverico novorojenčkov dopolnjuje še **tipo 1.9 T.ds E**, ki so ga sicer predstavili že spomladi, ki pa je komaj sedaj priromal do trgovin. Poganja jo dizel s turbinskim polnilnikom, ki ga že poznamo z modela 1.9 ds. Fiatovi tehniki podčrtujejo dejstvo, da se motor zelo malo kadi, v vseh pogojih, kar bo morda prepričalo tudi tiste, ki so, sicer brez kakršne koli znanstvene podlage, mnenja, da dizel onesnažuje. Tipo 1.9 T.ds E je opremljen tudi z ventilom EGD (Exhaust Gas Recirculation), ki dodatno nadzoruje izpušne pline.

Ob isti priložnosti so pri Fiatu tudi sporočili, da bo odslej na voljo tudi model s 1600-kubičnim motorjem s katalizatorjem. Omeniti je tudi treba dejstvo, da je v teku septembra s Fiatovih tekočih trakov izšel milijonti fiat tipo, kar je nedvomno lep uspeh za avto, ki so ga začeli proizvajati leta 1988.

Enfield bullet 350 je tak kot so bili motocikli pred 30 leti

Indijci oživeli del slavne angleške motorne tradicije

Daleč so že časi, ko so na cestah kraljevali motocikli angleške izdelave. Do takrat neomajno kraljestvo cestnih motociklov Norton, Triumph in BSA je začelo, zaradi zmeraj pogostejših vdorov japonskih motociklov, počasi razpadati. Dokončno pa je razpadlo proti koncu šestdesetih let.

Daleč od rodne Anglije, se je navkljub vsemu ohranil cestni motocikel, ki sodi v generacijo že skoraj pozabljenih prestižnih angleških motociklov. Nihče si namreč ni mogel predstavljati, da se bo letos na italijanskem tržišču pojavil cestni motocikel enfield bullet, ki ga izdelujejo v Indiji.

Gre za klasični cestni motocikel šestdesetih let, ki spada v tako zvano znamenito angleško obdobje. Indijci so namreč leta 1960 odkupili od Angležev znamko Royal Enfield in vse izdelovalne stroje. Tako se jim moramo danes zahvaliti, ker jim je uspelo ohraniti vse do današnjih dni motocikel, ki je pravzaprav že del zgodovine. Ker pa so, kot vemo, originalni zgodovinski primerki cestnih motociklov zelo dragi, bodo ljubitelji starih motociklov nadvse navdušeni nad tem indijskim modelom, ki je ohranil

ves svoj starinski šarm. V Italiji je enfield bullet na razpolago v treh različicah, najbolj izpopolnjena (superstar) stane 4.581.000 lir, se pravi manj kot moderen 125-kubični motocikel. Standardna verzija pa velja pol milijona manj.

Motor, ki ga danes še poganja, izhaja iz 500-kubičnega štiritaktnega enovaljnega motorja iz leta 1933, katerega prostornino pa so leta 1948 zmanjšali na 350 kubičnih centimetrov. Že takrat se je enfield bullet izkazal kot zelo pripraven, zanesljiv in enostaven motocikel. Značilnosti, s katerimi se lahko ponaša še danes, predvsem zato, ker se je čas za njega praktično ustavil. Na "novem" modelu enfield bullet, ki ga izdelujejo v Indiji, najdemo bolj malo tehnoloških pridobitev zadnjih let. Današnji model se skoraj ne razlikuje od modela izpred tridesetih let. Razen električnih stikal, smerokazov in japonskega uplinjača, je ostalo vse nespremenjeno.

Vžig motorja kljub temu le ni tako problematičen, kot bi to zgledalo na prvi pogled. Ročka za zagon motorja ni preveč trda, saj enfield bullet razpolaga z mehanizmom, ki pri zaganjanju

zmanjšuje pritisk v cilindru, se pravi, da je rutinsko zaganjanje motorja nekaj čisto enostavnega. Pri tem motociklu je zanimiv tudi štiristopenjski menjalnik, katerega ohišje je povsem ločeno od karterja. Ročka za menjavo prestav pa se nahaja na desni strani karterja, kar je značilno za angleške motocikle. V prvo pa prestavimo tako, da ročko pomaknemo navzgor. Na tej strani karterja najdemo tudi posebno ročko, s pomočjo katere v vsakem trenutku izklopimo menjalnik.

Enfielda poganja štiritaktni enovaljni 350-kubični, zračno hlajeni motor, ki pri 5.625 obratih doseže jakost 18 konjev. Največji navor 1,75 kpm pa pri 3.500 obratih. Moč tega motorja je res

skromna, saj v ravnini dosežemo hitrost le 120 km na uro. Pri tej hitrosti so tresljaji, ki jih povzroča motor skoraj nevzdržni in poraba olja se vrtoglavo zviša. Motor pri vožnji preko 100 km na uro "popije" namreč vsakih tisoč kilometrov skoraj liter olja. Zato se priporočena potovalna hitrost tega zgodovinskega motocikla suče okoli 90 kilometrov na uro.

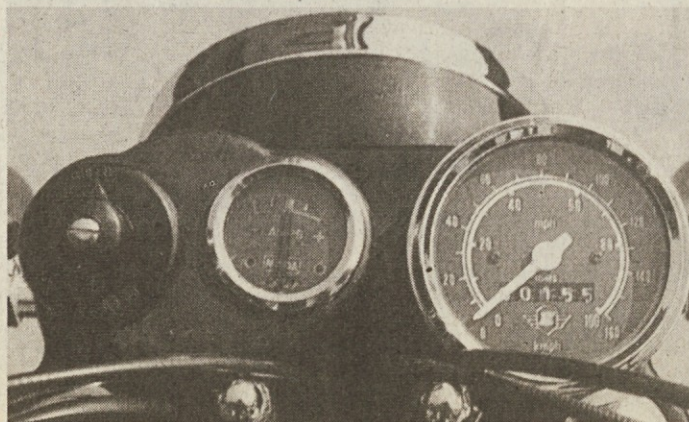
Čeprav enfield bullet ne spada med današnje hitre motocikle, še ne pomeni, da nima dobrih lastnosti. Med te lahko uvrstimo predvsem porabo goriva, ki je res zelo skromna. V mestu namreč z enim litrom prevozimo 16,5 km, medtem ko je poraba zunaj mesta skorajda smešna. Z enim litrom bencina prevozimo kar 30 do 40 kilometrov.

Marsikdo bi si lahko predstavljal, da so pri tem zgodovinskem modelu zavore povsem neustrezne. Bi se pa krepko motil. Res je, da razpolaga enfield bullet z zavorami na boben s premerom 153 mm. Ampak temu moramo dodati, da se pri tem modelu dobro obnese zaviranje s pomočjo motorja in bo uporaba zavor le redkokdaj prišla v poštev.

Vzmetenje je povsem zadovoljivo, saj je indijski cestni motocikel spredaj opremljen s solidno vilico Enfield s hodom 150 mm. Zadaj pa ima nihajno vilico, na katero sta pritrjena dva blažilnika Armstrong s hodom 40 mm, ki pa ju lahko nastavimo na pet različnih trdot.

Enfield bullet 350 je na razpolago v različnih barvah in sicer v rdeči, modri, črni in posebni vinsko rdeči barvi. Kdor se bo odločil za nakup tega cestnega motocikla, ne bo kupil samo prijetnega in po zunanosti prikupnega motocikla, ampak tudi košček že skoraj pozabljene angleške zgodovine.

ZVONKO PETJE

Pripravljajo tudi izvedbo station wagon

Novi escorti in orioni za sedaj le kot limuzine

Zapleti v Zalu so samo pospešili splošno krizo avtomobilске industrije v Evropi. Že pred dopusti je bil jasen trend navzdol, medtem ko se je v zadnjih letih italijansko avtomobilsko tržišče krepilo. Lani je pogoltnilo neverjetno število 2,4 milijona novih avtomobilov, letos napovedujejo od 5 do 10-odstotni padec. Zato je toliko bolj presenetljiva izjava vodilnih mož italijanske podružnice Ford, ki si obetajo za letošnje leto odločen porast števila prodanih escortov in orionov na italijanskem tržišču. Že res, da sta oba modela popolnoma nova, 2000 milijard lir pa je vseeno velika investicija, toliko pa je bilo potrebno, da je nastal popolnoma nov

ford escort, ki od prejšnjega modela v bistvu ohranil le ime, tradicionalnim kupcem na ljubo.

Na italijanskem tržišču bodo začeli prodajati nove escorte in orione v začetku oktobra, na voljo pa bodo escorti s 3

in 5 vrati, orion s 4 vrati, escort kabriolet. Za vse predvidevajo pri italijanski podružnici Forda dve izvedbi, CLX in ghia, ki je najvišja in najbogatejša različica. Sicer pa so kar zadeva motorje na voljo 1300-kubični štirivaljnik, 63 KM, 1600 kub. cm, 90 KM, 1600 z elektronskim vbrizgavanjem, 108 KM, 1400 kub. cm s katalizatorjem, 71 KM in 1800-kubični dizel, 60 KM. Po novem letu bo prišel še station wagon prav tako v različicah CLX in ghia, pa z motorji 1300, 1600 in 1800 dizel. Za športne modele bo treba počakati do pomladi, ko bodo začeli prodajati escort XR3 z dvelitrskim motorjem s 16 ventili (150 KM), kasneje pa bodo ponudili tudi dvelitrski motor Cosworth s 16 ventili (220 KM) in s pogonom na vsa štiri kolesa. Še kasneje pa ima tovarna v programu turbodizel.

Ford je imel od nekdaj zanimivo politiko cen: tokrat je razlika med najpreprostejšim in nadražjim modelom le 1.465.000 lir: od 15.375.000 kolikor bo veljal escort 1300 CLX do 16.810.000 za escort 1600 ghia. Prav tako ponujajo isto ceno za modele s 1300 in 1600-kubičnim motorjem, razlika v ceni bo odvisna pač samo od izvedbe in bolj manj bogate opreme.

Prodajni programi italijanskega Forda so kljub krizi, ki jo vsi napovedujejo, dokaj optimistični. Escortov in orionov naj bi prodali v prihodnjem letu kakih 70.000, od tega približno polovico s 1300, polovico pa s 1600-kubičnim motorjem. Od teh 70.000 pa naj bi bilo 30.000 escortov, 20.000 orionov in 20.000 kombijev. Ford naj bi tehtal na italijanskem tržišču v letu 1991 7,7 odst., kar pomeni, da bi morali prodati približno 200.000 fordov na leto, vključno s tovornimi vozili.

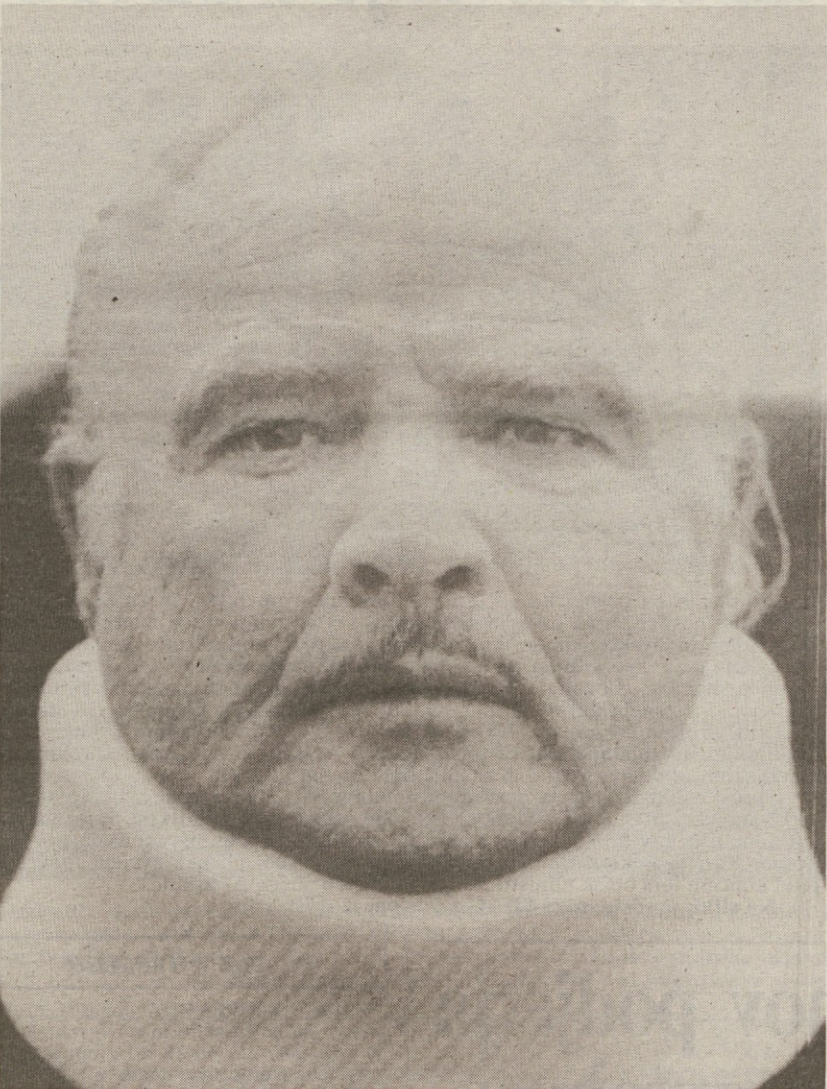
Fiesta 133 KM, Fordova športna bomba

Konec junija so novinarjem predstavili majhno Fordovo bombo. Gre za fiesto s 1600-kubičnim motorjem, ki zmore 133 KM, po čemer je Fordov malček tokrat tudi dobil ime, saj so ga poimenovali fiesta 133 KM. Motor je seveda opremljen z elektronskim vbrizgavanjem EEC-IV ter s turbinskim polnilnikom garrett. Zmogljivosti so za avto kategorije zelo dobre, saj dosega najvišjo hitrost 205 km na uro ter pospeši od 0 do 100 kilometrov na uro v 8,2 sekunde. Na podvozju bodo Fordovi inženirji morali še malo delati, saj je malček ne-

koliko svojeglav, tako da mora voznik s krepko roko krotiti 133 žrebcev, ki jih fiesta ima pod pokrovom motorja. Avto je serijsko opremljen s športnimi sedeži recaro, ki nudijo telesu zelo dobro oporo v ovinkih in so tudi sicer zelo udobni. Za doplačilo dobite tudi ABS, sicer pa so prednje zavore kolutne, zadnje pa bobni. Seveda s servovojačevalcem. Pri vsem tem je fiesta 133 KM dokaj zmerena v porabi: pri 90 km/h porabi namreč 6,2 litra, pri 120 kilometrov na uro 8,2 litra za 100 kilometrov, v mestu pa po normah ECE 10,7 litra.

Milijarde za Brandovo avtobiografsko knjigo

Največji svetovni založniki se že pulijo za knjigo, ki jo je napisal Marlon Brando. Gre za njegovo avtobiografijo, ki jo bo ponudil tistemu, ki bo zanjo največ plačal. Že sedaj se govori, da bo slovit filmski igralec izžrl več kot deset milijard lir

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Alzheimerjev sindrom

O bolezni smo že pisali, če se tokrat mislimo zopet pomuditi ob njej, je zato, ker so strokovnjaki bliže načinu, kako odkrivati Alzheimerjev sindrom.

Znano je, da bolezen zaradi sprememb, ki nastajajo v možganskih celicah, najprej napade spomin, nato sposobnost branja, besedno sporazumevanje in nato motorično koordinacijo. Ob koncu v obdobju od treh do dvajsetih let po pojavu bolezni je večina bolnikov nemih in nerazumljivih. Preden dosežejo tako vegetativno fazo pa lahko kljub vsemu še vedno počenjajo celo vrsto stvari, ki jih bolezen ni prizadela: lahko igrajo tenis, lahko igrajo golf, lahko vozijo avto (seveda le kot spretnost).

Alzheimerjeva bolezen je progresivnega značaja in doslej še neozdravljiva. Napade stične točke med možganskimi celicami, tako da možgani ne morejo več oddajati ali prejemati pravih signalov. Napade tako mlade kot stare, ker pa je vsaj po raziskavah, ki so jih delali v ZDA, več kot dve tretjini bolnikov starejših od 65 let, je ta bolezen velikokrat zamenjana z navadno starostno obliko pozabljanja. Normalno je, denimo, da pozabimo ključ, ni pa več normalno, da pozabimo, kako ključ uporabljamo. Prav tako je s starostjo vsem skupno, da pozabljajo ime te ali one stvari. Lahko pa smo zaskrbljeni, če z roko na kljuki ne vemo več, ali smo hoteli noter ali ven.

Kljub vsemu pa ni lahko določiti, kdaj gre za Alzheimerjevo bolezen in kdaj ne, kajti odstopanje spomina lahko nastane tudi zaradi drugih vzrokov: depresije, preobčutljivosti na nekatera zdravila ali zaradi pomanjkanja vitaminov.

Doslej je bil edini zanesljivi test za Alzheimerjevo bolezen, torej preizkus, da je šlo zares za to obolenje, tisti, ki so ga lahko naredili šele po smrti pacienta z obdukcijo. V možganskih celicah so lahko opazili spremembe, ki so značilne samo za to bolezen.

Ameriški strokovnjaki pa so sredi tega leta izpopolnili test, ki v možganskih nevronih odkriva beljakovino, stalno spremljevalko Alzheimerjeve bolezni v možganskih celicah.

Trenutno potrebujejo za test še vedno porcijo možganskega tkiva, strokovnjaki pa so mnenja, da bodo v letu ali dveh lahko odkrivali beljakovino v hrbtnični tekočini.

Zdravniki si obetajo, da bodo s čimprejšnjim odkritjem bolezni mogli pozitivno učinkovati na njen potek, še preden bi se pokazale večje spremembe v možganih. Doslej so prav-

zaprav dajali bolnikom le zdravila, ki so skušala premagovati tesnobo in depresijo ob nastajanju sprememb. Vsekakor pa strokovnjaki stalno preizkušajo kakih sto zdravil in jih sproti izpopolnjujejo. V večini primerov naj bi ta zdravila utrjevala pacientov spomin in kognitivne sposobnosti. Nihče pa še nima pravega ključa, kako bi se preventivno izognili obolenju. Trenutno je edina zanesljiva ugotovitev, da bo zaradi te bolezni umrlo v ZDA, kjer je kake štiri milijone obolelih, približno 100 tisoč oseb vsako leto.

Zelo pereč problem našega časa

Otrok ločenih staršev

Velikokrat se zgodi, da mati ali oče ob ločitvi skušata vsak po svoje otroka pritegniti na svojo stran. Zdi se pa, da trenutni zmagovalec v tej bitki postane kaj kmalu pravi premaganec.

Predvsem nam mora biti jasno, da so otroci podobni zelo občutljivim seizmografom, ki takoj začutijo, če nekaj ne gre med očetom in materjo. Toliko bolj, ko po ločitvi partnerja ne moreta zakriti svojih občutkov. Zato so se v mnogih krajih razvile prave posvetovalnice za starše, ki imajo otroke in se ločujejo. Svetovalci pa so še posebej pozorni na situacijo otrok tistih staršev, ki so že ločeni.

Ugotovljeno je namreč, da se pri teh otrocih starši poslužujejo majhnih in velikih trikov, da bi postali njihovi zarotniški kolegi. To pa pomeni, da so otroci ločenih staršev manipulirani po svojih roditeljih zato, da bi ti uveljavili svojo potrditev eden nasproti drugemu. V tej bitki očeta proti materi in obratno ni milosti niti za otrokovo skupno ljubezen do obeh.

Tako pride včasih do situacije, v kateri je eden izmed nekdanjih partnerjev popolnoma ignoriran od svojega otroka.

Negativne pripombe in geste na račun bivšega partnerja so lahko različne. Ob svojem obisku oče kupi otroku obleko rekoč: »Tvoja mati tako in tako nima okusa.« Mati morda preži na morebitno zamudo bivšega partnerja ob obisku zato, da takoj napiše na vrata listek. »Ti nisi prišel, pa sva šla k moji materi.« Ali oče ob obisku »končno temeljito prekontrolira hčerki domače naloge, ker se mama na to itak ne razume in je neurejena«.

Ob takem vzajemnem »kljuvanju« matere in očeta razvijejo otroci ločenih staršev posebne strategije za preživetje.

Največkrat gre za opise po obisku pri enem ali drugem bivšem zakonskem partnerju, ki postavljajo enkrat mater pred očetom, drugič pa očeta pred materjo v slabo luč. In to so končno besede, ki jih žena ali mož želita slišati o svojem »bivšem«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

- 6.55 Aktualno: Uno mattina
- 10.15 Nad.: Santa Barbara
- 11.00 Jutranji dnevnik
- 11.05 Film: Ragazze d'oggi (kom., It. 1955, r. Luigi Zampa, i. Marisa Allasio), vmes (11.55) vreme in kratke vesti
- 13.00 Nan.: Alfred Hitchcock
- 13.30 Dnevnik
- 14.00 Variete: Ciao fortuna
- 14.15 Dok.: Kvarkov svet
- 15.00 Rubrika: Primissima
- 15.30 Italijanske kronike
- 16.00 Mladinska oddaja: Aspettando Big!
- 17.35 Odprti prostor
- 17.55 Iz parlamenta
- 18.00 Kratke vesti
- 18.05 Variete: Aspetta e ved...RAI!
- 18.45 Nad.: Santa Barbara
- 19.40 Almanah in vreme
- 20.00 Dnevnik
- 20.40 Film: Za kulisami legende - snemanje filma Via col vento (dok., ZDA 1988; r. David Hinton)
- 22.50 Dnevnik
- 23.00 Dokumentarni oddaji: Un processo inevitabile, 23.45 Una sfera inquieta
- 0.15 Dnevnik in vreme

CANALE 5

- 8.00 Nanizanke: Simon Templar, 9.00 Alfred Hitchcock, 9.30 Diamonds
- 10.30 Film: La torre del piacere (dram., It.-Fr. 1955, r. Abel Gance, i. Silvana Pampanini)
- 12.25 Filmske novosti
- 12.30 Nanizanka: Due come noi - Legemelle
- 13.30 Kviza: Cari genitori, 14.15 Il gioco delle copie
- 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro, 16.30 Cara TV
- 16.55 Kvizi: Doppio slalom (vodi Paolo Bonolis), 17.25 Babilonia, 17.50 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove (vodi Gerry Scotti), 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro)
- 20.30 Variete: Zlata jesen (vodi Heather Parisi in Gerry Scotti, 1. del)
- 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
- 1.20 Nanizanka: Marcus Welby M.D. - Fili di seta e ami d'argento

RAI 2

- 8.15 Nan.: Lassie, 8.40 Ho sposato tutta la famiglia
- 9.30 Dok.: Basilika sv. Petra
- 10.00 Film: Uomini senza paura (pust., ZDA 1952, r. Brahms-Windust)
- 11.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto
- 11.55 Nadaljevanka: Capitol
- 13.00 Dnevnik
- 13.45 Nadaljevanka: Beautiful
- 14.30 Nan.: Saranno famosi
- 15.15 Variete: Ghibli
- 16.15 Nan.: Mr. Belvedere
- 16.40 Kratke vesti
- 16.50 Film: La confessione della signora Doyle (dram., ZDA 1952, r. Fritz Lang, i. Barbara Stanwyck)
- 18.30 Dnevnik - športne vesti
- 18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York
- 19.45 Dnevnik in šport
- 20.30 TV film: Naso di cane
- 22.00 Dnevnik - nocoj
- 22.10 Poklon Enzu Trapaniju
- 23.10 TV film: Stelle in fiamme (dok.)
- 0.10 Dnevnik in horoskop
- 0.35 Film: Notre Dame de Paris (dram., Fr.-It. 1956, r. Jean Dellannoy, i. Gina Lollobrigida)

RETE 4

- 8.30 Nadaljevanka: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo
- 11.30 Nanizanka: La casa nella prateria - Il premio
- 12.40 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
- 13.45 Nadaljevanki: Sentieri, 14.40 Marilena
- 15.40 Nanizanka: Falcon Crest - Falsa speranza
- 16.50 Nadaljevanka: La valle dei pini
- 17.25 Nanizanka: General Hospital
- 18.00 Nadaljevanka: Febbre d'amore
- 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati
- 19.30 Nanizanka: Dynasty
- 20.30 TV film: Charlie Champagne (i. Hugh Grant, 1. del)
- 22.20 Tednik: Kronika
- 23.05 Aktualno: Navtika - Turizem bodočnosti
- 23.35 Državni praznik Unità
- 23.50 Nanizanke: China Beach, 0.55 Mannix, 1.55 Barnaby Jones

RAI 3

- 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Življenje živali, Peking, prepovedano mesto, Il bel mangiare, Dežele v ogledalu
- 14.00 Deželne vesti
- 14.30 Dok.: Mali založniki, 15.00 Neukrotljive ženske it. zgodovine
- 15.35 Rubrika o rallyu
- 16.05 Atletika - tek
- 16.20 Drobci
- 16.45 Film: La via della morte (krim., ZDA 1949, r. A. Mann, i. F. Granger)
- 18.15 Poletje Magazine 3
- 18.45 Športna rubrika: Derby
- 18.55 Vreme in dnevnik
- 19.30 Deželne vesti
- 19.45 Drobci
- 20.00 Variete: Prove tecniche ore 20.00
- 20.30 Film: I comancheros (vestern, ZDA 1961, r. M. Curtiz, i. J. Wayne)
- 22.15 Večerni dnevnik
- 22.20 Aktualno: Lo spettacolo in confidenza - Michele Placido
- 23.10 Aktuanosti: Dopo Samarcanda
- 23.50 Nočni dnevnik
- 0.20 Oddaja o kulturi: Fuori orario. Cose (mai) viste

ITALIA 1

- 7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
- 8.30 Nanizanke: Webster, 9.00 Arnold, 9.30 La piccola grande Nell, 10.00 Amore in soffitta, 10.30 La famiglia Brady, 11.00 Strega per amore, 11.30 Tre nipoti e un maggiordomo, 12.00 La famiglia Addams, 12.30 Benson, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy Days, 14.30 Compagni di scuola, 15.00 Supercar
- 15.55 Filmske novosti
- 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke
- 18.30 Nanizanke: Tarzan, 19.30 Casa Keaton
- 20.00 Risanke
- 20.30 Film: Porky's 2 - Il giorno dopo (kom., ZDA 1983, r. Bob Clark, i. Nancy Parsons, Wyatt Knight)
- 22.25 Aktualno: Born In The USA - Mesta rock glasbe
- 23.10 Aktualnosti: New Model Today
- 23.40 Rubrika: Grand Prix
- 0.55 Nanizanke: Chips, 1.55 Benson, 2.25 Appuntamento in tre

TV Slovenija 1

- 9.00 Spored za otroke in mlade: Grizli Adams
- 9.25 Šolska TV: dok. Otrok in šola, 9.50 izobraž. oddaja Kruh skozi stoletja, 10.20 tečaj angleščine za najmlajše
- 10.40 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu
- 11.30 Zasedanje skupščine Republike Slovenije
- 13.00 Video strani
- 14.45 Mozaik. Angleščina
- 14.55 Alpe Jadran (pon.)
- 15.25 Žarišče (pon.)
- 15.55 Sova (pon.)
- 16.55 Poslovne informacije
- 17.00 Dnevnik
- 17.05 Šolska TV (pon.)
- 18.05 Teleski: Pripravimo se na smučanje
- 18.40 Spored za otroke in mlade: nanizanka Čudežna leta
- 19.00 Risanke in TV okno
- 19.30 Dnevnik in vreme
- 20.05 Nadaljevanka: Mihajlo Lomonosov (8. del)
- 21.25 Tednik
- 22.30 Dnevnik in vreme
- 22.50 Nočni program Sova, vmes nanizanki Vse razen ljubezni in Ljubezen pa tuba

ODEON

- 8.30 Nan.: Arthur, 9.30 Laredo, 10.30 The Collaborators, 11.30 Lespie
- 12.30 Filmi in risanke
- 15.00 Nan.: Captain Power
- 15.30 Film: Gli eroi del doppio gioco (kom., It. 1962, i. Aroldo Tieri)
- 17.00 Glasba: Caffè Italia
- 18.00 Nanizanka: Galactica
- 19.00 Filmi in risanke
- 20.00 Nanizanka: T and T
- 20.30 Film: Niente di personale (kom., ZDA 1980, r. George Bloomfield, i. Donald Sutherland)
- 22.15 Nanizanka: Night Heat
- 23.15 Film: Lettere di una novizia (dram., It. 1960, r. A. Lattuada, i. P. Petit)

TMC

- 8.30 Nan.: Get Smart, 9.00 Petrocilli, 10.00 Condo
- Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere
- 12.00 Kosilo z Wilmo
- 12.30 Tajnosti in skrivnosti
- 13.00 Športne vesti, dnevnik
- 13.30 Aktualno: Ženska TV
- 15.00 Film: Innamorati in blue jeans (dram., ZDA 1959, r. P. Dunne, i. C. Lynley)

TV Koper

- 13.00 Nogomet - Pokal Libertadores (pon.)
- 15.00 Oddaja o ameriškem nogometu in bezbolu: U.S.A. Sport (pon.)
- 16.45 Wrestling Spotlight
- 17.30 Nogomet - nemško prvenstvo
- 19.00 Odprta meja
- 19.30 TVD Stičiče
- 20.00 Rubrika: Tuttocalcio
- 20.30 Nogomet - Pokal Libertadores (2. kolo)
- 22.15 TVD Novice
- 22.30 Tednik: Gol d'Europa
- 23.30 Oddaja o boksu
- 0.30 Nogomet - Pokal Libertadores (pon.)

TV Slovenija 2

- 17.30 Studio Ljubljana
- 19.00 Nanizanka: 'Alo, 'alo
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Danes v skupščini
- 21.00 Dok.: Slovenija
- 21.25 Mali koncert
- 21.35 Dokumentarna oddaja: Afera prisluškovanja
- 22.05 Svet na zaslonu
- 22.35 Komedijski slovenski odr: predstavi SNG Maribor, Medved in Snubač (A. Čehov)

TELEFRIULI

- 11.00 Medicinska rubrika
- 11.30 Nad.: Vite rubate
- 12.30 Rubrika
- 13.05 Nad.: Capriccio e passione, 13.40 Potere, 14.20 Un uomo due donne
- 15.30 Nan.: L'albero delle mele
- 16.00 Otroška oddaja
- 18.00 Nad.: Vite rubate
- 19.00 Nanizanka: Si è giovani solo due volte
- 19.30 Dnevnik in rubrika
- 20.30 Koncert: Carreras, Domingo in Pavarotti
- 22.30 Nočne vesti
- 23.00 Nan.: Trauma center
- 24.00 Nočne vesti

TELE 4

- (Se povezuje s sporedi Italia 1)
- Lastne oddaje:
- 19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 8.00, 14.00 Deželna kronika; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.10 Ekologija danes za boljši jutri; 8.25 Evergreeni; 9.10 Mladinska nadaljevanka: Robinson v vesolju (G. Padoan, 1. del); 9.30 Instrumentalni solisti; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Rock zvezde; 12.00 Dobrodošlo poletje; 12.30 Orkestralna glasba; 12.40 Z naših festivalov; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Četrtekova srečanja; 16.45 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: teden Franz Schuberta; 18.00 Jugoslavija 1941-1945; 18.30 Soft music; 19.20 Zaključek sporedov.

RADIO SLOVENIJA

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasbena matineja; 10.00 Informacije, gospodarstvo, glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.30 Radio danes; 13.38 Do 14.00; 14.05 Oddaja o jeziku; 14.25 Iz glasbene tradicije; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Big Band RTV-Lj; 18.30 Zborovske pesmi; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambli; 20.00 Domače pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Lit. nokturmo; 23.15 Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)

- 7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Vala 202; 13.00 Oddaja v živo: Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Črno na belem; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)

- 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonijski svet; 7.35 Poletna oddaja; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Potovanje okoli sveta; 9.15 Clic; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.40 Družinski svet: ideje in nasveti za gospodinj; 11.00 Pisali so nam...; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Vse za dopust v Jugoslaviji; 18.30 Najlepše popevke; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

- 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 15.00 C'est la vie; 18.00 Vedeževalka; 20.00 Klasična glasba; 21.00 Radijski bazar, nato Nočna glasba.

Skupaj s Štandrežem bodo posegli pri občinski upravi Tudi na Rojcah nočejo obvoznice ne tovornjakov po Ul. sv. Mihaela

Vrste nasprotnikov predvidene za hodne obvoznice, ki naj bi ob levem bregu Soče povezovala Ločniški most in odsek državne ceste 56 bis v industrijski coni, se iz dneva v dan večajo, goriška občinska uprava pa s tem v zvezi molči. Tako je lahko ugotovitev s predsinocne seje rajonskega sveta za Rojce, kjer so soglasno potrdili nasprotovanje obvoznici kot tudi alternativnim predlogom, po katerih naj bi novo cesto (sicer nekoliko ožjo) gradili kot podaljšek Ul. Campagnuza namesto tik ob Soči. Na sejo so povabili tudi predsednika rajonskega sveta za Štandrež Valterja Ressija, ki je pove-

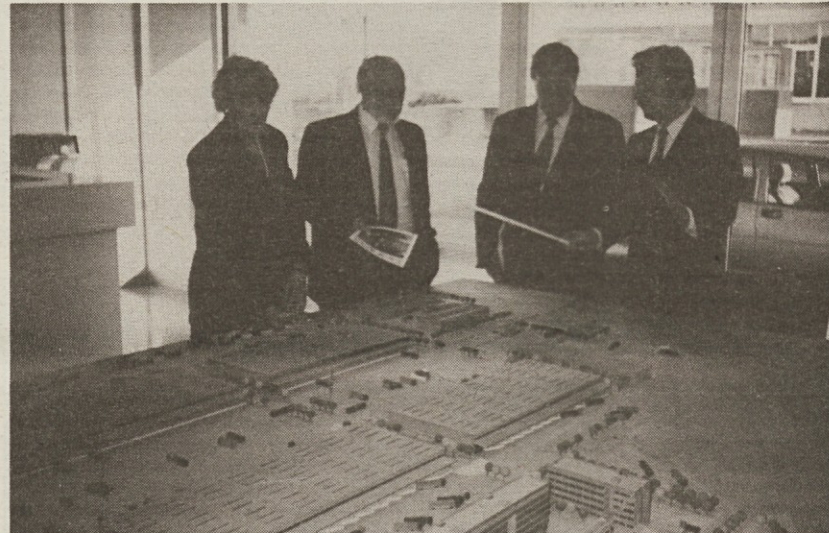
dal, da v Štandrežu prav tako že dolgo let nasprotujejo gradnji obvoznice, kakor tudi vsake druge nove ceste. Cest je že danes dovolj, zato ni treba uničevati druge rodovitne zemlje, potem ko je Štandrež že izgubil tritret svojih polj in vrtov zaradi gradnje avtoporta, mejnega postajališča in industrijske cone. Na sejo je predsednik rajonskega sveta Demarchi povabil tudi občinskega odbornika za javna dela Maria Del Bena, ki pa se kljub predhodnemu zagotovitvi o udeležbi ni odzval vabilu. Več kot en svetovalec je izrekel globoko razočaranje zaradi njegove odsotnosti, saj so pričakovali, da bo

predstavnik občinske uprave pojasnil, kakšno je stališče občine do načrta, ki naj bi ga izvajala Dežela.

Na seji so nato vzeli na znanje, da so se proti obvoznici v zadnjem času izrekli člani krožka "Ricerca e Presenza" in predstavili alternativni načrt (ki pa kot rečeno ne zadovoljuje Rojca in niti Štandreža), združenje Italia Nostra in poklicno združenje inženirjev, ki opozarjajo, da bi bilo treba predhodno izvesti študijo o učinkih, ki bi jih gradnja ceste imela na okolje. Ob popolnem molku občinske uprave bo skupna delegacija rajonskih svetov za Rojce in Štandrež še ta teden zahtevala srečanje z županom.

Na seji so razpravljali tudi o problemu prometa po Ul. sv. Mihaela, ki je skupen Rojcam in Štandrežu. Štandreški rajonski svet je pred kratkim na srečanju z odbornikom Breščakom zahteval omejitev težkega prometa skozi vas in, konkretno, prepoved vožnje tovornjakov po Ul. Tabai (razen krajevne dostave) ter samo enosmerni vožnji za tovornjake po Ul. sv. Mihaela. Za podobne ukrepe se ogrevajo tudi na Rojcah, kjer pa je predsednik rajonskega sveta postavil še drug predlog: poskusno naj bi uvedli za vsa vozila enosmerni promet v Ul. del Carso (v smeri proti centru mesta) in Ul. sv. Mihaela (v obratni smeri do križišča pri štandreški telovadnici). V ta namen pa ugotavljajo, da bi bilo treba preurediti oster ovinek v začetnem delu Ul. del Carso.

Predstavnik Gospodarske zbornice v Gorici Interes Južne Avstralije za sodelovanje s SDAG

Te dni je bil na obisku v Gorici predsednik trgovinske zbornice za Južno Avstralijo inž. Trevor G. Kerr, ki se je srečal s predsednikom družbe SDAG odv. Devetogom in direktorjem dr. Podbersigom. Južna Avstralija, ki je velika kot več Italij, šteje pa komaj milijon prebivalcev, se zanima za vzpostavljanje tesnejšega gospodarskega sodelovanja z Evropo in še posebej z vzhodnimi državami. V ta namen naj bi se posluževali tudi naprav na blagovnem terminalu in drugih goriških struktur za prevoz blaga, ki so zaradi geografske lege primerne za prodiranje na vzhodnoevropska tržišča. Južna Avstralija je bogata s surovinami, kmetijskimi pridelki (predvsem eksotičnim sadjem) in volno.

Predstavnik SDAG sta gostu predstavila storitve, ki jih lahko nudijo naprave ob mejnem prehodu pri Štandrežu ter povezave tako s tržiškim pristaniščem kot z letališčem v Ronkah. Gostu sta tudi izročila propagandno videokaseto. Inž. Trevor Kerr je pokazal zanimanje za možno uporabo teh naprav in napovedal pred koncem leta obisk ministra za gospodarstvo Južne Avstralije.

Na sliki: predstavnik SDAG z gostom iz Avstralije.

Poseg Wehrenfenniga (Zeleni) pri deželni odborniku Angeliju Kdaj zaprtje upepeljevalnika?

Deželni svetovalec zelenih Andrea Wehrenfennig je te dni posegel pri deželni odborniku za okolje Francu Angeliju in zahteval zaprtje goriškega upepeljevalnika pri Sovodnjah. Wehrenfennig opominja odbornika, da je deželni svet 3. aprila letos razpravljal o peticiji 1.412 občanov za zaprtje objekta in odobril resolucijo, s katero je to zahtevo posredoval deželni upravi in jo obvezal, naj v roku šestih mesecev poroča o sprejetih ukrepih.

Cez nekaj dni se bo iztekla ta rok, ugotavlja Wehrenfennig, toda edini ukrep, ki ga je doslej sprejela deželna uprava, je odlok, s katerim je odbornik Angeli konec julija podaljšal dovoljenje družbi Saspi, da upravlja upepeljevalnik do 31. decembra.

Deželni svetovalec zelenih utemeljuje zahtevo po zaprtju upepeljevalnika tudi z izsledki raziskave, ki so jo po naročilu sovojenjske občinske uprave izvedli tehniki centra v Ispri. Raziskovalci so namreč ugotovili prisotnost velikih koncentracij strupenih snovi (težkih kovin, dioksinov in furanov) tako v zemlji kot v vodah v okolici upepeljevalnika.

Občinski odbornik za kulturo in šport v Kulturnem domu

Te dni je goriški občinski odbornik za kulturo, šport in šolstvo dr. Rodolfo Ziberna obiskal in si ogledal celotni objekt Kulturnega doma v Gorici.

Odbornika so sprejeli člani upravnega odbora Kulturnega doma: predsednica Nada Sancin, ravnatelj Igor Komel ter člani Aldo Rupel, Vili Prinčič in Rudi Pavšič. Slovenski predstavniki so odborniku podrobneje obrazložili, v plodnem in prijateljskem vzdušju, bogato kulturno in telesno-kulturno dejavnost, ki se neprekinjeno odvija že deveto leto v Kulturnem domu, obenem pa namene in vloge, ki jo dom opravlja v samem goriškem mestu in to kot izraz "stičišča raznih kultur" ter sožitja med tu živčima narodoma. Obenem so se v sproščnem in prijateljskem razgovoru dotaknili vrste kulturnih vprašanj v okviru goriške občine, obenem pa preučili vrsto možnosti nadaljnjega medsebojnega sodelovanja.

■ Danes, jutri in v soboto trgovci s tekočimi gorivi ne bodo dostavljali na dom kurilnega olja, prav tako ga ne bodo dostavili industrijskim ter obrtnim obratom in niti bencinskim črpalkam. Zaradi tega se utegne zgoditi, da na kaki črpalki ne bo tekočih goriv. Trgovci protestirajo proti vladnim odlokom, ki jim ne omogočajo višjih zaslužkov, sedanje marže pa so po njihovem preniške.

APT: Za rešitev problemov podjetja več goriva proste cone za avtobuse

Odobritev obračuna pokrajinskega avtobusnega podjetja APT za leto 1989 je bila v pokrajinskem svetu priložnost za poglobljeno razpravo o številnih odprtih problemih na področju javnega prevoza potnikov, ki ga na medkrajevnih progah v naši pokrajini v glavnem oskrbuje prav pokrajinsko podjetje. Poslovanje se je v lanskem letu ponovno zaključilo s precejšnjo izgubo. Tokrat je dosegla milijardo 617 milijonov lir. Leto prej je izguba znašala milijardo 228 lir. Lanska izguba je vsekakor za približno 350 milijonov manj od predvidevanj v proračunu. Skupno so stroški dosegli 8. milijard 424 milijonov lir, od tega nekaj več kot polovico za osebje (4.241 milijonov). Med dohodki sta najpomembnejši postavki, ki se nanašata na prispevke iz vsedrženega sklada za promet (2.900 milijonov) in prodaja vozovnic oz. drugih storitev (2.098 milijonov).

Bolj kot gole številke o poslovanju pa so zanimive ugotovitve, ki so jih pokrajinskim svetovalcem posredovali upravitelji podjetja. V poročilu, ki ga je podpisal že bivši predsednik Franco Visintin, je nakazanih nekaj konkretnih posegov, s katerimi bi lahko bistveno izboljšali stanje na področju javnih prevozov. Kritiziral je današnji sistem razdeljevanja bencinskih bonov proste cone. APT je lani prejelo bone za komaj 45 tisoč litrov goriva, dejansko pa so jih porabili skoraj milijon. Ko bi ugodnosti proste cone v večji meri namenili javnemu prevozu, meni vodstvo APT, tako da bi vse potrebno gorivo lahko kupovali po nižji ceni, bi podjetje prihranilo kakih 300 milijonov letno. Ta denar bi potem namenili nabavi turističnih avtobusov, saj je najemanje le-teh raznih skupinam dokaj donosna dejavnost, ki bi občutno prispevala k finančni sanaciji podjetja. Žal pa so danes turistični avtobusi APT dotrajani in iz te dejavnosti podjetje iztrži komaj 50 milijonov lir.

Dруг negativni dejavnik sedanjega sistema razdeljevanja ugodnosti proste cone, ugotavljajo upravitelji APT, ki privilegira zasebne prevoze (avtomobiliste), je v zmanjšanju števila potnikov na avtobusih. Z dodelitvijo večjega kontin-

genta bencinskih bonov se je število potnikov lani zmanjšalo kar za 30 tisoč (7%). Deloma je k temu prispevala tudi podražitev navadnih vozovnic za 30% marca 1989. Od prodaje navadnih vozovnic so skupno iztržili 717 milijonov lir, od abonmajev pa 1.199 milijonov. Podjetje takorekoč rešuje le še prevoz dijakov, ki pa se bo gotovo zmanjšal zaradi demografskega padca. Že lani je bil za 8% manjši kot leto prej. Drugi uporabniki, tudi delavci, pa skoraj povsem zanemarjajo možnost vožnje z avtobusom. Tako ugotavljajo, da je v dneh, ko v šolah ni pouka povprečno po 6 do 8 potnikov v vsakem avtobusu. V teh pogojih skoraj že ni več mogoče govoriti o kolektivnem prevozu.

Kaj torej narediti, da se stanje izboljša? Koristen ukrep bi bila večja pozornost javnemu prevozu pri razdeljevanju bonov proste cone. Nadalje je v predsedniškem poročilu omenjena potreba, da se čimprej obnovi in razširi avtobusna postaja, saj njeno današnje stanje gotovo ne spodbuja potnikov k uporabi avtobusa. Razmisliti bi šlo tudi o možnosti ustanovitve posebne družbe za najemanje turističnih avtobusov, saj gre za danes neizkoriščen potencial. Končno bi potnike privabili tudi z boljšim načrtovanjem povezav med mestnimi središči in manjšimi kraji na podeželju, za kar je potrebno sodelovanje z občinskimi upravami.

Problem zase je tudi že več kot desetletje odprto vprašanje poenotenja avtobusnih zvez v naši pokrajini. Upravni odbor APT je tudi ob odobritvi tega obračuna ponovno poudaril potrebo po čim hitrejši združitvi vsaj s konzorcijem CISP, ki oskrbuje proge na območju Tržiča in sosednih občin. Tega vprašanja so se dotaknili v razpravi tudi mnogi pokrajinski svetovalci, dokaj odločno pa se je v tej smeri zavzel sam predsednik Pokrajine Crisci. Ne vemo, če to pomeni, da je končno napolnil čas toliko pričakovane združitve, ki bi pomenila učinkovitejšo, racionalnejšo in bolj gospodarno upravljanje avtobusnih zvez, vse pa kaže, da je vsaj politična volja, da do tega pride, danes nekoliko več kot v preteklosti.

razna obvestila

SPDG - REKREACIJA obvešča, da se prične vadba za stare in nove rekreativce jutri, 28. t. m., ob 21. uri v telovadnici goriškega Kulturnega doma.

Društvo slovenskih upokoencev obvešča, da bodo spet začeli s telovadbo v torek, 2. oktobra, ob 14.45 v telovadnici Kulturnega doma v Gorici.

Kulturno društvo Oton Župančič v Štandrežu obvešča, da bo jutri, 28. septembra, ob 20.30 v Domu A. Budala prva vaja mešanega pevskega zbora. Vabljeni dosedanjji pevci in vsi, ki se želijo pridružiti zboru. V ponedeljek, 1. oktobra, ob 15. uri bo, prav tako v Domu Andreja Budala, prva vaja otroškega zbora. Mladi pevci vabljeni polnoštevno.

PD Štandrež in ŠD Velox prirejata tečaj v ritmični telovadbi za mladino od 5. do 16. leta. Vodili ga bosta prof. Nataša Sirk in Kristina Marušič. Začet se bo v torek, 2. oktobra, ob 15. uri. Prijave pri Anici Pavio (tel. 21003) in Joani Marušič (tel. 21419 ali v trgovini).

Radio Trst A bo danes ob 12. uri v oddaji Vilija Prinčiča Dobrodošlo poletje prenašal pogovor s Francem Miklušem in Mariom Vižintinom o pritrkovanju.

izleti

Društvo slovenskih upokoencev za Goriško obvešča, da je bil izlet v Trbovlje iz tehničnih razlogov prenehan na nedeljo, 7. oktobra. Vpisovanje (do zasedbe mest v enem avtobusu) bo v torek, 2. 10., od 10. do 12. ure na sedežu in pri poverjenikih po vaseh.

SPD Gorica prireja v nedeljo, 7. oktobra, zaključni izlet v sezoni na Slavniki. Odhod z lastnimi sredstvi ob 8. uri s Korna. Popoldne je predviden tudi ogled fresk v Hrastovljah.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Ritorno al futuro III«.

VERDI 17.30-22.00 »Pretty woman«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Voglie carnali di una signora per bene«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Goduria, moglie scatenata«. Prep. ml. pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30-20.30 »Fantom Midwood dom«.

SVOBODA Šempeter 20.30 »James Bond je bil ženska«.

DESKLE 20.00 »Servis za avtomobile in za moške«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita, Ul. Don Bosco 175, tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo, Ul. Toti 52, tel. 410701.

pogrebi

Danes v Gorici: ob 8. uri: Alice Longhero, por. Goriup iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev pri sv. Ani in na glavno pokopališče, ob 9.30 Maria Tiberio, por. Skok iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče, ob 13.15 Ervino Tofful iz splošne bolnišnice v Moraro, ob 16. uri Guglielmo Coronini v kapeli v Coroninijevem parku v Drev. XX. septembra.

Danes popoldne ob 16. uri

Pogreb grofa Coroninija

Pogreb grofa Guglielma Coroninija bo danes popoldne ob 16. uri v Coroninijevem parku v Drevoredu 20. septembra. Njegovo truplo so prepeležli z Dunaja. Posmrtni ostanki so v dvorcu. Kdor se želi posloviti od enega izmed zadnjih goriških plemičev lahko to naredi danes do začetka pogreba. Ta bo strogo zasebnega značaja, na njem bo le kakih 50 ljudi. Grofa bodo pokopali v kapeli v istem parku, kjer so pokopani tudi njegovi predniki.

V Gorico so za to priložnost iz raznih krajev prišli grofovi daljni sorodniki. Skupno z varuhom odvetnikom Majom, ki ga je imenovalo goriško sodišče, so si grofovi sorodniki ogledali dvorec, ki je sedaj zaklenjen. Ničesar ni znanega o morebitnem grofovem testamentu. Govori se, da se bo pravnik, ki ga ima, oglasil po pogrebu.

Salvatore Colella zapušča delovno mesto

Upokojen direktor INAS

Pisarno patronata INAS - CISL v Ulici Roča v Gorici zapušča, po dolgih letih, ravnatelj patronata Salvatore Colella. V njej je bil več kot trideset let. Iz Rima, kjer je šel v službo k sindikatu še zelo mlad, je v Gorico prišel leta 1957, v služno k sindikalnemu patronatu, dve leti kasneje je že bil direktor goriške podružnice tega sindikata. V vsem tem času je ugodil ti-sočem ljudem, ki so pri sindikalnem patronatu iskali pomoč, še zlasti ko je šlo za urejanje pokojnin. Veliko je pomagal tudi jugoslovanskim držav-

ljanom, ki urejajo svoja delovna leta iz časa, ko so kraji danes na drugi strani meje bili v italijanski državi. To velja še zlasti za pokojnine nekdanjih vojakov, ki se urejajo šele v tem času. V pisarni, ki jo je vsa ta leta vodil, so pomagali in pomagajo vsem, ki se tja obrnejo za pomoč ali nasvet, neglede na narodnost. S prispevki je sodeloval tudi v tukajšnjem časopisju in tudi pri Primorskem dnevniku smo v njem imeli prijatelja.

Salvatore Colella se je predčasno upokojil, ker je bil spomladi, na občinskih volitvah, izvoljen na listi krščanske demokracije v občinski svet in dobil veliko število osebnih preferenčnih glasov. Bil je na drugem mestu takoj za županom Scaranom. Sedaj Colella vodi resor za socialno problematiko. Kot upokojenec bo lahko več časa posvečal delu na Občini. Tu je že bil za svetovalec v dveh prejšnjih mandatnih dobah, bil pa je tudi podpredsednik IACP.

■ Včeraj zjutraj okrog 8.30 se je v trčenju pri železniškem podvozu v U. Aquileia v Gorici lažje ponesrečila 49-letna Francesca Tarantino iz Ul. Rutar 10. Dobila je lažji zvin vratnih vretenc in druge udarce, zaradi katerih se bo morala zdraviti sedem dni.

Šola angleščine
English Language Centre
ANTHONY BRADFORD

- Tečaji za odrasle, mladino in otroke od 4. leta starosti
- Diplomirano učno osebje v materinem jeziku

Gorica Ul. Morelli 36
Tel. (0481) 34784

Danes odprtje stote razstave TK Galerije

Umetniki v svojem ateljeju

Danes ob 18. uri se bo začela nova umetnostna sezona TK Galerije. Začetek sovпада s pomembnim jubilejem, saj bo to tudi stota razstava v tej naši likovni galeriji v središču mesta. Posebna slovesnost torej, ki jo bo s svojimi umetniškimi fotografijami (na sliki vidimo novogoriškega umetnika Klavdija Tutto) še posebej označil tokratni razstavljač Tihomir Pinter. Na ogled bo dal fotografske portrete umetnikov v ateljeju.

Neznani baročni avtorji v igri Gallus Consorta

Z navdušenimi aplavzi je občinstvo v nedeljo v repentabski cerkvi spremljalo koncert znanega tržaškega komornega ansambla Gallus Consort. Sestavljajo ga flautista Miloš Pahor in Erika Slama, čembalistka Dina Slama ter Irena Pahor, ki igra na violi da gamba. Gallus Consort je pobudnik in organizator koncertov stare in sodobne glasbe, ki jih letos že devetih zapored uspešno prireja na Repentabru v sodelovanju z deželnim sedežem RAI—Trst in Pokrajino Trst. Ustanovitelja Gallus Consorta sta priznana koncertanta, čembalistka Dina Slama in flautist Miloš Pahor, ki že dobrih 25 let negujeta glasbo starih mojstrov, zlasti baročnih ter jo s svojim širokim znanjem posredujejo v vsej njeni popolnosti in zlahtnosti. Svoj bogat repertoar sta pred leti lahko še razširila, ko sta se jima pridružili še njuna nadarjena hčerka Irena, ki igra na violi da gamba ter iz njenega ozkega sorodstva prav tako odlična glasbenica, flautistka Erika Slama. Irena Pahor je prav te dni z diplomskim koncertom zaključila svoj študij oboe na konservatoriju v Rovigu, Erika Slama pa je profesorica na šoli Glasbene matice.

Na repentabski prireditvi je ansambel Gallus Consort za svoj celovečerni koncert izbral partiture manj znanih skladateljev 18. stoletja, ki so bile doslej shranjene v furlanskih glasbenih arhivih. To so bile sonate za dve prečni flauti oziroma kljunasto flauto in basso continuo, za duo viola da gamba in čembalo kot tudi za solistično flauto in čembalo skladateljev Pietra Lullija Napoletana, Francesca Alessia, Paola Bellinzanija, Tommasa Prota Napoletana, Nicole Jomellija, Pietra Pavona, Pietra Grattonija d'Arcana in Francesca Baggellinija. Predstavil je torej skorajda pozabljena dela, ki jih je mogoče le poredkoma slišati na koncertih. In bilo je prav presenetljivo, koliko zanesene spevnosti, razigranosti in sproščenega veselja posredujejo počasni in hitri stavki teh sicer drobnih skladb baročne glasbe. Člani Gallus Consorta pa so jim s svojo dognano interpretacijo vdahnili toliko polnozvočnosti in očarljive lepote, da so v razkošju zvočnih okrasov zaživele kot nekoč. V skupnem muziciranju so nadvse prepričljivo ustvarili vzdušje podoživljanja lepote glasbene umetnosti nekega obdobja, njene vzvišene zlahtnosti ter plemenitosti.

ANNA FINK

Šolski filozofski učbenik v duhu »novih« pogledov

Državna založba Slovenije je na petkovi tiskovni konferenci predstavila dokaj nenavadno knjižno noviteto, učbenik »Filozofija« Marie Fürst (s soavtorstvom Nikolausa Halmerja). S tem je končno prišla med slovenske srednješolce, po že oddaljeni eri uvažanja boljševiskih pedagoških pogruntavščin, prva lastovka sodobne učne literature prav na tem delikatnem področju, ki je bilo doslej enostransko »usmerjeno«. Za izdajo učbenika te avstrijske avtorice so se odločile tudi nekatere druge srednjeevropske države, ki hočejo radikalno prekiniti z zgolj marksističnim pogledom na družboslovje.

Knjiga je napisana po novejših učnih obrazcih, izogibajoč se skrajnostim, ki bi tematiko neprepustno zakoličile. Tako ne gre za golo faktografsko zgodovinsko sosledje filozofije, prisotno npr. v predpisanem Jermanovem učilu; pa tudi ne za nizanje posameznih filozofskih utrinkov. Fürstova ubira srednjo pot — izbrane teme obravnava v zgodovinskem kontekstu. Nenadn, a vsebinsko še kako relevantni preskoki naprej ali nazaj pa skozi različna obdobja speljano kontinuiteto filozofske misli le še obogatijo. Teorija spoznanja in etike se pač stalno vrti okoli nekaj osnovnih vprašanj. Ne gre torej samo za dialoge med sodobniki, ampak predvsem za nepretrganost človekovega soočanja s samim seboj. Pomembno in potrebno osvežitev predstavljajo številna originalna besedila; filozofijo je namreč treba, po njenih besedah, dojemati skozi avtentične miselne zveze, ne pa z ideologijo kanoniziranimi komentarji. Izbrane ilustracije in slike pa kot refleksija napisanega lepo zaokrožajo prijetno podobo, ki jo učbenik zapusti tudi nešolajočemu se bralcu. (mv)

Dvojna številka Sodobnosti

Literarna revija Sodobnost s svojo dvojno številko (8 in 9) ponovno bogati svoje zveste bralce. Novi zajetni zvezek namreč vsebuje veliko takega gradiva, ki privlači tako ljubitelje umetniške besede, kot tudi tiste, ki z zanimanjem sledijo sedanjemu družbenemu in političnemu razvoju slovenske družbe.

Zadnja številka Sodobnosti tako objavlja literaturo Ervina Fritza, Mihalića, Kovačiča, Petana, Vincetića itd., obenem pa daje v razmislek tudi anketo z naslovom »Kdo koga popravlja, mi zgodovino ali zgodovina nas?«. Hkrati pa ponuja v branje razprave na temo »Po sledih zgodovine« in še obilo drugega materiala.

Zbornik »Oko duha« pri MK

Odprta vrata v polje ontološkega temelja

V Nebu nad Berlinom je moral Wim Wenders ustvariti lik otroško zvedavega angela, da se je lahko spraševal po nekaterih življenjskih temeljnostih zagonečnega skupka duše in telesa, imenovanega človek. Šele Damielova nad- in ne-zemeljska lahkotnost mu je s preprostim medijem, branjem misli, omogočila vpogled v nikdar izgovorene dileme ali v za vendo potlačene stiske. Kritična povezovalca in urednika pričujočega zbornika, Douglas R. Hofstadter in Daniel C. Dennett, pa v Očesu duha začneta ravno drugače; podobne »večne vprašaje« nam jasno in glasno, očiščene, servirata že takoj na začetku in nam tako predstavita problem v klasični scientistični maniri.

Toda teh prvobitnih dilem se ne lotevata na tradicionalen način, ki bi razmišljanje zapeljal na mehka tla filozofije ali teologije. Ravno nasprotno si vprašanja (na primer... Kako je - ali kako bi bilo - biti nekdo drug?... ali ... Zakaj je ta duša prav v tem telesu?...) postavita v konfuzijo tehnoloških izizvov skorajšnjega 21. stoletja, polno mehanicističnih idealizacij in iluzij. Zbrani avtorji, med katerimi so tudi markantne osebnosti sodobnih futuroloških znanosti, Stanislaw Lem, Raymond M. Smullyan, Richard Dawkins in med drugimi celo Jorge Luis Borges, si postavijo človekov ontološki temelj, »eksistenčni substrat« sicer v sredino razmišljanja. Toda osupljiva nadaljnja razpredanja razgrinjajo vse bogastvo skonstruiranih vizij, ki jih omogočata sedanjí vsestranski znanstveni boom in bolj kot kadarkoli zamegljen prihodnost. Pri tem sklenejo začaran epistemološki krog, ki poteka od duha nazaj k duhu. Prvič, človekov

duh, zavest in refleksivno mišljenje razložijo z delovanjem osrednjega živčnega sistema, ki ga lahko reducira na biološko strukturo in funkcijo. Drugič, biološke pojave in vseh ravneh se da v celoti razložiti z atomsko fiziko. In tretjič, atomsko fiziko opredelijo z duhom kot prvobitnim sestavnim delom sistema. Zopet pridemo na začetek; nietzschejansko rečeno - gre za večno vračanje enakega. Duha? Hofstadter in Dennett ugibata, katera trditev je pravilnejša: Jaz imam možgane ali Jaz sem možgani. Sem mar jaz res obvladovalac in telo obvladavec? Lahko obstaja telo brez možganov ali pa možgani brez telesa?

Odgovori se jima ponujajo v zbranih prispevkih. Iznajdba aparatov, ki bi znali misliti, t. i. »umetne inteligence«, bi bila po Freudovem odkritju subverzivnosti nezavednega dela osebnosti še ena klofuta samovšečnemu racionalizmu modernega človeka. Personetika, novejši odganjek kibernetike in psihonike, križan z aplikativno elektorniko, je pravzaprav že nekakšna umetna proizvodnja razumskih bitij. Z menjavo teles se je daleč nazaj ukvarjal že John Locke. Iluzija ali skorajšnja resničnost? Lacan se na nekem drugem mestu spomni starega zenbudističnega paradoksa: nekdo sanja, da je metulj; ko pa se prebudi, se vpraša, kako ve, da ni zdaj metulj, ki sanja, da je človek...

Urednika zbornika sta poskrbela, da se bralec postopno privadi kaosu pogledov in da v njem ne zaide. Naprej je treba občutiti sebe, zatrlujeta, svoje najintimnejša stališča glede tega. Potem se šele lahko spustimo v zunanje ogledovanje duhov drugih oziroma drugih duhov. V tretjem delu nam skozi prizmo različnih vidikov orišeta biološke temelje, skozi katere se začne duh kazati kot samoobvladujoč sistem reprezentacij, fizično utelešen v možganih. Toda - duh je nenazadnje podoben tudi programu »softverju«, ki obvladuje svojo zunanjo lupino. Peti del je poln bizarnih scenarijev, od dilem simuliranih svetov do novih tehnologij preseljevanja duš in vodnjakov mladosti. Zaključek, je optimističen: naše »oko duha« razgrinja najintimnejši pogled v naš cilj in omogoča dialektiko postavitve v svojem (meta)fizičnem vrtičku.

Hofstadterjeva in Dennettova kompilacija nam odpira vrata v polje križajočih se fikcij, sanjarij, iluzij in simulacij, za katere nismo nikoli dovolj odrasli, da bi jih bili sposobni trajno rešiti. Vedno so tako ali drugače žive, v in samo za nas. Tisti Descartes v vsakem od nas se kar naprej sprašuje: »Kako naj vem, ali ne nasedam ves čas neskončno mogočnemu zlemu demonu, ki bi me rad pretenal, da bi verjel v obstoj zunanjega sveta in svojega lastnega telesa?«

MITJA VELIKONJA

Sto številčk Nove revije

Nova revija, ki je v času svoje izhajanja vzburla slovenske in jugoslovanske duhove, bo danes praznovala jubilej — izid stote številke. Pomemben dosežek bodo uredniki obeležili na tiskovni konferenci (ob 11. uri) v Cankarjevem domu. Predstavili bodo prav novo stoto številko, v kateri je objavljena antologija slovenske poezije v komentiranem izboru sodobnih slovenskih pesnikov.

Danes začetek srečanja pisateljev na Štatenbergu

Že sedemindvajseto leto zapored pripravljata Društvo slovenskih pisateljev (podružnica Maribor) in Zveza kulturnih organizacij iz Slovenske Bistrice tradicionalno literarno srečanje na Štatenbergu. Srečanje se bo začelo danes in je že samo po sebi sugestivno, saj se grad Štatenberg pričinja odevati v jesenske barve in haloški griči v Dravinjski dolini že odmevajo ob trkanju vinogradniških klopotcev...

Da, prav v takem vzdušju se bodo zbrali danes pisatelji. Letošnje srečanje naj bi pomenilo preporod Štatenberga in nalašč za to priložnost je bila izbrana svojevrsna tema, ki naj bi privabila številno udeležbo. Gre namreč za temo »O vinu in literaturi«, skratka razpravo, ki je med uživaškim in resnim, kar naj bi spodbudilo resnično enkratno razpravo na simpoziju, ki se bo pričel jutri in nadaljeval v soboto. Vmes pa bodo še razne prireditve, nastopi po šolah, srečanja in literarni večeri, gledališke predstave itd.

Fontana posvečena 100-letnici rojstva pisatelja Franceta Bevka

V prostorih tolminske papirnice »Papiрус« je bila pretekli petek predstavitev petnajste številke primorske literarne revije Fontana, ki je posvečena 100-letnici rojstva Franceta Bevka. Po »idrijski« in »tržaški« je tako predstavljena še tretja, »tolminska« edicija Fontane, kar nakazuje, da je uredniški odbor te literarne revije ubral pravo pot, ko se je odločil za izhajanje po posameznih zainteresiranih občinah.

Uvodno besedo na predstavitvi je imel odgovorni urednik te številke, pesnik Jožek Štucin, ki je po kratkem orisu zgodovine literarne revije Fontana poudaril, da imata ob siceršnjih sponzorjih iz Kopra največ zasluga za izid »tolminske« številke: ZKO Tolmin, ki je projekt finančno podprla, ter papirnica »Papiрус« z materialno podporo in omogočenjem predstavitve. Ugotovil je, da so v tej jubilejni številki zbrani prispevki skoraj vseh pomembnejših literarnih ustvarjalcev Primorske, da pa je Fontana ostala zvesta tudi svoji temeljni usmeritvi — ob uveljavljenih piscih objavljati tudi prispevke obetavnih začetnikov, kar je za slednje najboljši način rasti in izpopolnjevanja. Zahvalil se je še prof.

Janezu Dolencu za uvodni prispevek v tej številki o Francetu Bevku, nato pa je sledil recital poezije nekaterih v tej številki sodelujočih avtorjev, ki so ga pod mentorstvom Francke Šiljar Rot pripravili dijaki tolminske srednje šole.

V družabnem srečanju so nato sodelujoči, organizatorji in gostje izmenjali svoja mnenja in izkušnje glede tovrstnega kulturnega udejstvovanja in si bili edini, da na Tolminskem tudi v bodoče vsekakor potrebujejo podobne prireditve. (dj)

Nagrada Faustu

V Beogradu se je zaključil 24. gledališki festival Bitef. Med desetimi izbranimi gledališkimi predstavami iz devetih držav je žirija dodelila veliko nagrado enakovredno uprizoritvama gledališča Blan Ka iz Bruslja za predstavo Frederica Flamanda »Ikarov padec« in drami SNG iz Maribora za predstavo Goethejevega »Fausta« v režiji Tomaža Pandurja.

Ponovitve »Vide Grantove« na solkanskem odru PDG

V Novi Gorici oziroma v Solkanu se nadaljujejo reprize prve letošnje premiere PDG »Vide Grantove« Ferda Kozaka, ki je s svojo zasnovo spodbudila pri občinstvu precej zanimanja. (Na sliki sta igralca Milan Vodopivec in Alenka Vidrih.)

V sinočnji prijateljski tekmi je premagala Nizozemsko z 1:0

Solidna igra Italije

ITALIJA - NIZOZEMSKA 1:0 (1:0)

STRELEC: Baggio v 44. min.
ITALIJA: Zenga, (Tacconi), Bergomi, Maldini, Baresi, Ferri (Vierchow), De Agostini, Donadoni (Mancini), De Napoli (Crippa), Schillaci, Marocchi, Baggio.

NIZOZEMSKA: Van Breukelen, Blind, Valckx, R. Koeman (Rijtes), De Boer (Bergkamp), Wouters (Fraser), Witschge, Winter, Van Basten, Gullit, Gillhaus (Vanenburg).

SODNIK: Petrović (Jug.)

KOTI: 4:0 za Nizozemsko. GLEDALCEV: 31.000. INKASO: 953.550.000 lir. Gledalci so se z enominutnim molkom spomnili žrtev mafije.

PALERMO — Italija je začela sezono po svetovnem prvenstvu tako, kot je zaključila svojo svetovno avanturo — z zmago. Dva meseca in pol po uspehu nad Anglijo, ki je »azzurrom« prinesel tretje mesto, so nogometaši trenerja Vicinija v »toplem« Palermu odpravili Nizozemsko z 1:0. Po tistem, kar so italijanski nogometaši pokazali na stadionu Favorita sploh kaže, da bodo domačini kar nadaljevali v slogu »mundiala«, saj je edini zadetek na tekmi dosegel Baggio, ki je bil med protagonistih mundiala, med Italijani pa sta se najbolj izkazala strelec napadalec Schillaci in libero Baresi, ki sta bila tudi na mundialu med najboljšimi, če že ne najboljša.

Italijani so zaigrali v prvem delu dokaj oprezno, proti koncu polčasa pa so izvedli nekaj nevarnih akcij in prav v zadnji je Baggio lepo izkoristil sijajno Baresijevo podajo, se znašel sam pred vratarjem, ga preigral in realizi-

ral podobno, kot je to storil že na mundialu (na sliki AP).

Tudi začetek drugega polčasa je bil v znamenju »azzurrov«. Po treh minutah je Donadoni lepo podal Schillaciju, ki je v voleyu zadel drog. Isti igralec je imel prav v zadnji minuti srečanja še eno izvrstno priložnost (tudi to po odlični podaji Baresija), ki pa mu jo je vratar Van Breukelen z drznim posegom izničil.

Med prvo in zadnjo priložnostjo proslavljenega Sicilijanca Schillacija so imeli Nizozemci dalj časa vaje igre v svojih rokah. Kljub temu da niso zaigrali najbolje, so nogometaši

trenerja Michelsa spravili domačine v težave, nekajkrat resno zaposlili Tacconija, ki je v drugem delu zamenjal Zengo, ni pa jim uspelo, da bi ga premagali. Nekoč nezadržni strelec Van Basten je igral le malo bolje kot na katastrofalnem mundialu. Solidneje je na sredini igrišča urejeval nizozemsko igro Gullit, kateremu pa se pozija, da še ni v pravi formi.

Trener Vicini je bil po tekmi zadovoljen, tako z rezultatom, kot z igro. Sinočnje prijateljsko srečanje je bilo zato dober trening pred skorajšnjo tekmo proti Madžarski, ki bo veljala za kvalifikacije za evropsko prvenstvo.

V prijateljski tekmi reprezentanc izpod 21 let

Nizozemska je bila boljša

zmagali pa so »azzurri«

ITALIJA - NIZOZEMSKA 1:0 (0:0)

STRELEC: Zironelli v 48. min.
ITALIJA: Antoniolli, D. Baggio (Luzardi), Favalli, Bortolotti, Malusci, Verga, Maniero (Fimognari), Sordo (Zironelli), Buso, Corini (Catelli), Orlando.

NIZOZEMSKA: Sar, Taument (Waas), Vink, Refos (Pinken), Karnebeek (Saas), Roest, Kreek, Numan, De Wijs (De Krujiff), De Boer, Roy.

SODNIK: Galler (Švica). GLEDALCEV: 4.000.

REGGIO CALABRIA — »Edina pozitivna nota te tekme je rezultat.« Tako je komentiral včerajšnje srečanje reprezentanc Italije in Nizozemske izpod 21 let italijanski trener Cesare Maldini. Italija je sicer zmagala, in še to zelo srečno, ni pa pokazala dobre igre. Italijansko mlado reprezentanco sestavljajo večinoma nogometaši, ki v matičnih klubih gledajo tekme s klopi za rezervne igralce ali s tribun, kar se je seveda na igrišču poznalo. Bili so neigrani in precej netočni, kar so nasprotniki spretno izkoristili. Pri Nizozemcih se je izkazal predvsem Roy, ki ga v domovini proglašajo že za »drugega Gullita«.

Italija je dosegla zmagoviti zadetek v začetku drugega polčasa s strelom Zironellija izven kazenskega prostora: vratar Sar bi ga sicer lahko ubranil, a posegel je tako nerodno, da mu je žoga ušla pod trebuhom v mrežo.

Po tistem, kar so pokazali včeraj, bo imel trener Maldini še polne roke dela, da uigra italijansko reprezentanco za kvalifikacije za evropsko prvenstvo. Čez manj kot mesec dni (18. oktobra) se bodo namreč mladi »azzurri«

že spoprijeli z Madžarsko, kvalifikacije za evropsko prvenstvo pa bodo veljale tudi za uvrstitev na olimpijske igre.

Češkoslovaška tesno premagala Islandijo

KOŠICE — V svoji prvi kvalifikacijski tekmi za evropsko prvenstvo je včeraj Češkoslovaška na domačih tleh tesno premagala Islandijo z 1:0. Edini gol je dve minuti pred počitkom dosegel Dašek, ki igra pri Tyrolu iz Innsbrucka. V drugem polčasu so skušali gostje s hitrimi akcijami izenačiti, a jim ni uspelo. Po drugi strani tudi domačini si niso zagotovili izdatne zmage, kot so to potihem upali pred tekmo.

LESTVICA SKUPINE 1 ZA EP

Francija	1	1	0	0	2	1	2
Češkoslovaška	1	1	0	0	1	0	2
Islandija	3	1	0	2	3	3	2
Albanija	1	0	0	1	0	2	0
Španija	0	0	0	0	0	0	0

Prihodnji tekmi: Španija - Islandija (10. oktobra), Francija - Češkoslovaška (13. oktobra).

V A ligi izključena Hässler in Maifredi

MILAN — Nogometni sodnik je izključil za eno kolo Juventusovega igralca Hässlerja, do 30. septembra pa je izključil tudi Juventusovega trenerja Maifredija.

V B ligi je bil za dve koli izključen igralec Ancone Fontana, po eno kolo pa bosta počivala Corino (Triestina) in Napoli (Foggia).

Sinoči v 8. kolu jugoslovanske 1. ZNL

Olimpiji točka v Zrenjaninu

Hajduk-Partizan prekinjeno

V 8. kolu prvenstva jugoslovanske 1. zvezne nogometne lige je sinoči ljubljanska Olimpija osvojila dragoceno točko proti Proleteru s končnim izidom 6:5, z malo več športne sreče pa bi lahko odnesla celotni izkupiček. Ljubljancani so namreč povedli le dve minuti pred iztekom srečanja s Pateom, ki je s sijajnim strelom izven kazenskega prostora povedel za svoje barve. Ko je že vse kazalo, da bosta obe točki romali v Slovenijo, je Proleter izenačil z Mihajlovičem, potem ko se je žoga odbila od droga. O zmagovalcu so tako odločale 11-metrovke.

Z osvojen točko se Olimpija drži gornjega dela lestvice, saj je z 9 točkami dohitela Partizana. Beograščani so gostovali v Splitu in so do 18 minut pred koncem vodili z 2:0 z dvema goloma Djurdjevića. Takrat pa so razjarjeni domači navijači vdrli na igrišče in sodniku Bujicu iz Bara ni preostalo drugega, kot da je tekmo prekinil. Verjetno bo jugoslovanska zveza registrirala tekmo z enakim rezultatom, kot ga je Partizan dosegel na igrišču.

Drugi beograjski klub, Crvena zvezda, je po porazu v prejšnjem kolu spet zmagal (2:0 proti Veležu) in tako zvišal svojo prednost na skupni lestvici na 3 točke.

IZIDI 8. KOLA: Vojvodina - Dinamo 3:1, Sarajevo - Zemun 1:0, Hajduk -

Partizan prekinjeno v 72. min. pri izidu 2:0 za Partizana, Spartak - Borac 5:6 po 11-m (1:1), Sloboda - Rijeka 1:0, Crvena zvezda - Velež 2:0, Rad - Budućnost 4:3 po 11-m (1:1), Proleter - Olimpija 5:6 po 11-m (1:1), Radnički - Željezničar 1:0. Osijek je bil prost.

LESTVICA: Crvena zvezda 14 točk, Budućnost 11, Partizan in Olimpija 9, Rad in Sloboda 8, Velež, Radnički, Proleter in Sarajevo 7, Rijeka, Dinamo in Zemun 6, Osijek 4, Vojvodina, Hajduk, Borac, Željezničar in Spartak 3. Partizan in Hajduk imata tekmo manj.

Tekme Anglija-Škotska ne bodo odigrali

LONDON — Letos ne bodo odigrali tradicionalne nogometne tekme med Anglijo in Škotsko, ki je sploh najstarejši derbi v zgodovini nogometa (prvo tekmo so odigrali leta 1872). Tako sta soglasno odločili obe nogometni zvezi, potem ko so na prejšnjih derbijih zabeležili vrsto izgredov.

Romunija - Poljska 2:1

BUKAREŠTA — V prijateljski nogometni tekmi je včeraj Romunija odpravila Poljsko z 2:1 (1:0). Gola za domačine sta dosegla Lazar v 38 min. in Rotariu v 72. min., za gostitelje pa je bil uspešen Warzycha.

Srečanja 1. kola v košarkarskem pokalu Korać

Italijani dobro pričeli

Včeraj so odigrali večino srečanj 1. kola v Koraćevem pokalu (kot smo poročali, je nekaj anticipiranih tekem bilo na sporedu že predvčerajšnjim). Italijansk zastopnik Phonola je po pričakovanju zmagal v gosteh pri turškem Tofasu, medtem ko se je druga italijanska ekipa, Panasonic iz Reggio Calabrie, namučila s Hapoelom iz Jeruzalema, ki je po prvem polčasu tudi vodil. Zatem pa je Panasonic le prevzel vodstvo in dve minuti pred koncem imel 16 točk prednosti, vendar so gostje zaostanek znižali na samih devet točk. Žal rezultata tretje tekme, na kateri je igrala italijanska peterka (Clear Cantù je gostoval pri švicarskem Brico Sam Mussagno) do zaključka redakcije nismo prejeli.

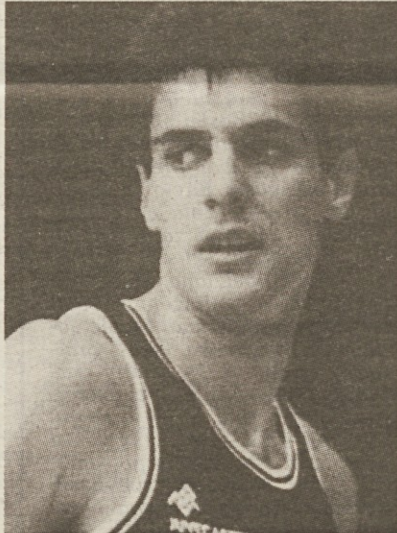
Sinoči je bila zaposlena tudi Vojvodina, ki je zmagala v gosteh na Nizozemskem proti Donaru.

Povratne tekme bodo 3. oktobra, sinočnji izidi pa so naslednji:

TOFAS BURSA - PHONOLA 74:86 (42:41)

PHONOLA CASERTA: Gentile 11, Esposito 18, Dell'Agnello 13, Frank 20, Schakleford 11, Rizzo 6, Tufano 7, Vertaldi.

SODNIKA: Rems (Jug.) in Berki (Madž.); PON: Frank (24); PM: Tofas

Sandro Dell'Agnello

12:26, Phonola 9:11; POŠKODOVAN: Schakleford v 7. minuti drugega polčasa (koleno).

PANASONIC - HAPOEL

JERUZALEM 71:62 (33:36)
PANASONIC REGGIO CALABRIA: Santoro 9, Sconocchini 3, Rifatti, Bul-

lari 7, Laganà 7, Righi, Garret 6, Tolotti 8, Caldwell 31.

ASODNIKA: Mljana (Šp.) in Isanidis (Gr.); PM: Panasonic 8:12, Hapoel 8:11; 3 TOČKE: Panasonic 7:14 (Santoro 1:2, Sconocchini 1:1, Bullara 1:5, Laganà 2:2, Righi 0:1, Caldwell 2:3), Hapoel 6:18 (Shefa 4:9, Schiller 0:1, Hazan 2:6, Mutapčić 0:2); PON: Hazan (38).

OSTALI IZIDI 1. KOLA:

Universitatea Melul (Rom.) - Panionios (Gr.) 98:89;
Ludwigsburg (ZRN) - Iraklis Solun (Gr.) 92:91;
Charlottenburg Berlin (ZRN) - Caja Ronda (Šp.) 88:77;
Ettelbruck (Luks.) - Orca Urk (Niz.) 103:97;
Solna (Šve.) - Mulhouse (Fr.) 81:92;
Iced Bukarešta (Rom.) - Vef Riga (SZ) 89:106;
AEK Atene (Gr.) - Alvik Stockholm (Šve.) 123:98;
Kotka (Fin.) - Boudivellnik Kijev (SZ) 84:88;
Donar Groningen (Niz.) - Vojvodina (Jug.) 80:90;
Makabi Bruselj (Bel.) - Bellinzona (Švi.) 96:100;
Sunair (Bel.) - Pau-Orthez (Fr.) 100:80;
Stal Bobrek Bytom (Pol.) - Hapoel Tel Aviv (Izr.) 98:125;
Gravelines (Fr.) - Den Bosch (Niz.) 89:72.

V finalnem srečanju košarkarskega turnirja Alpe-Jadran v Gorici

Postojna premočna za Jadran TKB

POSTOJNA - JADRAN TKB 120:86 (61:36)

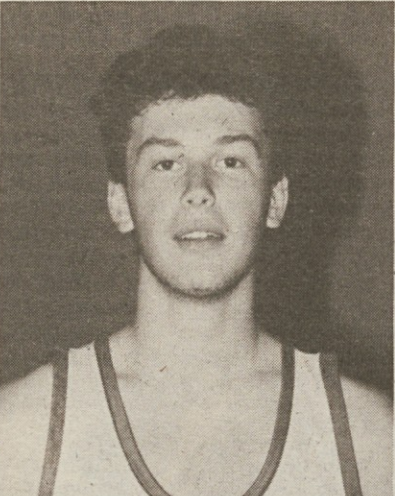
POSTOJNA: Mičunović 15, Pakiž 3, Besedič 10, Ademi 5, Rosko 17, Tiringer 17, Nikolić 4, Vilfan 29, Buntič 20. Trener: Sagadin.

JADRAN: Crisma 8, Oberdan 10, Pregarc 25, Stanissa 2, Škerk, Pertot 2, Merlin 15, Paulina 11, Lesizza 2, Smotlak 11. Trener: Vatovec.

GORICA — Postojna je zmagovalac letošnje izvedbe košarkarskega turnirja Alpe-Jadran za drugo in tretjeligaše. V finalnem srečanju so Postojnčani po predvidevanju premagali košarkarje Jadrana, ki so le v uvodnih minutah bili enakovredni fizičnemu in tehničnemu boljšemu nasprotniku.

Ključna faza letošnjega mednarodnega turnirja, ki združuje ekipe iz območja Alpe-Jadran, je bila v Kulturnem domu v Gorici pod pokroviteljstvom športnega združenja Dom. V polfinalnih spopadih sta si priborili pravico do odločilnega srečanja KK Postojna ter Jadran TKB, ki je pripravil prijetno presenečenje s tem, da je v polfinalu suvereno odpravil ekipo iz Pordenone, ki nastopa v prvenstvu B-1 lige.

V sinočnji finalni tekmi ni bilo nikoli dvoma o končnem zmagovalcu. Postojna bi prav gotovo lahko spadala

Dean Oberdan

v prvo jakostno skupino tega tekmovanja, saj je med vsem potekom turnirja jasno pokazala, da je vsaj za razred boljša od ostalih. Za nameček so naši predstavniki včeraj stopili na igrišče v okrnjeni postavi, saj sta zaradi poškodb manjkala veterana Čuk in Sosič. Kljub temu so jadrancovi začeli

zelo preudarno in bili povsem enakovredni nasprotnikom vse do polovice prvega polčasa. Tedaj so igralci Postojne z Vilfanom na čelu ostreje pritisnili in tekme je bilo praktično konec.

Vsekakor smo lahko prisostvovali dopadljivi igri in tudi atraktivnih potez ni manjkalo. Za jadrancove je bila včerajšnja tekma prav gotovo pozitiven trening v pričakovanju na prvenstvene boje.

Ob koncu velja povedati, da finalne tekme za 3. in 4. mesto niso odigrali, ker se oba tekmeča, Oderzo in Pallacanestro Pordenone, nista predstavila na igrišču. (MAL)

Mansell vse bližji Williamsu

JEREZ (Španija) — Vse več je govorilo, da se je Ferrarijev pilot Nigel Mansell premislil in da bo še naprej tekmoval v formuli ena. Dobro poučeni vedo tudi povedati, da bo prav gotovo odšel k Williamsu, čeprav pri britanskem teamu zanikajo, da bi z Mansellom podpisali kakršenkoli dogovor. »O svojih programih za naslednjo sezono bom govoril prihodnji teden,« je povedal Williams.

Pri Williamsu naj bi Mansell nadomestil Boutsena, ki je na tem, da podpiše triletni dogovor z Ligierom.

George Foreman neustavljiv

LONDON — Bivši svetovni boksarski prvak v težki kategoriji, 42-letni Američan George Foreman, je dosegel svojo 24. zaporedno zmago, odkar se je pred 3 leti spet vrnil na ring. Foreman je tokrat s KO v 3. krogu premagal rojaka Terryja Andersona in sedaj upa, da se bo pomeril za svetovni naslov z zmagovalcem dvoboja Holyfield - Douglas (slednji je premagal Tysona). Foreman je svoje zadnje srečanje za svetovni naslov opravil pred 16 leti, ko je izgubil proti Muhammadu Aliju. Zatem se je 10 let posvetil protestantski cerkvi in je odkrito priznal, da je začel spet boksati, da si nabere finančnih sredstev za svojo cerkev.

Pogovor s podprvakom v razredu laser radial Danijem Toscanom (JK Čupa)

Uspeh v znamenju... nemščine

Državni podprvak Dani Toscano z osvojenim pokalom

Letošnji september je bil resnično »zlat mesec« za zamejsko jadranje. Potem ko je v prvi polovici meseca članica TPK Sirena Arianna Bogatec osvojila prvo mesto v ženski konkurenci na sredozemskih igrah in teden zatem še državni naslov v razredu europa, je pretekli teden jadralec sesljanskega JK Čupa Dani Toscano v Varazzu osvojil naslov državnega podprvaka v razredu laser radial. Za mladega Sesljančana je bila osvojitve drugega mesta na tem mladinskem prvenstvu pravcati podvig, saj je šele pred enim letom — bilo je prav septembra — začel jadrati z jadrnico razreda laser radial.

»Jadrati sem začel z osmim letom pri domači Čupi,« nam je povedal včeraj popoldne, po štirih urah učenja v klopeh 3. B razreda znanstvenega liceja Prešeren. »Dolgo let sem jadril z optimisti, nato pa še z drugimi jadrnicami, predno sem se končno znašel na laserju.«

Potem ko so postali optimisti zanj »premahnji«, se je ta postavljal fant s kratkimi kodrastimi lasmi in zapeljivimi sinjimi očmi znašel namreč pred tekočo izbiro novega čolna. Poskusil je v razredu 420, a mu jadranje v dvojicah ni najbolj ustrezalo. Podobno je bilo z jadrnico v razredu europa, a tudi ta jadrnica mu ni bila po meri.

»Končno sem se znašel na jadrnici razreda laser radial, ki mi je bila takoj po godu. Jadrnica razreda laser radial ima tako jadro kot jadrnica razreda europa; čoln je povsem podoben čolnu razreda europa z isto dolžino 4,20 m. Bistvena razlika med obema jadrnicama pa je v tem, da jadrnica razreda laser radial ni tako komplicirana kot jadrnica razreda europa. Pri laserju se

moraš prvenstveno ti prilagoditi čolnu, medtem ko je z jadrnicami europa prav obratno,« je povedal novi italijanski podprvak.

Dani Toscano je začel konec lanskega leta trenirati z novo jadrnico, opravil je nekaj regat, na katerih se je toliko izkazal, da je bil dvakrat povabljen na conske treninge na Gardsko jezero, kjer je treniral pod nadzorstvom državnega tehnika. »Na teh treningih sem se mnogo naučil o jadrnanju z laserji. Prav tako je bilo zame pomembno sodelovanje na treningih 11. jadrarne cone na jezeru Alpage.«

Treninki in regate so se nadaljevale skozi vso sezono, pri njih pa je stal Daniju vedno ob strani trener Niko Kojanec, ki ga je tudi spremljal na nedavnem državnem prvenstvu mladincev v Varazzu. »Med treningi in regatami sem letos prebil na morju kakih 60 dni, kar sploh ni mnogo,« je obrazložil Dani Toscano. »Za doseg boljših rezultatov bi moral trenirati še več,« je bilo njegovo mnenje.

No, kljub temu da si je Čupin jadrlec na vso moč prizadeval, da bi se udeležil septembrskega prvenstva, pa bi lahko udeležba na državnem prvenstvu splavala po vodi, če se ne bi dijak Toscano poleti temeljito lotil študija nemščine. »Mama, ki je, kar se tiče študija, zelo stroga, je namreč odločila, da ne bom odšel na državno prvenstvo, če ne bom opravil popravnega izpita iz nemščine. Uspeh na popravnem izpitu mi je tako odprl vrata državnega prvenstva,« je razkril »ozadije« sodelovanja na prvenstvu mladi jadralci Čupe.

Poleg popravnega izpita iz nemščine je na odličnem nastop na prvenstvu v Varazzu vplivala tudi udeležba na

absolutnem državnem prvenstvu. »Na tem prvenstvu sem pridobil mnogo izkušenj; spoznal sem tekmece, uvidel, kateri bodo moji najnevarnejši nasprotniki v Varazzu, spoznal, kako poteka tekmovalstvo za državno prvenstvo, nastopa pa mi je tudi služil za psihološko pripravo,« je obrazložil Dani Toscano.

Ko smo prešli na vprašanja o nastopu na državnem prvenstvu razreda laser radial, je takoj poudaril, da tako visoke končne uvrstitve sploh ni pričakoval. Njegov cilj na tem prvenstvu je bila uvrstitev med prvih deset. Že s prvo regato pa je postal ta cilj mnogo ambicioznejši.

Dani Toscano je proti vsakemu predvidevanju zmagal prvo regato, in prav ta uspeh ga je — paradoksalno — »drago stal«. »Po taki nepričakovani zmagi sem se znašel v trenutku v središču pozornosti. Vsi te nadzorujejo, vsi gledajo za tabo, to predstavlja velik psihološki pritisk, ki ga nato v drugi in tretji regati nisem zdržal,« je objektivno priznal jadralci Čupe.

V drugi regati je Toscano osvojil 7. mesto, v tretji pa 8. »Temu delnemu neuspehu so botrovali tudi vremenske okoliščine. Jadrali smo z malo vetra in precejšnjimi valovi. Jadranja v takih vremenskih razmerah nisem bil vajen, zato je bil tudi rezultat slabši.«

V zadnjih dveh regatah je vreme našemu jadralcu končno bolj prijalo (tekmoval je z močnim vetrom in valovnim morjem). »V predzadnji regati sem imel za vodilnim še velik zaostanek, a sem ga s silovitim finišem skorajda ujel — če bi trajala regata še dve minuti, bi ga gotovo prehitel. Zadnjo regato sem zmagal z res veliko prednostjo, a ta regata je bila predvsem taktična. Možnosti za osvojitve končnega prvega mesta so bile minimalne, zato sem moral predvsem paziti, da me ne bi drugi prehiteli in ogrozili drugega mesta. Tako sem prvenstveno nadzoroval tretjeuvrščene in četrtouvrščene ter nato v sklepnem delu regate povedel in zmagal,« je objasn timer osvojitve končnega drugega mesta Dani Toscano.

Državni podprvak ima sedaj pred sabo že druge cilje. Januarja naj bi se udeležil državnih treningov v Livornu, to pa mu bo uspelo le, če se bo tudi v šolskih klopeh tako dobro odrezal kot na morju, saj je Danijeva mama sinu podprvaku zabičala, »da si bo državne treninge lahko le sanjal, če se ne bo izkazal tudi v šoli.«

No, po tistem, kar je bilo z nemščino, kaže, da imajo ti mamini strogi opomini blagodejne učinke na sesljanskega jadralca tako na šolskem kot na športnem področju. Pa naj bo še tako naprej, predvsem zato, ker čaka prihodnje leto jadralca Čupe nastop na evropskem prvenstvu...

M. K.

Pri športnem društvu Mladina Resco

Smučarji trdo vadijo

Tudi pri smučarjih ŠD Mladina Resco so v polnem teku priprave - suhi treningi za nabiranje kondicije pred zimsko sezono. Cilj priprav pa ni le ohranitev forme, ampak tudi prijateljskega duha med tekmovalci. Treningi že od začetka avgusta potekajo pod vodstvom trenerja Andreja Žvaba in s pomočjo nekaterih drugih trenerjev, saj je skupina še kar številna.

Na teh pripravah je prisotna tudi skupina rolkarjev. Tudi za rolkarje je prav tako važno, da ohranijo kondicijo in da se ustvari pravo vzdušje s smučarji, saj med zimsko sezono veliko časa skupaj.

Programi smučarskega odseka so še kar ambiciozni, toda njihova izvedba je delno odvisna tudi od rešitve stanja pri MZSTE. Za sedaj se nadaljujejo suhi treningi skupaj z rolkarji, za zimsko sezono pa so predvideni dvakrat tedenski treningi v telovadnici.

Smučarsko skupino začasno sestavlja približno 20 otrok od 6. do 14. leta starosti, porazdeljenih v tri skupine, kar seveda povzroča določene organizacijske težave. Tehnično in trenersko breme pa naj bi nosil trenerski kader

in sicer: Andrej Žvab, Branko Vidmar, Bogdan Milič, Jože Sigoni in Ennio Bogatec; glede tekaškega sektorja pa ni še določeno ime trenerja, ki bi sodeloval z društvenim trenerjem Borisom Bogatcem. Program predvideva približno 18 dni na snegu za enodnevnne in večdnevne treninge ter 10 dni na snegu za tekme. Predvidena je tudi smučarska šola, s posebno pažnjo najmlajšim. Pri vsem tem pa ne gre pozabiti na rekreacijo. Vse to zahteva tudi mnogo dolgih potovanj in finančnih problemov. Kljub hvalevredni sponzorizaciji je društvo pred kratkim speljalo nabiralno akcijo predvsem za nakup novega kombija, žal pa je naletelo na določeno nezanimanje do problema. Preostaja upanje, da se bo vprašanje le hitro rešilo, saj so od njegove rešitve odvisni rezultati kot tudi lažji delovni pogoji.

Toliko o bližnjih programih ŠD Mladina, katerega glavni cilj je uspešno speljati delo na mladinskem sektorju (pri ŠD Mladina se bavijo s tekmovalno in netekmovalno dejavnostjo približno 60 otrok) in zadovoljiti člane, simpatizerje in sponzorja.

Konec tedna košarkarski turnir v Senožecah

Pionirke za pokal Cimos

Ženski košarkarski klub Cimos iz Senožec prireja od 28. do 30. septembra že 3. mednarodni turnir v košarki za pionirke za Pokal Cimos.

Na turnir so povabili najboljše klube iz Jugoslavije, Italije in Češkoslovaške, s katerimi vežejo senožejski košarkarski klub prijateljske vezi. Turnir ni namenjen samo doseganju tekmovalnih rezultatov, temveč in predvsem negovanju in utrjevanju prijateljstva med mladimi Evrope.

Na turnir je prijavljenih 12 ekip: Interklub Milje, Basket Fossombrone, Partizan Beograd, Peščenica Zagreb, Iskra Delta Ježica Ljubljana, Šentvid Ljubljana, Oma Trst, Slovan Bohnica Praga ČSRR in dve domači ekipi Ci-

mosa iz Senožec. Na turnirju bodo sodelovale pionirke, rojene leta 1977 in mlajše.

V petek bo organizator sprejel tekmovalke na osnovni šoli Srečka Kosovela v Sežani ter jih seznanil s podrobnostmi tekmovanja. Tekmovalke bodo prenočevale pri svojih vrstnicah v sežanski občini. V soboto, 29. septembra, se bo turnir pričel ob 8. uri v športni hali v Sežani, naslednji dan pa bodo tekme za polfinale, ob 13. uri pa pričetek finalnega dela turnirja. Finalni tekmi za 1. mesto bo sledila prireditelj »Dan ženske košarke v občini Sežana« s predstavitev vseh nastopajočih ekip. Podelili bodo tudi pokale in priznanja. (Olga Knez-Stojkovič)

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Člani odprave Alpe Adria že na 7.500 m

Alpinisti odprave »Alpe Adria Sa-garmatha 1990« pridno napredujejo. ŠPDT je te dni dobilo spodbudne in razveseljive vesti iz Nepala o podvigih naših alpinistov. Dva dni po prihodu v bazni tabor pod Everestom so alpinisti Davor Zupančič, Lenart Vidali in Marco Sterni že postavili prvi višinski tabor v višini 5950 metrov, potem ko so brez velikih težav premostili znameniti »leden slap« na ledeniku Kumbu. Prvi tabor stoji 600 metrov nad baznim taborom. Tri dni kasneje, 13. septembra, je stal že drugi višinski tabor. Na višini 6350 metrov sta ga postavila Davor Zupančič in Lorenzo Mazzoleni, ki sta tja prišla v družbi dveh šerp. 15. septembra pa se je Andrej Štremfelj od drugega višinskega tabora povzpел po ameriški smeri do višine 7050 metrov. Tudi njega sta spremljala šerpi. Od tam jo je Štremfelj ubral po direktni smeri po ozebniku in dosegel vzhodni greben Everesta v višini 7500 metrov, kjer stoji tretji višinski tabor.

Vreme je našim alpinistom naklonjeno, zato naglo napredujejo proti vrhu treh svetov, Everestu. Vsi se dobro počutijo in med njimi vlada pravo tovariško razpoloženje. Vsi so tudi zadovoljni z ekipo višinskih nosačev domačinov, ki pridno sodelujejo z odpravo.

V sredo, 19. septembra, sta se ostalim članom odprave pridružila še Silvo Karo in Janez Jeglič, po uspešnem vzponu na 6454 metrov visok vrh Bhagirathi III v indijski Himalaji. Jutri pa potuje v Nepal vodja odprave Tomaž Jamnik, ki se vrača med svoje varovance po hitrem zdravljenju doma.

Naj omenimo, da je v nedeljo odpotovala v Nepal in bo prišla v bazni tabor naših alpinistov zdravstvena ekipa centra za športno medicino iz Tržiča, ki jo sestavljajo dr. Borut Späcal, Franco Marzano in Paolo Visintin. V baznem taboru pod Everestom bo ekipa na kraju samem izvedla vrsto poizkusov in raziskav o naporih alpinistov in o posledicah dolgega bivanja v razredčenem ozračju na človeški organizem. Znanstveno-zdravstvena odprava je že pred odhodom alpinistov v Nepal izvedla vrsto pregledov, sedaj pa hoče te svoje izsledke preveriti tudi pod Everestom, zato ima s seboj celo vrsto elektrojskih naprav.

Desetletnica pobratenja med SPDT in PD Integral iz Ljubljane

Tržaški in ljubljanski planinci pripravljajo na Planini pri Jezeru veliko slavo v počastitev desetletnice pobratenja med Slovenskim planinskim društvom Trst in Planinskim društvom Integral iz Ljubljane. Slavo bo 6. in 7. oktobra prejel koč na Planini pri Jezeru, ki jo upravlja PD Integral. Na svečanosti bodo tržaški in ljubljanski planinci potrdili svojo privržnost planinski stvari v bratstvu in sožitju med ljubitelji gora tostran in onstran meje matične domovine.

Za to priložnost pripravlja SPDT avtobusni izlet in vabi vse svoje člane in prijatelje na udeležbo na svečani potrditvi pobratimstva. Pred koč na Planini pri Jezeru se bo odvijal kulturni program s priložnostnimi govori in nastopom pevskega zbora KD Primorsko iz Mačkolj, kjer ima SPDT svojo podružnico. Poskrbljeno bo tudi za prenočišče, v nedeljo pa se bodo udeleženci slovesnosti podali kar na bližnji vrh. Vsi tisti, ki nameravajo v soboto, 6., in nedeljo, 7. oktobra, na Planino pri Jezeru na svečanost desetletnice pobratenja med tržaškimi in ljubljanskimi planinci, naj se javijo pri ZSSDI (tel. 767304) do zasedenosti

avtobusa. Odhod iz Trsta je predviden okrog 7. ure. Avtobus bo peljal do Bohinjske Bistrice, od tam pa bosta vozila kombija do planine Blato, od koder je približno še tri črti ure hoje do koč.

Bavški Grintavec

Slabo vreme je prejšnji konec tedna marsikomu preprečilo izlet v naravo. Tudi SPDT je bilo prisiljeno preložiti izlet na Bavški Grintavec in zato vabi svoje člane, da se ga udeležijo v soboto, 29., in nedeljo, 30. oktobra. Vsa potrebna pojasnila daje vodja izleta Mario Milič, ki odgovarja na telefonsko številko 229258. Naj opozorimo, da spada Bavški Grintavec v seznam Vrhov prijateljstva, ki jih nekateri naši člani pridno zbirajo za pridobitev priznanja in značke. Izletniki bodo z avtomobili odpotovali v soboto popoldne, prespali v vasi Soča in se v nedeljo zgodaj povzpeli na vrh.

Izlet za Športno šolo

Mladinski odsek SPDT pripravlja za nedeljo, 7. oktobra, tradicionalni jesenski izlet za osnovnošolske otroke v sodelovanju s Športno šolo. Člani mladinskega odseka bodo naše najmlajše popeljali na Volnik in računajo, da se bo izleta udeležilo veliko število malih planincev. O podrobnostih izleta za osnovnošolce bomo še poročali. (L. A.)

Francoska plezalca v slovenskih plezalnih centrih

Pred in po Rock masterju, ki je bil v Kranju v nedeljo, 16. t. m., sta se znana francoska plezalca Jean Baptiste Tribut in Corinne Labrune preizkusila v nekaterih plezališčih v Sloveniji. Tako sta bila v Dolžanovi soteski v Bohinjski Bel, v Ospu ter v Mišji peči. Posebno jima je ugajal Osp, ki se lahko primerja, kot meni Tribut, z najboljšimi francoskimi centri zaradi tako velikega števila visokih, previsnih in težkih smeri. Dodal je še, da so

skoraj vse smeri, ki jih je splezal, za kak plus prenikno ocenjene. Tako bi na primer bila smer Pariz-Dakar v Ospu, ki ima oceno IX-, v Franciji ocenjena z IX.

Projekt Evropa

Predstavniki glavnih gorskih in plezalskih evropskih revij, francoske Vertical, španske Desnivel, nemške Rotpunkt in italijanske Alp, so se 1. junija v Trentu sporazumeli o medsebojnem obveščanju, o izmenjavi članov mednarodnega pomena in o realizaciji skupnih poročanj in pobud v vidiku leta 1992. Pobudo je dal založnik Giorgio Vivalda, izdajatelj revije Alp. Škoda, da v dogovoru ni zajeta tudi angleška Mountain, ki je najbolj razširjena gorska revija na svetu in je predhodnica vseh modernih tovrstnih revij. To je prvi primer, ko bi gorski periodični tisk lahko zares presegel ožje nacionalne okvire in začel delovati z evropsko širino, ohranjujoč pri tem kulturno identiteto. Vse štiri revije povezuje strokovni pristop do gorskega sveta in pripravljenost razpravljati o problemih brez zavor in predsodkov.

Nova umetna stena v Spinei

V Spinei pri Benetkah so v neki telovadnici postavili novo umetno plezalno steno. Sestavlja jo dva sedem metrov visoka zida s pritrjenimi umetnimi opirki ter ena previsna stena s težavnostmi od III do 7 b. Poleg teh je še ena lesena stena za treniranje s posebnim orodjem. Sredi oktobra bodo priredili tekmovanje, v okviru druge izvedbe manifestacije Festa della montagna.

Tečaj za slepce

Revija Vertical poroča, da se je 24. 9. v Buthiersu v gozdovih Fontaineblea začel enotedenski plezalni tečaj za slepce, ki ga je organiziral mladi Anglež Andy Evans. Tečaj je pod pokroviteljstvom nacionalne ustanove za mlade slepce, sodelovali bodo izvedenci in psihomotoriki. (J. B.)

obvestila

OD BOR - MINIVOLLEY
sporoča, da se nadaljujejo vpisovanja za začetniško skupino otrok - osnovnošolcev od 6. do 9. leta starosti. Interesenti se lahko vpišejo še jutri neposredno na treningu ob 16.30 na stadionu 1. maj. Vaditelj je prof. Silva Meulja.

GIMNASTIČNI ODESEK SZ BOR
sporoča, da je vpisovanje za novo sezono na društvenem sedežu od 17. do 20. ure na tel. št. 51377.

ZSSDI
obvešča, da sprejema prijave za zdravniške preglede atletov, ki bodo ob torkih in četrkih v zdravniški ambulanti na Opčinah (Prosvetni dom).

ŠD MLADINA - BALETNI ODESEK
sporoča, da se prične nova baletna sezona v ponedeljek, 1. oktobra, in četrtek, 4. oktobra, ob 16. uri za prvo skupino in ob 17. uri za drugo v prostorih osnovne šole A. Sirk v Križu. Ob priliki bomo predvajali posnetke z zaključne prireditve. Vabljeni, da se vpišejo vsi, ki jih zanima ta panoga.

PLAVALNI KLUB BOR
organizira tudi letos v bazenu pri Al-turi šolo plavanja za otroke neplavalce in plavalce ter rekreacijo za starejše. Za informacije in vpisovanja telefonirati še jutri, 28. t. m., na št. 51377 - od 18. do 19. ure.

KOŠARKARSKI KLUB BOR
sklicuje v soboto, 29. t. m., ob 19. uri v društvenih prostorih v Trstu, Vrdskega cesta 7, svoj REDNI OBČNI ZBOR z naslednjim dnevnim redom: 1. otvoritev občnega zbora ter izvolitev delovnega predsedstva in volilne komisije; 2. predsedniško poročilo; 3. razprava o predsedniškem poročilu in pozdravi gostov; 4. razrešnica staremu odboru; 5. volitve novega odbora; 6. razno.

SPDG - REKREACIJA
obvešča, da se prične vadba za stare in nove rekreativce jutri, 28. t. m., ob 21. uri v telovadnici goriškega Kulturnega doma.

TPK SIRENA
vabi na drugo člansko regato za kategoriji flying junior in zeč, ki bo v nedeljo, 30. t. m., ob 10.30.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglasi: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

četrtek, 27. septembra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Kronologija »nemškega vprašanja«

45 let naporov za eno Nemčijo

BONN — Čez teden dni se bo dokončno zaključila 45-letna zgodovina deljene Nemčije. V sredo, 3. oktobra, bodo Nemci namreč proslavili priključitev Nemške demokratične republike Zvezni republiki Nemčiji. Že 2. decembra pa bodo izvolili novo vse-nemško vlado, ki naj bi nemški narod vodila v novo obdobje miru in enotnosti.

Vprašanje nemške združitve je bilo v ospredju nemške, a tudi mednarodne politike vseh 45 povojnih let, pa čeprav je po letu 1961 postajalo to vprašanje kljub prizadevanjem Willyja Brandta čedalje bolj nerazrešljivo. Odločilna je bila šele lanska nepriznana »oktobrska revolucija«, ki je v nemškem besedišču za vselej nadomestila boljševiško revolucijo.

»Razdelitev« Nemčije na štiri sektorje so ZDA, SZ in Velika Britanija (ki so predvidevale pristop Francije) odločile že na konferenci na Jalti februarja 1945. Ta sklep so zmagovalke potrdile na avgustovski konferenci istega leta v Potsdamu. Prvo zahtevo po enotni nemški upravi je leta 1946 postavil Stalin, ki pa je naletel na odpor svojih bivših zaveznikov. Vprašanje se je zavleklo do naslednje konference leta 1949 v Parizu, ki pa prav tako ni obrodila rezultatov, razen formalne obveze, da si je treba prizadevati za združitve Nemčije. Medtem pa so se ameriški, angleški in francoski sektorji združili v enotne upravne enote, SZ pa je ukinila prometne povezave med Zahodno Nemčijo in Zahodnim Berlinom. Še istega leta so se prizadevanja za združitve izjalovila z ustanovitvijo Zvezne republike Nemčije (prvi kancler Konrad Adenauer) in Nemške demokratične republike (prvi predsednik Wilhelm Pieck). Vse nadaljnje konference (od 1954 do 1971) so prav tako potrdile status quo, edino novost je predstavljalo dejstvo, da sta se leta 1959 udeležili posvetovanj tudi ZRN in NDR. Leta 1961 pa je sredi Berlina zrasel zloglasni zid, ki je postal simbol nemške razdeljenosti. Z izvolitvijo leta 1969 Willyja Brandta (SPD) za kanclerja izbere ZRN novo »Ostpolitik«, do prvega vrhovnega srečanja med zahodnonemškim kanclerjem Schmidtom (izvoljen 1974) in sekretarjem vzhodnonemške SED Honeckerjem pa je prišlo šele leta 1981.

Odločilnega pomena za nemško združitve je bil šele lanski upor vzhodnonemških državljanov, ki so septembra začeli bežati iz NDR, oktobra pa so v Vzhodnem Berlinu začeli uprizarjati množične manifestacije. 18. oktobra 1989 je tako padla vzhodnonemška nedemokratična in nečloveška oblast. 9. novembra 1989 je padel berlinski zid, istega meseca pa je kancler Kohl predstavil svoj program o združitvi. Medtem ko so bile marca v Vzhodni Nemčiji prve povojne demokratične volitve, pa so se 5. maja začele v Bonnu pogajanja med zmagovalkami vojne in nemškima državama. Zaključila so se 12. septembra v Moskvi s podpisom zgodovinskega sporazuma 2+4.

Podatke so nabrali karabinjerji

Mafijo upravlja kar 152 družin

RIM — Želite spoznati v glavnih obrisih zapleteno "genealoško" drevo sicilske mafije? Potem kupite današnje številko tednika Epoca, kjer objavljajo nekatere izvlečke bogate knjige karabinjerjev, ki so zbrali vsa imena najvažnejših mafijskih veljakov. Svoje plodno delo so zabeležili v posebnem kar 144 strani obsegajočem spisku raznoraznih imen, namenov, ciljev in morebitnih povezav s političnimi predstavniki. Vsebina knjige je seveda strogo tajna, tednik Epoca pa objavlja nekatere pomembne dele spiska karabinjerjev, ki so ga dokončali januarja letos.

Mafijo sestavlja kar 152 družin, v njihovem sklopu pa deluje kar 3 tisoč 564 mož, ki se ponašajo s svojim poslanstvom. Omenjena knjiga želi napolniti vrzel od leta 1988 do danes, saj je namreč za nazaj marsikaj obrazložil skesanec Marino Mannoia. Posebne pozornosti je deležna družina Ferro iz Agrigenta, o kateri je vodil preiskavo tudi sodnik Rosario Livatino, ki so ga prejšnji konec tedna mafijski plačani morilci usmrtili. Zdi se, da je omenjena družina imela prste vmes kar zadeva prekupevanje mamil. Revija Epoca med drugim objavlja spisek nekaterih političnih mož, ki naj bi sodelovali s sicilskim kriminalom. Članek omenja med drugim tudi deželna svetovalca KD Boiangula in La Russa ter poslanca KD Bonfiglia. Vsi naj bi imeli tesne stike z mafijo.

Pretresljiv primer zasvojenosti z mamili

Ženska skušala umoriti člane lastne družine

RIM — Agenti rimskega komisariata so včeraj aretirali 31-letno Mara Novelli zaradi poskusa umora. Ženska, ki je že več let zasvojena z mamili, je namreč skušala s plinom umoriti vse člane svoje družine, in sicer očeta, mater, brata in svojega 10-letnega sina Marcella.

Gre za dramatičen življenjski dogodek, ki bi lahko postal prava družinska tragedija. Mara Novelli, ki je izgubila moža zaradi usodne doze heroina že pred osmimi leti, je imela res bedno življenje. Najraje se je družila s prijatelji, ki so se klatili okrog rimske železniške postaje in je le občasno prihajala na dom staršev, kjer je živel njen otrok. Starši so ji večkrat nejevoljno dajali denar, s katerim si je kupovala vsakdanjo dozo heroina. Ko ji starši niso hoteli dati denarja, si ga je prislužila kar s tem, da je svoje telo prodajala občasnim moškim strankam.

Ko je bila pri starših na obisku je bilo ozračje vedno zelo naelektreno, saj so ji starši vedno dopovedovali, naj bi živela drugače, naj bi imela bolj normalno življenje. Ona pa tega ni upoštevala. Prejšnji večer, po zadnjem prepiru, preden se je okrog 1. ure napotila na postajo, je zaprla vsa okna in vrata ter odprla pipo plina. Tragedijo je preprečila mati, ki je slučajno malo zatem vstala. Zavohala je plin ter nemudoma odprla na stežaj okna.

Vse bi se izteklo brez aretacije, če ne bi včeraj zjutraj morala poseči policijska izvidnica pri Novellijevih doma, kjer je hčerka z delom razbite steklenice ustražovala mater. Dekle so agenti najprej razorožili, ko pa so izvedeli za Marin nočni namen, je sodnik odredil arest ženske, ki so jo varnostni organi pospremili v center za umsko prizadete osebe "Forlanini", kjer bo počakala na razvoj preiskave.

Zlato »zrno« vredno milijone

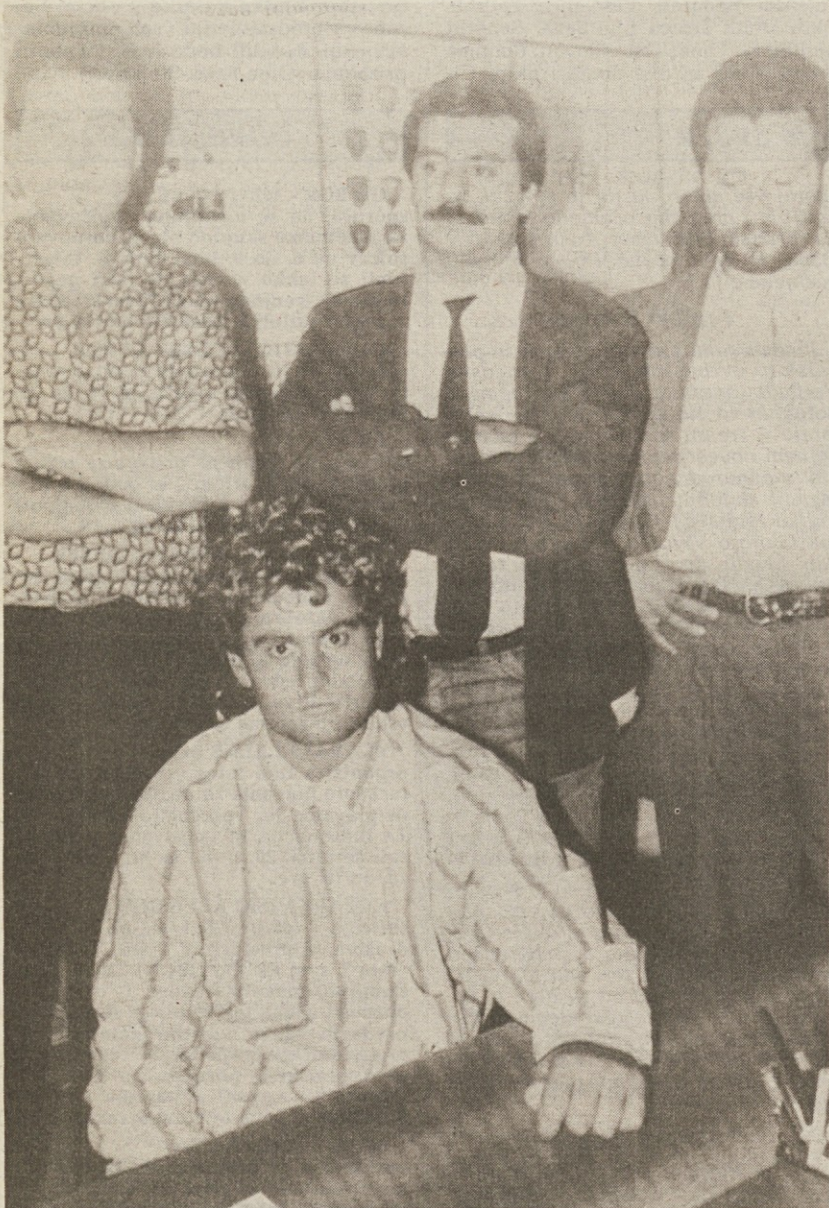

V Avstraliji so dali na prodaj največje zlato zrno, kar so jih kdajkoli odkopali v tamkajšnjih rudnikih. Zrno, bolje bi bilo, če bi rekli kar zlatna gmota, tehta 5,12 kg, izklicna cena pa bo 110.000 avstralskih dolarjev

V Lombardiji zaplenili 15 kg heroina

MILAN — Zaplemba petnajst kilogramov in pol turškega heroina, brzostrelke walther, puške remington, dveh pištol in 175 milijonov lir je eklatanten rezultat široke akcije milanskih karabinjerjev, ki so v teh dneh pretrgali lombardsko razpečevalno mrežo, ki je delovala v milanskem zaledju med Cinisellom Balsamom in Colognom Monzesejem. Karabinjerji so aretirali pet mladih oseb in jih priprli dve, trenutno pa ugotavljajo, ali so z razpečevalno mrežo sodelovali tudi drugi. Mamilo in orožje so karabinjerji našli v kletih neke kmečke hiše v Basianu, ki je last 25-letne Anne Marie Storari, v bližnji vasi pa so odkrili mehanično delavnico, ki je razpečevalcem posredovala ukradene avte.

Neapeljski morilec priznal

V Neaplju so aretirali Rosaria Ordinata (na sliki AP sedi), ki je priznal, da je zabodel in strmoglavil z višine 12 metrov Concetto Serraro, ki jo je poznal še iz otroških let, ki pa ga ni hotela poročiti

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO — PETLETNI

● CCT se koristijo s 1. oktobrom 1990 in zapadejo 1. oktobra 1995.

● Kupon je **polletni**; prvi kupon, ki znaša **6,30%** bruto, bo izplačan 1. 4. 1991.

● Naslednji kuponi bodo enaki šestmesečnemu bruto donosu BOT na 12 mesecev plus premija, ki znaša 0,50 točke.

● Obveznice se nudijo po **97,25%** ceni in se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do **27. septembra do 13,30**.

● CCT bodo dodeljeni po **marginalnem**

sistemu (asta marginale); po ponudbi, ki je sestavljena s seštevkom emisijske cene in zneskom »pravice do podpisa (diritto di sottoscrizione)«. Ta vrednost je izražena v **5 stotinkah** ali mnogokratniku.

● Cena, ki bo iznešena na dražbi, bo objavljena v časopisju.

● Dodeljene obveznice je treba poravnati **2. oktobra** po ceni, ki jo bo določila dražba, ne da bi plačali kakršnokoli provizijo.

● Obveznice so v svežnjih po **minimum 5 milijonov lir**.

Rezervacije do 27. septembra

Najvišji letni donos

Bruto

13,80%

Neto

12,04%